TRƯƠNG KIẾN LỆ

BỐ MẸ KHÔNG NÊN NÓI GÌ VỚI CON CÁI

(CẨM NANG NUÔI DẠY CON)

HUONGTHUY BOOKSTORE

Table of Contents

Chương I: Những lời không được nói với con cái

1. Đánh chết mày

“Con trẻ vốn dĩ khi sinh ra vô cùng lương thiện, nhưng sau đó lại bị “vấy bẩn” bởi môi trường xung quanh và bố mẹ”.

Thật đáng buồn là hiện nay vẫn còn có quá nhiều các bậc phụ huynh nuôi dạy con cái bằng cách đánh chửi. Khi đánh chửi con trẻ, bố mẹ lúc ấy vốn rất tức giận sẽ nói: “Đánh chết mày!”

Câu nói sáo rỗng “Đánh chết mày!” sẽ làm giảm mất cái uy của bố mẹ, sẽ chẳng đem lại bất cứ hiệu quả thực tế nào. Vì khi nói câu này thì tức là bố mẹ không có cách nào hay hơn nữa. Câu nói này thực chất chỉ là một câu nói “doạ dẫm”, chẳng hề thực hiện được (Bố mẹ cũng đâu có chuẩn bị thực hiện điều đó), con trẻ chắc chắn sẽ không chấm dứt các hoạt động của mình.

Nhiều khi chúng ta thấy là con cái càng làm cho chúng ta tức giận hơn, đến khi chúng ta không thể không trừng phạt chúng. Mọi hành vi của chúng thực sự khiến cho chúng ta muốn đánh chúng. Hành vi khiêu khích của con trẻ chính là mục đích mà chúng muốn đạt được. Nếu chúng ta thực sự muốn đánh chúng thì như vậy đã trúng kế của chúng mất rồi.

Đồng thời cũng là cách giúp con trẻ đạt được mục đích trả thù. Trong lòng con trẻ sẽ thầm nghĩ, bố mẹ đã đánh con đau như vậy nhưng kiểu gì bố mẹ cũng rất tức giận rồi, như vậy là con hài lòng lắm rồi. Những ông bố, bà mẹ đánh chửi con cái là những ông bố, bà mẹ vô dụng nhất. Nếu bạn không thích đánh con mình, nhưng trong lúc tức giận khó có thể nhẫn nại chịu đựng, thì đánh chửi con cái tức là đã thông báo sự thất bại của bạn. Nếu bạn thích đánh con trẻ đến như vậy thì bạn chính là một người bệnh cần phải được điều trị.

2. Con trẻ mắc tật đái dầm

“Những đối tượng mà con trẻ yêu thương thường là người lớn. Chúng có được sự giúp đỡ về vật chất cần thiết từ những người lớn, chúng mong muốn người lớn thực sự dành cho mình những thứ để mình tự phát triển. Đối với con trẻ, người lớn là những người rất đáng tôn trọng. Miệng của người lớn giống như một suối nước không bao giờ cạn để con trẻ có thể học được rất nhiều từ cần phải học”.

Bà mẹ đang nói chuyện này nọ thì chợt nhớ nhắc đến chuyện con mình “con mình mắc tật đái dầm…” Vừa nói dứt lời thì cậu bé đứng bên đỏ bừng cả mặt, tỏ vẻ tức giận, oán hận.
Đái dầm là một khiếm khuyết về mặt sinh lý của con người. “Đó là một nỗi đau khó nói” nên con trẻ rất nhạy cảm với vấn đề này. Do vậy mà bố mẹ không nên tuỳ tiện nhắc đến việc này của con trẻ. Bà mẹ này có thể là đã vô tình nhắc đến chuyện đái dầm của con trẻ, nhưng con trẻ lại hiểu nhầm rằng mẹ đang cố tình bêu xấu mình trước mặt mọi người.
Trẻ mắc tật đái dầm là do dây thần kinh chịu trách nhiệm kiểm soát đường tiểu ra chưa phát triển hoàn thiện. Thường thì tật này của con trẻ sẽ hết dần theo độ tuổi lớn lên của chúng. Tuy là tật này chẳng có gì to tát nhưng tâm lý của con trẻ lại cảm thấy rất nặng nề. Chúng cho rằng mình kém cỏi hơn người khác, mình là kẻ bỏ đi và dần dần nảy sinh tâm lý tự ty, không có dũng cảm chơi đùa, kết bạn với mọi người. Nếu con bạn bị tật đái dầm thì bạn cũng không nên lấy làm lạ, chỉ cần chăm chỉ lau chùi nhà, giặt ga giường là đủ rồi. Bạn cũng cần phải nhớ rằng không nên có bất cứ lời trách móc, than thở nào về tật này của con trẻ, càng không nên rêu rao chuyện ấy ở chỗ đông người. Bạn cần phải giữ tính tự ái của con trẻ thì con trẻ sẽ cám ơn bạn suốt đời.
3. Con dốt quá
“Trong xã hội này, không phải ai ai cũng được nhìn nhận có giá trị, không phải ai ai cũng được chấp nhận. Sự khen ngợi và chiêm ngưỡng của chúng ta luôn luôn chỉ dành cho một số người mà thôi. Những người này từ khi mới sinh ra đã có được những tính chất được mọi người chú ý. Trong thể chế không được tốt đẹp ấy thì những người làm bố, làm mẹ như chúng ta cần phải biết cân bằng những ảnh hưởng mà thể chế này gây ra”.
Thế nào gọi là dốt? Học cái gì cũng chậm chạp thì gọi là dốt. Học cái biết ngay thì được gọi là thông minh, còn không thông minh thì tức là dốt rồi. Về động tác mà nói thì không nhanh nhẹn tức là dốt, chậm chạp tức là dốt. Cứ suy luận như vậy thì đứa trẻ mới sinh ra là đứa trẻ ngu dốt nhất. Nó chẳng biết cái gì cả, ngay cả ăn cũng chẳng biết nữa là, và cũng chẳng biết nói, không biết đi. Thế thì tại sao chúng ta không nói là chúng ngu dốt nhỉ?
Ngu dốt là một khái niệm được con người quy định khi so sánh người này với

người khác. Người ta biết đi còn bạn thì chẳng biết đi, đó là do bạn chậm chạp, chân tay lóng ngóng. Người ta biết nói mà bạn thì chẳng biết nói, đó là do bạn chậm ăn nói. Tại sao các bạn khác thi đều làm đúng cả còn mình thì làm bài toàn sai nhỉ?
Thì vẫn là bạn dốt đấy thôi!
Những đứa trẻ khôn rất sợ bị người nói là mình ngu ngốc. Chúng không hiểu tại sao mình thường mắc sai lầm, mặc dù học cái gì cũng rất cố gắng. Có lẽ bao nhiêu năm sau chúng sẽ chứng minh được rằng mình không ngu dốt, nhưng lúc ấy thì lòng chúng như có một tảng đá nặng đè lên. “Con rất dốt!” bố mẹ mà nói câu này ra thì con trẻ còn cảm thấy buồn tủi đến mức nào! Chúng rất muốn nói: “Con xin lỗi, tại sao con lại dốt như thế nhỉ?”
Là bố, là mẹ không hiểu bạn đã từng nghe người ta nói câu ấy chưa, hoặc là trong lòng bạn cũng đã từng nói với mình như vậy. Nếu bạn biết được sức mạnh của câu nói này thì tại sao bạn lại nhẫn tâm nói với con mình như vậy?
4. Nó đánh con thì tại sao con không đi đánh lại nó:
“Nếu như bạn sinh và nuôi dưỡng được cho Tổ quốc và nhân dân những đứa con ưu tú thì bạn đã dựng cho mình một tấm bia bất hủ ở ngay đằng sau. Nhưng nếu bạn sinh và nuôi dưỡng những đứa con chẳng ra gì, trở thành kẻ ăn bám xã hội thì bạn đã để lại những tội lỗi, nhục nhã”. Xã hội ngày nay đang bước vào thời đại cạnh tranh, chính vì vậy mà bố mẹ cũng không còn chú ý đến cảnh “phải nhường nhịn nhau”. Con cái ra ngoài đánh nhau về nhà thường bị bố mẹ nói cho một trận.
Có người thì hỏi: “Nó đã đánh con chưa?”
- “Đánh rồi ạ”.
- “Nó đánh con rồi thì tại sao con lại không đi đánh nó?”
Bố mẹ đã nhìn nhận dám hay không dám đánh người khác của con trẻ để xem chúng có ý thức cạnh tranh hay không. Giáo dục con trẻ rằng, nếu mà thật thà quá thì dễ bị mọi người ức hiếp, cho nên cần phải ăn miếng trả miếng. Dù sao thì cũng không thể bị thiệt thòi.Với lô gíc suy nghĩ như vậy thì sẽ có những hành động dậy dỗ: Người ta đánh mình thì mình phải đánh người khác; người ta vô lý thì mình cũng chẳng cần có lý làm gì; người ta lấy trộm xe đạp của mình thì mình đi lấy trộm xe đạp của người khác; người ta tham nhũng thì

bạn cũng sẽ tham nhũng…
Đó là một xã hội như thế nào? Như vậy thìtương lai sẽ ra sao? Bạn chuẩn bị cho con mình sống trong một môi trường như vậy sao? Bạn chuẩn bị cho con mình trở thành người "không chịu thiệt thòi" hay sao?
5. Mẹ xin con đấy:
"Những ông bố bà mẹ có tính cách không lành mạnh thì sẽ để lại những dấu ấn trong tâm hồn con trẻ, nhưng đó chính là những sự tổn thương mình đã từng trải qua".
Các nhà giáo dục cho rằng: Từ nhỏ đến lớn, đa số chúng ta sống cuộc sống trong gia đình có tính mẫu hệ, do vậy, cách giáo dục con trẻ cũng sẽ bị ảnh hưởng lớn bởi thế hệ trước đó. Tức là dạy dỗ con cái hoàn toàn bằng những biện pháp mà bố mẹ trước kia đã dạy mình, thưởng phạt chính là một công cụ giáo dục truyền thống.
Nói đến trừng phạt thì trước kia các cụ cho rằng: "thương thì cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi". Như vậy, giáo dục truyền thống thường là những đứa trẻ hiếu thuận được lớn lên bằng những chiếc roi. Tuy nhiên, biện pháp giáo dục này đã bị dư luận và xã hội văn minh hiện đại lên án, vứt bỏ. Vì pháp luật không cho phép bố mẹ được đánh con trẻ.
Nói đến thưởng thì hiện nay các bậc phụ huynh thường lấy thưởng ra là biện pháp giáo dục con trẻ. Để con trẻ yên lặng một lát mẹ thường nói: "Con đừng nói nữa, lát nữa mẹ sẽ mua cho con que kem nhé". Biện pháp này sẽ có hiệu quả ngay lúc ấy nhưng dùng nhiều quá thì sẽ mất thiêng. Thực ra, con trẻ không muốn được hối lộ, không cần phải dùng biện pháp trao đổi để mình trở thành người tốt. Về bản tính thì chúng muốn làmmột đứa trẻ ngoan, hành vi tốt của con trẻ được tạo ra khi bản thân chúng bằng lòng. Khi tự giác thì con trẻ mới trở thành người giữ nguyên tắc. Sự trói buộc của pháp luật phải được xây dựng trên cơ sở tôn trọng và hợp tác lẫn nhau. Nếu như con trẻ biết rằng người lớn tôn trọng mình thì chúng sẽ chấp nhận sự lãnh đạo, chỉ huy của người lớn.
Sợ nhất là xảy ra tình trạng sau: Thưởng cũng chẳng ích gì mà phạt cũng chẳng thực hiện được. Con trẻ nhận biết hết được động cơ của người lớn, chẳng chịu mềm mà cũng chẳng chịu cứng. E rằng bố mẹ lúc ấy cũng chỉ nói

được câu: “Mẹ xin con đấy!”
Nhưng đến câu này mà cũng không thể nói, vì nói câu này rồi thì tức là bố mẹ đã chấp nhận đầu hàng vô điều kiện, từ trong thâm tâm con trẻ sẽ càng coi thường bạn hơn. Như vậy là nền tảng trói buộc của kỷ luật đã bị phá vỡ hoàn toàn.

6. Con cút đi, muốn đi đâu thì đi đó:

“Gia đình đáng nhẽ ra là nơi che chở và bảo vệ con trẻ, nhưng sự tổn thương lớn nhất đối với con trẻ chính là do gia đình vô tình gây ra”. Bố mẹ giáo dục con thất bại nên hiện tượng con cái bỏ nhà ra đi không hiếm. Rất nhiều trường hợp cho thấy con trẻ bị ép ra khỏi nhà bởi chính những câu nói của bố mẹ. Khi nảy sinh xung đột, bố mẹ và con cái đều nói mạnh mà không hề nhượng bộ nhau. Nhiều bậc phụ huynh cứ tận dụng tật ỷ lại nhiều của contrẻ mà động một tý liền đe doạ con cái bằng những câu như bỏ mặc, trút bỏ những tình cảm khó chịu của mình đối với con trẻ. Nhiều đứa trẻ bướng bỉnh đã buộc phải bỏ nhà ra đi chính vì không chịu đựng nổi những lời chế giễu của bố mẹ. “Mày cút đi, muốn đi đâu thì đi đó”.
Thông điệp cuối cùng của câu nói này của các bậc phụ huynh chính là muốn con trẻ nề nếp hơn. Tất nhiên là đừng nghĩ câu nói này là thật, chỉ nghĩ đó là một câu nói kết thúc cuộc cãi nhau mà thôi. Nhưng con trẻ thì không thể ứng phó nổi với điều đó. Tất nhiên là con trẻ không muốn bỏ nhà ra đi, nhưng một khi chúng cúi đầu thì sẽ lộ rõ sự yếu đuối của mình, lẽ nào lại nhục nhã ở lại ngôi nhà này như vậy? Thế thì làm gì còn tự trọng nữa?
Do đó, con trẻ sẽ nổi máu anh hùng “Đi thì đi”. Chính vì vậy mà chúng đã bỏ nhà đi thực sự. Vì vậy, trong bất cứ tình huống nào bố mẹ cũng không nên nói câu này để kìm kẹp con mình. Con trẻ có sai sót thì phải chỉ ra rõ ràng, cho dù có phê bình con trẻ thì cũng nên để cho con cảm nhận được sự quan tâm, thân thiết, tình thương yêu bao la của bố mẹ. Từ đó con trẻ sẽ thấy mạnh dạn hơn, tự tin hơn và vươn lên hơn nữa. Nếu không, cho dù con trẻ khuất phục trong chốc lát thì cũng không thể bù đắp nổi sau này.

7. Con mà khóc nữa là sẽ bị cáo tha đi đó:

“Những áp lực và khó khăn trong cuộc sống con trẻ gặp phải sẽ ảnh hưởng đến cả quá trình phát triển sau này của con trẻ”. Bạn biết rồi đó, có một số

ông bố, bà mẹ hay lôi sói ra để doạ con trẻ. Kiểu doạ dẫm này cũng giống như là "con mà không ăn thì mẹ sẽ cho ăn mày ăn đấy nhé", "con mà hư là công an bắt đấy", "con mà không ngoan là bác sỹ sẽ tiêm đấy"… Bạn cứ doạ dẫm con như vậy thì sẽ gây ảnh hưởng xấu tới tâm lý, cơ thể phát triển lành mạnh của con trẻ.

Con trẻ đang ở trong giai đoạn phát triển nhanh nhất, doạ dẫm sẽ gây áp lực cho tinh thần của con trẻ rất nhiều, làm cho thâm tâm của con trẻ bị giằng xé, khiển cho hưng phấn và ức chế mất đi sự cân bằng. Tình trạng như vậy diễn ra lâu thì khả năng điều khiển của trung khu thần kinh sẽ bị giảm sút, hoóc môn và thần kinh thực vật điều hoà không cần bằng, rối loạn chức năng nội tạng dễ làm cho hệ thống tiêu hoá bị bệnh. Doạ dẫm cũng không có lợi cho việc tạo ra phẩm chất cá nhân tốt đẹp của con trẻ. Nếu bố mẹ thường đe doạ con trẻ bằng ma, quỷ, sói. . thì sẽ khiến cho con trẻ hình thành phản xạ có điều kiện, thấy sợ hãi với những cái đó, đồng thời tạo thành tính cách nhu nhược, nhút nhát. Đó cũng là lý do tại sao nhiều đứa trẻ hay khóc đêm.

Đe doạ con trẻ sẽ làm cho con trẻ có những khái niệm lệch lạc. Trong mắt chúng, sói, ăn mày, công an, bác sỹ… đều là những gì liên quan đến sự khủng khiếp. Sẽ mất rất nhiều thời gian để uốn nắn được suy nghĩ này của con trẻ. Do đó, bố mẹ không nên đe doạ con cái bừa bãi chỉ vì để mình thảnh thơi.

8. Bố mẹ chẳng tài giỏi gì:

"Trong học tập thì nguồn của cải có giá trị duy nhất của bạn chính là thái độ tích cực". "Bố mẹ chẳng tài giỏi gì. ." đó là câu nói cửa miệng của những bậc phụ huynh chẳng ra gì. Họ đã để lộ ra tính tự ty trong khi nói chuyện với con cái. Họ làm như vậy là không thoả đáng. Những đứa trẻ bị tiêm nhiễm tính tự ty sẽ cho rằng: "bố mẹ mình chẳng ra gì thì mình có thể như thế nào nhỉ?"

Kết quả nghiên cứu của các nhà giáo dục cho thấy, tính tự ty của đa số con trẻ là do bố mẹ. Nếu bố mẹ sống tự tin, lạc quan thì con trẻ cũng sẽ tràn đầy niềm tin đối với tương lai.

Con trẻ luôn theo dõi từng hiện tượng xã hội, chẳng hạn như: nhìn thấy một số người nào đó có quyền lực đặc biệt trong xã hội mà bố mẹ mình lại không có; một số người rất giỏi giang còn bố mẹ mình thì lại an phận thủ thường… và như vậy con trẻ sẽ tỏ ra hoài nghi đối với bố mẹ. Khi ấy, bố mẹ không nên

bắt đầu cuộc nói chuyện với con trẻ bằng câu "Bố mẹ chẳng ra gì…" Bạn nên sử dụng quan điểm biện chứng để ca ngợi những điều tốt và hạ thấp những điều xấu để dẫn dắt con trẻ bước lên con đường thành tài.
An Kim Bằng là người đã giành được huy chương vàng môn toán trong cuộc thi ôlimpic quốc tế lần thứ 38. An sinh ra trong một gia đình nông dân, nghèo khổ ở huyện Võ Thanh, tỉnh Hà Bắc, nhưng cậu lại có một bà mẹ vĩ đại.
Để cho An được học hành, mẹ đã bán đi đàn cừu của gia đình và chạy vạy khắp nơi để vay tiềncho con đi học. Để con không bị đói, bà mẹ còn hàng tháng đi bộ đến chỗ con học đưa thêm lương thực. Dù cuộc sống rất khổ sở nhưng cậu không bao giờ tự ty vì cậy thấy mẹ mình là một bà mẹ anh hùng, không chịu khuất phục trước khó khăn và gian khổ.

9. Bố tốt hay là mẹ tốt:

"Trẻ con ngay từ khi sinh ra đã có cảm giác thứ tự. Đó chính là một cảm giác bên trong của con trẻ. Nó có thể phân biệt được mối quan hệ giữa các vật thể, chứ không phải là bản thân các vật thể". Câu nói này thường là câu nói đùa của các bậc phụ huynh, tuy vậy cũng không nói bừa bãi.
Ngoài bố mẹ thì cô dì chú bác của con trẻ cũng hay đùa như vậy. Họ thường trêu con trẻ là: "Dì tốt hay mẹ con tốt?"
Con trẻ thì không hiểu được điều đó mà thường trả lời rất thật. Như vậy liền có những câu vặn vẹo: "Dì mua cho con bao nhiêu thứ ngon như vậy mà mẹ con vẫn tốt hơn ư?"
Con trẻ suy nghĩ thấy cũng đúng, dì mua đồ ăn cho con, đó là sự thực, mà mẹ con tốt thì cũng là sự thực. Phải trả lời ra sao đây? Hai là không trả lời nhỉ?
Không lâu sau thì con trẻ sẽ biết trả lời: "Ai hỏi mình thì mình trả lời là người đó tốt". Dần dần, con trẻ còn biết nói những lời nịnh nọt, đi với hoà thượng thì mặc áo cà sa, đi với ma liền mặc áo giấy. Chúng biết người lớn thích nghe những câu nào, dù sao thì cũng là nịnh người lớn, chỉ là đùa thôi nên cũng chẳng cần phải nói thật.

Chương II: Nên ít nói "Không" với con trẻ

1. Không được dùng tay trái:

"Nghệ thuật giáo dục của chúng ta không phải là truyền thụ bản lĩnh mà là cổ vũ, khuyến khích, khơi dậy".

Không biết là bạn có để ý đến tình trạng rất nhiều người nước ngoài viết bằng tay trái, còn người Việt Nam chúng ta, rất nhiều người ăn cơm dùng đũa bằng tay trái, nhưng viết lại bằng tay phải. Những người này được gọi là "thuận tay chiêu". Họ có thể cầm bút viết chữ bằng tay phải đa số là do được bố mẹ uốn nắn từ hồi còn nhỏ.

Khoa học hiện đại đã chứng minh được rằng, sử dụng tay trái có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với việc khai thác não phải của con người.

Não phải của con người dường như luôn ở trong tình trạng hoang sơ của sự khai thác trí lực, hoạt động của não phải lại là tầng cao cấp nhất của hoạt động não của con người. Đó là tạo ra hoạt động tư duy tính, là sự thăng hoa của trí tuệ, đó là hình thái biểu hiện cao cấp nhất về sự phát triển trí lực của não con người. Con trẻ tự do dùng tay trái thì bố mẹ cũng cần phải vứt bỏ quan niệm "thuận tay chiêu - đập niêu không vỡ, đánh vợ không nên". Nếu động một tý lại sỉ mắng con trẻ thì con trẻ thấy dùng tay trái là một tội lỗi ghê tởm và như vậy sẽ có hại cho sự phát triển lành mạnh của tâm lý và cơ thể con trẻ.

2. Đừng có nói nữa:

"Bố mẹ cho rằng mình có uy quyền tuyệt đối đối với con cái. Lời bố mẹ nói là luôn luôn đúng, còn lời của con cái nói thì chưa nói đã sai rồi". Rất nhiều bậc phụ huynh than thở, con cái chẳng bao giờ tâm sự riêng tư với mình, không bao giờ nói cho mình biết về cách suy nghĩ của chúng, và cũng chẳng bao giờ kể cho mình nghe về những chuyện mắt thấy tai nghe ở trường…

Thực ra, con cái có hiện tượng này thì trách nhiệm hoàn toàn là do các bậc phụ huynh. Nhất định là vào một lúc nào đó trước kia, khi bố mẹ nghe thấy con cái kể lể những chuyện vặt vãnh, vô vị này liền cắt đứt luôn lời con trẻ, chẳng để cho chúng kể hết vì không đủ nhẫn nại.

Thô bạo cắt đứt lời con trẻ sẽ khiến cho con trẻ có tâm lý "không được tôn

trọng, không được tin tưởng, không được hiểu". Cho nên chúng cảm thấy vô cùng ấm ức, muốn trả thù bố mẹ, cố ý không thèm nghe lời bố mẹ.
Quan điểm của trẻ con và người lớn là hoàn toàn khác nhau, chúng luôn cảm thấy thích thú một sự việc nhỏ bé nào đó. Chẳng hạn như: kiến di chuyển, táo có sâu, gà bị gẫy chân. . Chúng sẽ vô cùng háo hức, sung sướng được kể cho bố mẹ nghe phát hiện và cảm tưởng của mình.
Do đó có thể thấy, bố mẹ nhẫn nại lắng nghe con trẻ trò chuyện là một phẩm chất rất đáng được trân trọng. Vào bất cứ lúc nào, vào bất cứ hoàn cảnh nào thì bố mẹ cũng nên cố gắng hết sức để lắng nghe con trẻ kể hết những nguyên nhân, hậu quả của sự việc.

3. Câm mồm:

"Con cái của các bạn không chỉ là con cái của các bạn mà còn là con cái của khát vọng "cuộc sống" của bản thân. Chúng tuy cùng sống với các bạn nhưng chưa hẳn đã thuộc về các bạn". Một trung tâm tư vấn vị thành niên đã tổ chức điều tra 1000 em học sinh tiểu học xem chúng không thích nghe bố mẹ nói câu nào nhất. Kết quả cho thấy câu nói "câm mồm" được sếp hàng thứ ba.
"Bố mẹ bắt chúng cháu im mồm nhưng họ thì nói suốt cả ngày".
"Bố mẹ coi thường chúng cháu quá, không cho chúng cháu một cơ hội được nói".
"Tại sao lại bắt chúng cháu im mồm? Chúng cháu có bao nhiêu lời muốn nói với bố mẹ!" Đó là những lời tâm sự rất ngây thơ của các cô bé, cậu bé.
Qua đó có thể thấy rằng, bố mẹ không cho con cái nói thì sẽ khiến cho con cái ghi nhớ rằng: "Bố mẹ không hề quan tâm đến ý kiến của mình". Như vậy chúng sẽ cảm thấy tủi thân, ấm ức. Nếu cứ để hiện tượng này xảy ra nhiều thì lâu dần con trẻ sẽ vứt bỏ quyền lợi được tranh luận với bạn, biến thành một người luôn cho rằng: không đáng gì, bất cứ việc gì cũng không được cần đến.
Khác hẳn với những ông bố, bà mẹ luôn bắt con im mồm, thì cũng có một số ông bố, bà mẹ rất giỏi lắng nghe ý kiến phát biểu của con trẻ. Như vậy, con trẻ sẽ giỏi suy nghĩ, khả năng tự quyết định sẽ được nâng cao rất nhiều.
Hơn nữa, khuyến khích con trẻ nói rất có lợi cho việc giáo dục con trẻ. Tư tưởng, nhận thức của con trẻ có gì lệch lạc thì bố mẹ hoàn toàn có thể thông qua bà mối ngôn ngữ để điều chỉnh.

Tại sao chúng ta lại phải bịt mồm con trẻ nhỉ?

4. Không được xem ti vi:

“Nếu như bạn biết cách tận dụng nó thì ti vi sẽ trở thành một biện pháp giáo dục không có giá trị nào so sánh nổi”.

Để cho con trẻ có nhiều thời gian học tập hơn, bố mẹ luôn ra lệnh cấm “không được xem ti vi”. Thực ra, xem ti vi không hề có mâu thuẫn gì đối với việc học tập. Mấu chốt là cần phải nói rõ cho con trẻ biết phải nắm chắc cách phân chia thời gian như thế nào. Các bậc phụ huynh nên huỷ lệnh cấm xem ti vi đối với con trẻ. Các bạn có thể chú ý đến một số vấn đề sau:

Trước hết, cần phải nghĩ cách khống chế thời gian xem ti vi của con trẻ một tuần là khoảng 10 tiếng đồng hồ. Đây là một kết luận khoa học của các nhà khoa học.

Thứ hai, cần phải đặt ra một vài quy định đối với việc xem ti vi của con trẻ. Ti vi không được đặt trong phòng của con trẻ để tránh trường hợp con trẻ tuỳ thích xem ti vi. Ăn cơm không được xem ti vi, như vậy sẽ ảnh hưởng đến việc ăn uống của con trẻ. Bố mẹ cũng cần phải tham mưu tốt cho con trẻ trong việc chọn chương trình xem. Hãy cho con trẻ xem những chương trình thiếu nhi, chương trình kiến thức thường thức và những tiết mục văn hoá nghệ thuật đặc sắc có ích cho sức khoẻ và tâm lý phát triển lành mạnh của con trẻ.

Thứ ba, hướng dẫn con trẻ vừa xem ti vi vừa thảo luận vấn đề. Ti vi có thể khơi dậy được hứng thú của con trẻ, bố mẹ có thể nhân cơ hội này hướng dẫn con trẻ học hành. Chẳng hạn như, con trẻ xem chương trình “Thế giới động vật” rất thích chim thiên nga thì bạn nên đưa con đến sở thú cho con được tận mắt nhìn thấy chim thiên nga như thế nào. Tóm lại, bố mẹ không nên nghiêm khắc quá trong việc xem ti vi, chỉ cần động não suy nghĩ thì ti vi sẽ trở thành một công cụ giáo dục con trẻ rất tốt. Ngoài ra, các bậc phụ huynh cũng cần phải chú ý tránh xem những chương trình ti vi nhàm chán. Ngày nào bạn cũng ngồi hàng giờ trước ti vi thì làm sao có thể đòi hỏi con cái?

5. Đừng bao giờ động vào bình nước nóng:

“Hãy cố gắng hết mình để hiểu thế giới tinh thần của từng đứa trẻ. Đó chính là điều kiện hàng đầu của thầy cô và các bậc phụ huynh”.

Bà mẹ có việc phải đi ra ngoài liền dặn dò cô con gái lên 4 tuổi hết sức cẩn

thận: “Con đừng có động vào bình nước nóng nhé!” Nhưng lúc về đến nhà bà mẹ giật mình vì cô con gái đang ôm bàn tay bị bỏng nước nóng khóc.
Trước khi đánh giá câu nói này của bà mẹ, tôi muốn kể cho các bạn nghe một câu chuyện: Vào thế kỷ 18, khoai tây không được trồng nhiều ở nước Pháp. Các mục sư gọi “khoai tây” là “táo ma quỷ”. Họ cho rằng khoai tây ăn vào sẽ có hại cho sức khoẻ. Một nhà nông nghiệp học nước Pháp rất muốn nhân rộng giống khoai tây liền nghĩ ra một cách. Ông đã ra một mảnh đất hoang vắng trồng khoai tây và sau đó thì mời cảnh sát vũ trang đến canh gác nghiêm ngặt vào ban ngày, ban tối thì rút quân về. Cứ như vậy, hễ màn đêm buông xuống là rất nhiều người đổ xô đến mảnh đất này lấy trộm giống khoai tây mang về trồng ở vườn nhà mình. Bằng cách này, củ khoai tây đã được nhân rộng trên cả nước Pháp.
Qua đó có thể thấy, củ khoai tây được trồng rộng rãi cũng là nhờ vào tâm lý chống đối của mọi người. Trẻ con cũng như vậy, trẻ con luôn rất tò mò và có tâm lý chống đối. Việc mà mọi người không muốn trẻ làm thì trẻ cứ thử làm xem sao. Chúng làm như vậy là để khẳng định cảm giác thoả mãn của mình. Khi nghe thấy mẹ nói “không được đụng vào bình nước nóng” thì con trẻ sẽ càng thấy thích bình nước nóng hơn. Từ đó chúng sẽ có suy nghĩ “mình phải đụng vào bình nước nóng” và chúng sẽ bắt tay vào hành động. Vì vậy khi dặn dò con cái bố mẹ không nên chỉ đơn giản nói không nên động vào cái này, không nên động vào cái kia… Thay vào đó, bố mẹ hãy dành nhiều thời gian chỉ bảo sự nguy hiểm của bình nước nóng ra sao, hãy làm rõ những nghi ngờ của con trẻ. Hoặc là bạn hãy cất bình nước nóng vào chỗ mà con trẻ không đụng vào được.
6. Sau này tuyệt đối không được cãi nhau:
“Dạy con trẻ học cách làm thế nào thông qua việc tự kiềm chế mình và dành được sự tự trọng, dậy con trẻ học cách nói không đó mới là cách tốt nhất để tự bảo vệ mình”.
Bà mẹ biết cô con gái mình cãi nhau với bạn bè liền cảnh cáo: “sau này tuyệt đối không được cãi nhau nữa!” Lúc ấy cô con gái liền lụng bụng nói: “Con cũng chẳng muốn cãi nhau làm gì!”
Đúng là như vậy, cãi nhau đâu phải là việc của một người. Đừng nói gì con

trẻ, ngay cả người lớn chúng ta cũng không cãi nhau được, vì cãi nhau đâu phải là chuyện dễ dàng gì. Bố mẹ làm thế nào để cấm con trẻ không cãi nhau? Thực tế cho thấy, con trẻ cãi nhau đó là một việc vô cùng tự nhiên. Bố mẹ không nên lo lắng, ngạc nhiên quá vì điều ấy. Con trẻ trong khi vui đùa sẽ có một số mâu thuẫn không dễ dàng giải quyết được, thêm vào sự thiếu kiềm chế nên cãi nhau đã trở thành biện pháp giải quyết mâu thuẫn của con trẻ. Sau khi cãi nhau xong thì mọi chuyện đâu lại vào đấy, chúng vẫn là bạn bè của nhau. Con trẻ có thể có được cách bảo vệ lợi ích và cách tranh luận qua cãi nhau. Trong vấn đề này, các bậc phụ huynh nước ngoài có cách nhìn thoáng hơn. Các bậc phụ huynh nước Mỹ thì đứng làm người xem con trẻ cãi nhau. Chỉ kéo con trẻ tách ra khỏi nhau khi chúng đánh nhau. Họ cho rằng, không để con trẻ cãi nhau thật là uổng công, chỉ làm giảm bớt cơ hội thành tài của con trẻ mà thôi.

7. Không nên trả lời những đứa trẻ hư hỏng:

“Những người bạn lúc nhỏ luôn có thể trở thành những người bạn tri kỷ suốt đời sau này. Tình cảm này sẽ rất có ích đối với sự trưởng thành và tiến bộ của cả hai bên”

.

“Gần mực thì đen gần đèn thì rạng”. Bố mẹ thường nhắc nhở con cái như vậy để tránh cho con trẻ kết bạn với những đứa trẻ xấu.

Bố mẹ quan tâm đến việc kết bạn của con trẻ là hoàn toàn chính đáng. Tuy nhiên bạn tuỳ tiện phủ nhận đứa trẻ nào đó thì sẽ có ảnh hưởng tiêu cực đối với con trẻ. Đứa trẻ bố mẹ cho rằng là đứa trẻ hư thì thực chất đứa trẻ đó chỉ là đứa nghịch ngợm. Nếu như những đứa trẻ này là đứa trẻ hư thì con mình khi có những hành động tương tự như vậy thì chúng sẽ cảm thấy tự ty, tự cho mình là đứa trẻ hư.

Chính như vậy mà con trẻ sẽ không còn gần gũi với bố mẹ nữa, không còn nói thật với bố mẹ. Nếu như đứa trẻ nào hư hỏng thực sự thì bố mẹ cũng không nên dùng từ “đứa trẻ hư”, vì con trẻ chưa chắc đã cho rằng đó là “đứa trẻ hư”. Con trẻ sẽ âm thầm làm bạn với chúng trái với lời dặn dò của bạn. Con cái kết bạn với những ai đòi hỏi con trẻ phải tự mình phán đoán, bạn chỉ cần làm một người tham mưu tốt là được rồi. Thấy con trẻ chơi với những

đứa trẻ không ra gì bố mẹ nên kịp thời chỉ ra những khuyết điểm, thiếu sót của đứa trẻ ấy với con trẻ, giúp con trẻ tự mình phán đoán, đồng thời hiểu được cách kết bạn trên thế giới này. Tôi tin rằng chỉ cần nhẫn nại thì quan niệm chọn bạn đúng đắn của con trẻ dần dần sẽ được hình thành.

8. Đừng có chạy lung tung làm bẩn cả quần áo:

"Chỉ cần con trẻ có được sự tôn trọng đầy đủ, lâu dài thì đối với chúng tự do là tự do của vui vẻ, kỷ luật là kỷ luật của vui vẻ. Từ đó kỷ luật cũng trở thành một loại tự do".

Con trẻ sinh ra vốn đã rất hiếu động. Các trò chơi lăn lê, bò toài sẽ không tránh khỏi làm bẩn quần áo. Các nhà giáo dục nhi đồng cho biết: tư duy và hành động của con trẻ luôn gộp vào làm một. Lúc nào chúng hoạt động thì tức là lúc đó chúng đang suy nghĩ. Chẳng qua là nội dung suy nghĩ của chúng không thể khiến cho người lớn biết được mà thôi.

Con trẻ lớn khôn qua các trò chơi, chúng thông qua các trò chơi để nhận thức các sự vật xung quanh. Linh hồn và cơ thể lành mạnh của con trẻ, đôi tay nhanh nhậy, trí tuệ thông minh đều có ích từ các trò chơi.

Đầu óc của con trẻ không hề có khái niệm "bẩn" hay là "không sạch sẽ". Chúng đã chơi thì sẽ không chọn lựa môi trường chơi. Nếu như chúng cứ quyết chơi ở chỗ bẩn thì các bậc phụ huynh nên làm thế nào?

Đương nhiên, các bậc phụ huynh thông minh đều hiểu rằng, giặt giũ cho con cái chắc chắn là sẽ vất vả rồi, nhưng khai phá trí tuệ của con trẻ mới là mục tiêu quan trọng nhất.

9. Không được vẽ bẩn lên tường:

"Trái tim của bố mẹ sáng láng thì con trẻ mới nhìn thấy được ánh sáng. Trái tim của bố mẹ đốt cháy rồi thì mới có thể xua đi những đen tối trong lòng con trẻ".

Con trẻ đa số đều thích vẽ chim cò lên chỗ này chỗ khác. Chỉ cần chúng vui thì chúng sẽ vẽ những tác phẩm của mình lên giấy, lên tường, lên đất. . Bố mẹ vừa nhắc nhở không được vẽ lung tung thì chúng vẽ càng hăng hơn như là lời bố mẹ là gió thoảng qua tai. Điều này cũng do rất nhiều nguyên nhân, chúng ta hãy bắt đầu từ hài từ "không được" nhé.

Thường thì, khát vọng của con người không được đáp ứng thì sẽ có những

hành động tấn công lại. Nếu bạn để ý thì sẽ thấy, cho dù chỉ là trò chơi thôi nhưng nếu con trẻ thua nhiều bận quá thì sắc mặt chúng sẽ thay đổi ngay và trò chơi biến thành thật, lập tức tranh cãi và đánh nhau để trút những nỗi ấm ức, tức giận trong lòng. Bố mẹ bắt buộc con cái không được vẽ trên tường thì con trẻ làm sao có thể nghe lời được cơ chứ?

Nói đến đây thì cũng có một câu chuyện liên quan đến một hoạ sỹ nhỏ tuổi. Khi lên năm, hoạ sỹ này thường xuyên vẽ lung tung hết lên tường trong phòng ngủ. Cậu luôn vẽ về "vương quốc nhỏ bé" của mình, "thế giới dưới biển" bao la rộng lớn, và "Tôn Ngộ Không" đang đại náo thiên cung. . Bố cậu vô cùng tức giận khi tận mắt chứng kiến "kiệt tác" của con trai mình. Rất may là ông bố này không giận quá mất khôn, mà chỉ hỏi vài câu "tại sao?" Tại sao con trẻ lại thích vẽ như vậy? Làm thế nào để có thể hướng dẫn và bảo vệ sở thích vẽ vời của con trẻ? Sau khi suy nghĩ kỹ càng về vấn đề nêu trên thì ông bố này đã tươi cười nói với cậu con trai yêu quý của mình rằng: "Con vẽ đẹp lắm. Sau này con có thể vẽ những bức tranh đẹp ấy lên vở được không. Như vậy bố sẽ giữ lại để ngắm chúng". Và thế là cậu con trai đã vui vẻ đồng ý. Sau đó, ông bố này đã đích thân ra tay vừa cười vừa quét vôi sạch sẽ những bức tranh ở trên tường. Tuy nhiên vừa làm ông vừa nói: "Chà những bức tranh đẹp như thế này mà phải bỏ đi thì tiếc thật đấy. Từ nay về sau con đừng vẽ lên tường nhé". Cậu con tuy hiểu được ý của bố và được bố khuyến khích nên sau này cậu không vẽ bừa bãi nữa. Hơn nữa, niềm đam mê vẽ trong cậu ngày càng sâu sắc hơn. Chính vì vậy mà nhà hoạ sỹ nhỏ tuổi đã bước được lên con đường thành công rồi đấy.

Biện pháp xử lý vấn đề của người bố này thật khéo léo. Ông đã không nói "Không được" mà đã bộc lộ ý nghĩa của không được rất rõ ràng.

10. Không biết:

"Tính tò mò là đức tính tốt đẹp đầu tiên của học sinh".

Một trung tâm tư vấn trẻ vị thành niên đã tiến hành điều tra ngôn ngữ giáo dục của các bậc phụ huynh đối với 1 ngàn học sinh tiểu học cho thấy: Các em thất vọng lớn nhất đối với câu nói của bố mẹ là "Không biết!".

Trong mắt con trẻ, hỏi "Tại sao?" là một quyền lợi thần thánh. Vì thế bố mẹ cần phải có một câu trả lời hoàn toàn đúng đắn đối với những câu hỏi của con

trẻ. Quan hệ này trở thành sợi dây gắn lết tình cảm giữa hai thế hệ và nền tảng uy nghiêm của bố mẹ.

Khi bố mẹ trả lời con cái nếu nói “không biết” thì nhiều khi là không kịp suy nghĩ, và thực sự không biết trả lời ra sao; nhưng cũng có lúc là chẳng có thời gian rỗi nên cứ trả lời “không biết” cho qua chuyện. Tất nhiên, trả lời để con trẻ hài lòng thì chỉ có một số bậc phụ huynh làm được, chứ không phải ai ai cũng làm được. Nhưng chúng tôi cũng đề nghị là bố mẹ hãy xoá bỏ hai từ “không biết” trong từ điển ngôn ngữ của mình. Con hỏi thì cần phải trả lời, hãy cố gắng hết sức minh thì sẽ làm được.

Bố mẹ hãy cố gắng hết sức mình để trả lời những câu hỏi của con trẻ. Nếu thực sự khó trả lời thì có thể thảo luận, trao đổi cùng con cái hoặc là tra cứu tài liệu. Với những câu hỏi mình hoàn toàn không biết thì có thể nói với con bằng giọng rất ngưỡng mộ: “Chà! con nêu câu hỏi rất hay, đến cả bố mẹ cũng thấy khó nữa là”.

Bạn cần phải biết rằng, nhiều lúc con trẻ hỏi “Tại sao?” không có nghĩa là bắt buộc bố mẹ phải có câu trả lời chính xác. Chúng chỉ muốn có được cảm giác thoả mãn, mong muốn bố mẹ quan tâm đến những câu hỏi của mình mà thôi.

11. Không được tức giận:

“Con người khi mới sinh ra giống như một khối kim cương chưa được mài giũa, nếu như đã được mài giũa rồi thì mới phát ra thứ ánh sáng long lanh, kỳ diệu”.

Trẻ con và người lớn đều như nhau đều biết tức giận. Những lúc ấy thì mệnh lệnh của bố mẹ chưa chắc đã có hiệu quả đối với con trẻ.

Thực tế cho thấy, con trẻ trút bỏ tình cảm phẫn nộ đúng mức thì là cách bảo vệ tâm lý lành mạnh có hiệu quả. Vì tình cảm phẫn nộ không nên để ức chế, tích luỹ lâu dài, nếu không một khi đã bốc cháy thì khó có thể thu dọn nổi.

Con người ai cũng có tình cảm phẫn nộ, con trẻ tất nhiên không phải là ngoại lệ. Vì vậy, con trẻ tức giận là một phản ứng hết sức bình thường, bố mẹ không nên can thiệp một cách thô bạo.

Bố mẹ cần phải làm rõ nguyên nhân tức giận ở con trẻ. Con trẻ tức giận là do mọi người đi ngược lại với mong ước của chúng, chúng cảm thấy ấm ức. Bố mẹ chỉ cần quan sát cẩn thận thì sẽ tìm được câu trả lời đúng đắn. Khi ấy bố

mẹ hãy hiểu tình cảm của con trẻ bằng trái tim ngây thơ thủa nào. Như vậy sẽ tăng cường hiểu biết cũng như tôn trọng của bố mẹ đối với con trẻ và là nền tảng để bình tĩnh giải quyết vấn đề. Các bạn cần nhớ rằng, lúc này đừng có vội vàng nói "không…" Nếu như con trẻ tức giận là có lý thì bố mẹ cũng dễ dàng nói ra những lời an ủi, khuyên lơn. Nếu như con trẻ tức giận vô lối thì bố mẹ càng cần phải cẩn trọng hơn. Nếu như con trẻ đòi đồ chơi đẹp của bạn nhưng không đạt được mục đích nên chúng tức giận, lúc ấy bố mẹ không nên nói lý và cũng không nên trách móc với con mà hãy khuyên can con. Bạn có thể nói "Đồ chơi đó rất đẹp, con chơi một tý rồi trả lại bạn nhé. Như vậy có đúng không? Bạn không cho con mượn cũng không đúng. Bố mẹ bạn ấy sẽ phê bình bạn ấy. Nào mẹ con ta cùng chơi trò khác nhé!" Khuyên bảo con như vậy thì sẽ chuyển được sự chú ý của con, con trẻ sẽ nhanh chóng vui vẻ ngay và chắc chắn là sẽ cười tươi tắn.

12. Đừng đẩy xích đu cao quá:

"Tình yêu và sự quan tâm của bố mẹ là liều vitamin cần thiết đối với con trẻ. Nhưng bố mẹ cần phải nhớ rằng, con trẻ cần đến lượng vitamin bình thường, thiếu cũng không được mà thừa cũng không tốt".

Con trẻ khi sinh ra đã thích mạo hiểm. Khi chơi trò chơi chúng rất vui vẻ, điều đó cũng nói rõ sức sáng tạo mạnh mẽ của con trẻ, chúng luôn tìm tòi mọi thứ quanh mình. Chơi xích đu chúng sẽ càng đu càng cao, mà quên đi cả sự nguy hiểm trước mắt. Bố mẹ thấy vậy nhắc nhở con cái giữ an toàn là điều cần thiết. Tuy nhiên, bạn không nên can thiệp quá nhiều, vì con trẻ sẽ không bao giờ chấp nhận những lời khuyên bảo mà chúng không hiểu.

Chúng sẽ cho rằng: "Mình đu cao như vậy có làm sao đâu? Đúng là bố mẹ nhát gan thật". Ngược lại, chúng sẽ chơi càng hăng hơn, đu càng cao hơn.

Nếu bạn thay bằng một cách làm khác thì kết quả sẽ hoàn toàn khác.

Trước hết, bố mẹ nên khen ngợi những hành động mạo hiểm của con cái vài lời, nói rằng con trẻ thật dũng cảm, trông rất là oai hùng. Sau đó thì hãy nhắc khéo con trẻ: "Con phải cẩn thận, kẻo bị ngã thì rắc rối to". Nếu con trẻ nói "không sao" thì bạn hãy đưa ra một vài ví dụ nói về sự nguy hiểm của xích đu nhé. Như vậy thì con trẻ mới chịu nghe theo những lời dặn dò của bố mẹ.

Đến đây thì có lẽ chúng tôi phải thảo luận với các bạn để làm thế nào khuyến

khích hành vi mạo hiểm của con trẻ. Nhiều khi con người phải thông qua mạo hiểm thì mới có thể vượt qua được chính mình. Con trẻ cũng như vậy đó, bản tính mạo hiểm đã cho chúng có thêm lòng tự tin, sức mạnh và dũng cảm. Nếu không để cho con trẻ thử mạo hiểm đôi chút thì khi đứng trước những khó khăn trong cuộc sống thì chúng sẽ rút lui. Do đó, bố mẹ nên cho phép con trẻ tham gia một số hoạt động mạo hiểm thích hợp, con trẻ nhất định phải có tự do mạo hiểm.

Khi con trẻ tham gia các hoạt động mạo hiểm thì cũng có một quá trình thử. Ví dụ như là chiếc xích đu thì mức độ cao của xích đu sẽ dần dần cao hẳn lên. Có được kinh nghiệm thì cũng có nghĩa là có thêm lòng dũng cảm, nguyện vọng chinh phục sẽ càng lớn dần lên. Ý chí và tinh thần dũng cảm của con trẻ không phải là người khác có thể cho được mà chính là những hoạt động xem như là mạo hiểm đó, đó là do con trẻ tự rèn luyện mà thôi.

13. Không được nói những lời không tốt lành ấy:

“Mục đích chính của giáo dục là tạo ra những người có thể sáng tạo được cái mới”.

“Mẹ ơi, tối qua con mơ thấy bố lái xe rơi xuống vực”.

“Nói vớ vẩn!”

“Thật mà mẹ…”

“Không được nói những lời không tốt lành ấy!”

Qua đó dễ dàng thấy rằng, con trẻ đang thật thà kể lại giấc mơ với bố mẹ. Còn bà mẹ thì nhìn nhận giấc mơ ấy theo quan niệm truyền thống, đó là những gì không tốt lành.

Một số lời nói “không tốt lành” của con trẻ đôi khi chỉ là những giả tưởng, cũng có đôi khi đó là biểu hiện của lo lắng, chẳng hạn như khi ngồi trên thuyền thì sẽ hỏi “nếu thuyền bị chìm thì sao?” Bố mẹ cũng nên đứng ở vị trí con trẻ mà nghĩ, cần phải bước vào thế giới tâm lý của con trẻ, hãy dẫn dắt con trẻ đến thế giới vui vẻ và hiện thực.

14. Không được chơi với con trai:

“Tâm hồn của con trẻ có thể phát triển được lành mạnh hay không đó là điểm mấu chốt của sự thành công hay thất bại của giáo dục. Những đứa trẻ có tâm hồn phát triển thì sẽ luôn biết sống vui vẻ, thoải mãi, những đứa trẻ bị ức chế

tâm hồn thì suốt ngày chỉ sống trong đau khổ”.
Bố mẹ của các bé gái đôi khi quá cảnh giác với các bé trai, sợ rằng con gái mình sẽ bị các bé trai bắt nạt. Có bố mẹ còn nói với con gái mình rằng, con trai xấu xa như thế này như thế kia, nhắc nhở con gái cần phải cảnh giác nhiều hơn đối với con trai, nhiều lúc còn nói dứt khoát với con gái mình rằng: “Không được chơi với con trai”.
Thực tế cho thấy, quan niệm giới tính của trẻ con rất mơ hồ. Chúng nhìn nhận người bạn khác giới chỉ là “em trai” hoặc “em gái” mà thôi. Với các bé gái thì các bé trai thật dũng cảm, chạy giỏi, hay giúp đỡ mọi người, có ý kiến riêng nên các bé gái rất thích được chơi với các bé trai. Các bé trai và bé gái chơi với nhau rất có ích hấp thụ những sở trường của nhau, tạo ra được phẩm chất và nhân cách lành mạnh. Nếu như bố mẹ thường xuyên nói xấu các bé trái trước mặt con gái thì con gái sẽ tránh xa các bé trai, luôn có tâm lý cảnh giác cao. Một khi có bé trai đến gần, tiếp cận thì sẽ lo lắng, như vậy không có lợi cho việc phát triển tâm lý và cơ thể lành mạnh. Nếu bố mẹ cấm con gái chơi với các bạn trai thì có nghĩa là đã thu hẹp một nửa thế giới của con mình.
15. Người lớn nói chuyện trẻ con không được nói xen vào:
“Những đứa trẻ biết lịch sự, có giáo dục không hẳn là những đứa trẻ chỉ biết nói “xin mời” và “cảm ơn”. Người lớn đã từng học ngoại ngữ đều biết rằng, học một ngoại ngữ rất vất vả và tốn nhiều thời gian và sức lực. Ngược lại, bạn có thể nghĩ xem. con cái chúng ta học nói như thế nào? Khả năng học nói của chúng cũng khác nhau rất là nhiều. Một chuyên gia về giáo dục nói rằng, điểm khác nhau lớn nhất giữa trẻ con và người lớn chính là trí thông minh mang tính hấp thụ. Tâm hồn trẻ con giống như miếng bọt biển, lúc nào cũng có thể hấp thụ được những ấn tượng xung quanh mình. Chỉ cần chúng thức thì lúc nào chúng cũng suy nghĩ và học tập. Người lớn thường xuyên làm những việc ngu ngốc đó là cắt đứt suy nghĩ và học tập của con trẻ.
Một số bố mẹ đang nói chuyện với khách rất ghét con trẻ nói xen vào. Thái độ này cho thấy bố mẹ không tôn trọng ý kiến của con trẻ, vì vậy con trẻ rất dễ coi thường chính bản thân mình, chẳng bao giờ thèm nghe người lớn nói chuyện nữa và cũng chẳng buồn suy nghĩ nữa. Như vậy là đánh mất đi cơ hội rèn luyện tư duy quý báu của con trẻ.

16. Đừng có làm những việc vô vị ấy:
"Điều ước quốc tế về quyền lợi của trẻ em cho biết, trẻ em có quyền được nghỉ ngơi và vui chơi thích hợp với độ tuổi của mình cũng như là được tự do tham gia vào các hoạt động nghệ thuật và đời sống văn hoá".
Dường như con trẻ là vua chuyên làm những việc vô vị. Nào là nặn đất sét, bắt chuồn chuồn, nhẩy lò cò. . Trong mắt người lớn thì đó là những việc thật nực cười. Một số bố mẹ thấy con trẻ làm những việc ấy hết sức chăm chú, thú vị thì liền can thiệp ngay bằng cách nói: "Con suốt ngày chỉ thích làm những việc vô vị ấy thôi" hoặc là nói "Làm bẩn hết quần áo rồi mà vẫn không chịu dừng tay à?"
Bạn làm như vậy là đã giết chết trái tim ngây thơ của con trẻ. Tách con trẻ ra khỏi những việc vô vị ấy tức là bạn đã tước đoạt cơ hội phát triển trí thông minh và tìm hiểu thế giới của con trẻ. Hồi còn nhỏ Edison, Dacwin đều thích làm những việc vớ vẩn như là bắt bướm đấy thôi, nhưng sau này đều trở thành những nhà khoa học vĩ đại, phát minh ra những thứ quan trọng đối với cuộc sống của con người. Ở các nước phát triển, rất nhiều gia đình đều không cho phép con cái có thói quen mặc "quần áo mới". Họ sợ rằng con trẻ sẽ còi cọc, không phát triển được vì những bộ quần áo ấy. Họ luôn muốn con cái mình cần phải chìm đắm trong thế giới hiện tại, vui đùa thoải mái. Vì họ biết rằng con trẻ đã phát triển tâm hồn ngây thơ của mình, trí tuệ của mình, tìm kiếm niềm vui, đi đến thành công qua những hoạt động "vô vị" ấy.
17. Trẻ con không được để ý việc của người lớn:
"Trẻ con cũng giống như người lớn, có thế giới nội tâm vô cùng phong phú, muốn được khẳng định và tôn trọng từ thế giới bên ngoài. Hơn nữa, sự tôn trọng và khẳng định của bố mẹ là quan trọng nhất. Vì bố mẹ là người thân thiết, gần gũi nhất trong cuộc sống của chúng".
Hiện nay, các bậc phụ huynh có trình độ giáo dục cao đều hiểu rằng cần phải cho con trẻ được tự do. Như vậy thì mới bồi dưỡng được những đứa trẻ có đầu óc thông minh, biết suy nghĩ độc lập, có chủ kiến đối với việc của mình. Nhưng khi con trẻ phát triển quá sớm, muốn bước vào thế giới của người lớn thì quan niệm cũ của những bậc phụ huynh theo trường phái tự do lại phải đối đầu với thách thức. Một mặt họ tình nguyện cho con trẻ được tự do, mặt khác

họ lại khó có thể chấp nhận được hậu quả của sự tự do ấy. Nên họ thường xuyên nói: “Trẻ con không được để ý việc của người lớn!”

Tất nhiên con trẻ sẽ không chấp nhận yêu cầu này. Bắt con trẻ không được để ý đến việc của người lớn khác nào bắt đầu óc của con trẻ nghỉ ngơi. Con trẻ có ý thức tự chủ, có những phán đoán của riêng mình đối với các sự vật. Trong lòng chúng luôn có những suy nghĩ riêng, và rất ghét người lớn coi mình là đứa bé chẳng biết gì, coi thường ý kiến của chúng hoặc là không để chúng tham gia và những việc đáng lẽ chúng được tham gia.

Bố mẹ đạt tiêu chuẩn là cần phải coi con trẻ như “người lớn”, có việc gì cũng cần phải chăm chú lắng nghe ý kiến của con trẻ, cho con trẻ cơ hội được tham gia những việc của gia đình. Trước kia các cụ thường nói con nhà nghèo thì hay lấy chồng, vợ sớm. Nguyên nhân chính là những đứa trẻ này đã phải đảm nhận công việc nhà từ khi còn rất bé. Một khi con trẻ đã coi mình như người lớn thì chúng luôn đòi hỏi mình phải có trách nhiệm giống như là người lớn, và rất nhanh chóng trưởng thành.

Chương III: Những đứa trẻ bất hạnh

1. Con dám nói mẹ:

"Bố mẹ hay mắc sai lầm là luôn nói quá nhiều, luôn muốn đóng vai chính. Thực ra, bố mẹ nên lắng nghe con trẻ nói mới phải".

Một số bậc phụ huynh bị ảnh hưởng bởi quan niệm đạo đức, luân lý truyền thống nên thường cho rằng mình có quyền nói, trách mắng, đánh đập con cái, chứ không phải là cho con được quyền nói lý, phản đối bố mẹ.

Tại sao con trẻ lại không thể phê bình bố mẹ được nhỉ?

Đứng trước chân lý thì mọi người ai ai cũng bình đẳng như nhau. Bố mẹ có thể giáo dục con trẻ, thì con trẻ cũng có quyền được phê bình bố mẹ. Trao đổi xoay chiều bình đẳng, dân chủ này không chỉ tạo ra không khí giáo dục gia đình hoà hợp, mà còn đánh dấu được mốc trình độ giáo dục của gia đình. Ý kiến của con trẻ dù đúng hay sai thì điều đáng mừng là lòng dũng cảm, đã dám nói, bố mẹ nên vui vì điều đó mới phải. Con cái dám chỉ ra sai lầm của bố mẹ, điều đó cho thấy chúng đã quan sát và suy nghĩ niều về lời nói và hành vi của bố mẹ, và chúng thực sự có khả năng phán đoán đúng, sai.

Lý luận giáo dục nói cho mọi người biết, con trẻ có tâm lý sùng bái đối với bố mẹ. Chúng luôn cho rằng bố mẹ mình là những người tuyệt vời, cho rằng bố mẹ làm việc gì cũng đúng. Tâm lý sùng bái này làm cho nhiều đứa trẻ mất đi cơ hội nhận biết và suy nghĩ lời nói và hành động của bố mẹ. Vì vậy các chuyên gia giáo dục đã khuyên rằng, bố mẹ nên hoan nghênh con trẻ phê bình mình. Khi cần thiết thì có thể làm sai phá lệ, hoặc là tạo ra thất bại. Chẳng hạn bạn có thể nói với con trẻ rằng "Mặt trăng có thể tự phát sáng được". Lúc ấy con trẻ sẽ căn cứ vào kiến thức của mình chỉ ra sai sót của bố mẹ. Bố mẹ và con cái cùng tranh luận với nhau sẽ phá bỏ tâm lý sùng bái của con trẻ đối với bạn. Con trẻ dám nói thẳng thì chúng mới có được lòng tự tin.

2. Rốt cuộc thì con muốn làm gì?

"Mọi hành vi lúc trưởng thành của mọi người đều có thể tìm được câu trả lời trong hoàn cảnh gia đình lúc mọi người còn nhỏ".

Thường thì lý tưởng của người lớn không dễ dàng gì bị thay đổi. Còn con trẻ có thể nói thay đổi là thay đổi, thậm chí là ngày thay đổi đến ba bốn bận. Vì

vậy, chúng rất mơ hồ đối với nhận thức về lý tưởng, thậm chí chúng còn nghĩ ra những lý tưởng ly kỳ.

Bố mẹ nhìn thấy con cái lúc làm cái này, lúc lại nghĩ muốn làm cái khác thì cho rằng con trẻ "đứng núi này trông núi nọ", không chăm chỉ nên liền nói "Rốt cuộc thì con muốn làm gì?"

Thực ra, bố mẹ không cần phải lo lắng việc con trẻ không trung thành với lý tưởng của mình. Tốt nhất bạn hãy mỉm cười, lắng nghe con trẻ nói về lý tưởng và khuyến khích con trẻ.

Cũng có một số bố mẹ thích ép buộc con trẻ làm theo lý tưởng của mình. Chẳng hạn như, bố mẹ thích âm nhạc thì liền bắt con trở thành nhạc sỹ. Con mà không đạt được gì thì sẽ quyết không buông xuôi, luôn gửi gắm kỳ vọng quá cao vào con trẻ. Một khi lý tưởng của bố mẹ và con cái không thống nhất với nhau thì bố mẹ sẽ thực hiện chính sách "ép buộc", giáo dục bắt buộc con trẻ. Nhưng bạn cần phải biết rằng, đoá hoa lý tưởng chỉ có thể nở trên mảnh đất tự do, bất cứ sự trói buộc, ép bức nào đều sẽ hạn chế sự trưởng thành và bản tính trời sinh của con trẻ.

Cũng có một số bố mẹ do cả đời không thực hiện được lý tưởng của mình nên đã tìm mọi cách để con trẻ đi theo con đường lý tưởng ấy của mình, mặc dù họ biết cuộc đời là khó khăn và gian khổ. Làm như vậy thì chỉ đem đến hậu quả tồi tệ mà thôi. Cũng có một số bố mẹ, bản thân chẳng có đeo đuổi lý tưởng gì, nên lúc thì muốn con học ở trường điểm, lúc thì muốn con làm sếp, lúc thì muốn con kiếm được việc làm ổn định với thu nhập cao. Thực ra họ chẳng biết lý tưởng là gì. Sự thay đổi lý tưởng của con trẻ được hoàn toàn quyết định bởi tâm lý của con trẻ. Đó là hiện tượng hết sức bình thường. Đến khi chúng trưởng thành rồi thì tự nhiên chúng sẽ rèn luyện cho mình có lý tưởng thực sự.

3. Con biết nhiều nhỉ?

"Tư duy luôn bắt đầu từ những câu hỏi và sự tò mò".

Trẻ con đứa nào cũng rất tò mò, có gì mới chúng đều vui mừng hớn hở kể ngay cho bố mẹ biết. Với người lớn thì những thứ mà con trẻ cho rằng mới lạ ấy thực ra chẳng có gì mới mẻ cả, một số là do chưa hiểu hết, còn một số là do thiện kiến hoặc hiểu nhầm. Khi ấy bố mẹ thường ngắt lời con trẻ và nói

nhạo: “Con biết nhiều nhỉ?”
Những ông bố bà mẹ này hãy nghĩ lại, khi bạn vừa biết được một tri thức mới hoặc là một kỹ thuật mới thì bạn sẽ có cảm giác ra sao? Chẳng hạn như vừa học được cách đi xe đạp, xe máy… thì có phải đó là một niềm xúc động hay không? Lúc ấy có phải bạn rất muốn đi xe thật nhiều nữa hay không? Lúc ấy bạn thấy mình thật nực cười, trẻ con, thế thì bây giờ con trẻ cũng chẳng phải là như vậy hay sao?
Con cái nói cho bố mẹ biết về những kiến thức mới mẻ của mình với lòng tự hào và niềm tự tin tràn đầy, đốt cháy lên ngọn lửa đam mê học hỏi. Lúc đấy bố mẹ cần phải lắng nghe con cái thật lòng, khen ngợi con cái chứ không phải là tranh luận đúng sai hoặc là hắt chậu nước lã làm con trẻ cụt hứng. Bạn chưa cần phải sửa chữa ngay lập tức những kiến thức sai lệch mà con trẻ vừa biết được, có một số vấn đề sau này con trẻ sẽ biết được. Nếu bạn muốn sửa chữa ngay thì cũng nên nói với con trẻ bằng giọng thảo luận, trao đổi, tạo ra một không khí giáo dục thích hợp.
4. Nói vớ vẩn:
“Lý trí là một thiết bị kiềm chế cần có trong giáo dục gia đình, nếu không con trẻ sẽ có những đặc điểm và hành vi tồi tệ nhất trong động cơ tốt nhất của bố mẹ”.
Con người là động vật mang tính xã hội, cần phải có sự trao đổi, giao lưu với những người khác. Trong quá trình trao đổi, giao lưu ấy thì cần phải biết giữ tôn trọng và lịch sự cần thiết đối với mọi người. Đó là kiến thức thường thức mà người trưởng thành có kinh nghiệm xã hội đều biết được. Bạn thử nghĩ mà xem, nếu bạn có ý kiến với việc nào đó mà người nghe nói câu “Nói vớ vẩn” thì bạn sẽ có cảm nhận ra sao?
Con người bị hạn chế bởi những quy tắc xã hội, thông thường sẽ không nói ra những câu nói quá mức ấy, nhưng về đến nhà đối diện với con cái mình thì họ luôn lộ bộ mặt thật, những lời nói không tôn trọng đã được thốt ra.
Những câu nói như “Nói vớ vẩn”. . bị các nhà chuyên gia về giáo dục coi là “ngôn ngữ mang tính giết người”, nên khuyên các bậc phụ huynh không nên sử dụng. Những lời nói mang tính giết người không chỉ là sự phủ nhận lạnh lùng đối với con trẻ, mà còn coi thường sự cố gắng của con trẻ, khiến cho tư

duy của con trẻ bị gián đoạn, chúng không thể tiếp tục thảo luận được vấn đề, mà còn giảm mất hứng thú thảo luận của con trẻ đối với bố mẹ. Phủ nhận những sự thực con trẻ đã nói, sửa chữa sai lầm thì chỉ cần nói ra đáp án đúng là đủ rồi. Trước hết bạn cần phải suy nghĩ con trẻ đã suy nghĩ chưa, đã cố gắng chưa? Có một số vấn đề lớn dù có cố gắng thì cũng không có được câu trả lời đúng đắn. Vì vậy, bố mẹ nên khẳng định sự cố gắng của con trẻ, dẫn dắt con trẻ suy nghĩ, giúp chúng hiểu được toàn bộ vấn đề.

5. Con có biết bố mẹ tốn bao nhiêu tiền để con đi học hay không?

"Bố mẹ luôn đùn đẩy trách nhiệm giáo dục cho nhà trường. Họ không hề biết rằng, nhà trường chỉ là một dây chuyền sản xuất chuyên để giáo dục tri thức, còn việc con trẻ muốn trở thành một nhân tài, phát triển lành mạnh thì người thầy quan trọng chính là chính bố mẹ chúng".

Khi tôi học tiểu học, cuộc sống gia đình rất khó khăn. Các bạn khác có cặp đẹp để đi học còn tôi chỉ là một chiếc cặp rách. Các bạn khác có đầy đủ các dụng cụ học tập còn tôi thì chẳng có gì. Nhưng tôi không vì đó mà buông lơi việc học hành, vì tôi biết rằng với hoàn cảnh của gia đình mình, bố mẹ kiếm tiền cho tôi đi học đã là việc vô cùng khó khăn rồi.

Bây giờ, rất nhiều bậc phụ huynh đầu tư tiền của cho con cái học hành, nhưng hễ kết quả học tập kém thì liền nói: "Con có biết bố mẹ tốn bao nhiêu tiền cho con đi học không?" để trách móc chúng.

Nói về hành vi độc ác của con người thì "bố thí ân huệ" chính là một trong những hành vi ấy. Bố thí ân huệ tức là bạn có ân huệ đối với người khác và lúc nào cũng mở mồm ra là nói về ân huệ này, chỉ sợ rằng người ta quên đi hành động ơn nghĩa của bạn. Bố mẹ là người có ân huệ với con trẻ, đó là ơn sinh ra, ơn dưỡng dục, có thể nói là tình cảm sâu sắc. Lúc nào con cái cũng tìm cách đền đáp ơn nghĩa của bố mẹ, đó là những chuyện tình cảm đương nhiên. Nhưng lúc nào bố mẹ cũng mở mồm ra nói về chuyên ân nghĩa thì chẳng có ý nghĩa gì, đó không phải là bố thí ân nghĩa hay sao?

Bạn trách móc con trẻ như vậy chẳng có tác dụng gì, làm không tốt còn khiến con trẻ sẽ từ chối mọi ân nghĩa. Vì cảm giác trách nhiệm học tập của học sinh không phải đến từ việc bố mẹ tốn bao nhiêu tiền mà là xuất phát từ việc bố mẹ hiểu như thế nào. Hồi đó tôi đã tận mắt chứng kiến bố làm lụng vất vả

ngoài trời nắng chang chang, mẹ thì thắt lưng buộc bụng… chỉ nghĩ đến nhưng điều đó khiến cho tôi chẳng có lý do gì mà không cố gắng học tập. Ngày nay, bố mẹ có than vãn là tốn bao nhiêu tiền thì con trẻ cũng không hiểu được và chúng sẽ không có động lực học tập.
Vì vậy, bố mẹ thấy con cái không chăm chỉ học hành thì cần phải làm rõ nguyên nhân. Phải trị đúng bệnh chứ đừng có động một tý là nói những lời khiến con trẻ ác cảm hoặc là chán ghét.
6. Con mà không thu gọn đồ chơi là mẹ sẽ vứt đi đấy:
"Công việc của con trẻ chính là trò chơi, chúng sẽ học được nhiều điều từ những việc ấy".
Con trẻ để đồ chơi bừa bãi và cũng chẳng bao giờ chủ động thu dọn đồ chơi. Đó không phải là một thói quen tốt. Bố mẹ nói với con "con mà không thu gọn đồ chơi là bố mẹ sẽ vứt đi đấy" thực sự đã mệt mỏi vì phải "thu dọn chiến trường" rồi. Nhưng nói với con trẻ với giọng đe doạ như vậy thì sẽ không làm cho con trẻ sợ hãi để chúng có thể phục tùng mệnh lệnh của bạn.
Không có gì hấp dẫn con trẻ bằng đồ chơi. Bố mẹ thấy đồ chơi vứt lung tung nhưng có thể là con trẻ cố ý bầy biện như vậy hoặc là chúng tưởng tượng ra một công trình xây dựng cổ nào đó. Mệnh lệnh thu dọn đồ chơi của bố mẹ tức là bắt chúng phải dừng ngay hoạt động thú vị này, làm thế nào chúng có thể chấp hành lời nói của bạn? Bố mẹ vứt con búp bê, chiếc xe tăng… chúng yêu quý đi thì trong mắt chúng bố mẹ đã trở thành những người "hư hỏng".
Đúng là giữ cho ngôi nhà sạch sẽ, ngăn nắp rất quan trọng, nhưng trái tim, tâm hồn non trẻ của con trẻ không phải là đáng được chúng ta yêu thương, bảo vệ hơn hay sao? Bạn cần phải biết rằng, chơi đùa là toàn bộ ý nghĩa cuộc sống của con trẻ, đồ chơi là cái nôi trí tuệ nuôi dậy con trẻ. Nếu bố mẹ thường xuyên ra lệnh, thôi thúc, chỉ trích, trừng phạt đối với hành động chơi đùa của con trẻ thì sẽ khiến cho con trẻ không muốn thu dọn đồ chơi, và cũng không muốn tiếp tục chơi trò chơi thú vị ấy nữa.
Thấy con trẻ quên không thu dọn đồ chơi thì phải làm thế nào? Nếu như thời gian cho phép thì tốt nhất bạn cũng nên chơi cùng chúng, san sẻ niềm vui cùng chúng. Khi con trẻ không muốn chơi nữa thì bạn hãy nói với chúng: "Đến lúc con phải dọn đồ chơi rồi đấy, nếu không sẽ bị mất và lần sau làm gì

có gì để chơi nữa”. Nói rồi bạn cũng giúp con trẻ thu dọn một tay. Như vậy, lâu dần con trẻ sẽ tự nhiên hình thành thói quen thu dọn đồ chơi.

7. Con nói lắm điều quá:

“Mọi đứa trẻ sinh ra đã là thiên tài, nhưng chúng ta đã nghiền nát tư chất tự nhiên của con trẻ trong 6 năm đầu của cuộc đời chúng”.

“Con nói lắm điều quá! Nói gì cứ lắp ba lắp bắp chẳng gãy gọn gì cả”. Chúng ta thường nghe thấy bố mẹ nói với đứa con 3, 4 tuổi của mình như vậy đấy. Bạn có biết rằng nếu bạn đòi hỏi quá cao hoặc là chỉ trích lời nói của con trẻ thì sẽ không có lợi cho việc bồi dưỡng và phát triển khả năng ngôn ngữ của con trẻ.

Ngôn ngữ của trẻ nhỏ sẽ tiến bộ rõ rệt khi chúng được khoảng 4 tuổi, như vậy cũng có nghĩa là 4 tuổi chính là độ tuổi nói chuyện tốt của con trẻ. Vào thời gian này, con trẻ sẽ nói rất nhiều nhưng chẳng có nội dung gì, có một số từ còn nói chưa rõ, một số câu thì học của người lớn. Con trẻ lắm điều như vậy là để dần dần nâng cao khả năng ngôn ngữ của mình.

Có một số đứa trẻ khi nói chuyện còn nói những câu khẩu ngữ chẳng có ý nghĩa thực, chỉ là từ nối giữa hai đoạn. Chẳng hạn như “Sau đó thì”, “Sau thì sao?”. . Nó không hề nhận thức được khi nói những câu khẩu ngữ này, chẳng qua là chúng tranh thủ thời gian ngắt giữa các đoạn để tổ chức lại cách tu từ của mình. Bố mẹ luôn lo rằng như vậy sẽ tạo thành thói nói không tốt đối với con trẻ, nên cứ nghe thấy con nói như vậy là liền uốn nắn ngay. Một trong những biện pháp bồi dưỡng khả năng ngôn ngữ của con trẻ là hãy lắng nghe con trẻ nói. Con trẻ uốn lưỡi cũng là một cách luyện tập rất có hiệu quả. Chúng thấy bố mẹ chăm chú lắng nghe mình nói thì con trẻ sẽ có cảm giác thành công, và cảm thấy được cổ vũ rất nhiều. Bạn cần phải có cách nhìn nhận khác nhau giữa lời nói của con trẻ với ngôn ngữ của người lớn. Con trẻ nói gì cũng không quan trọng, bố mẹ không nên động một tý là cắt đứt lời con trẻ, tuỳ tiện khua tay múa chân. Dù bạn cũng cần phải nhắc nhở con trẻ phát âm cho đúng nhưng cũng cần phải đợi con nói hết câu đã đúng không nào?

8. Con lười quá chẳng bao giờ giúp bố mẹ làm việc nhà:

“Mỗi một đứa trẻ sinh ra đều có một khả năng, trí tuệ tiềm tàng, nhiều hơn rất nhiều so với những gì mà sau này chúng sử dụng được”.

Bình thường bố mẹ không để ý để con trẻ làm việc nhà giúp mình, hoặc là huấn luyện con cái lao động một cách phù hợp, nhưng hễ con trẻ làm trái lệnh làm việc nhà thì bố mẹ liền trách móc, mắng mỏ chúng. Thực ra con trẻ có lỗi gì để bị trách mắng cơ chứ? Làm hay không làm việc nhà với biết làm hay không biết làm việc nhà là hai khái niệm hoàn toàn khác nhau. Bố mẹ phải có nghĩa vụ dậy con trẻ làm các việc nhà. Bố mẹ phải làm cho con trẻ nhận thức được rằng lao động đơn giản trùng lặp như vậy là một nội dung cuộc sống không thể thiếu được trong mỗi gia đình, đó là "cuộc sống" như chúng ta thường nói.

Thực ra con trẻ không phải sinh ra đã có tính không muốn làm việc nhà, ngược lại chúng còn thích làm nữa là đằng khác. Vì chúng thấy làm việc nhà thật thích, thú vị, và có thể học được rất nhiều thứ không hề có trong sách vở. Để con trẻ giúp làm việc nhà mà chúng không vui lòng thì bố mẹ cũng đừng vội nóng ruột. Hành động này đồng nghĩa với dấu hiệu: bắt đầu từ bây giờ, mình cần phải hướng dẫn con học cách làm việc nhà rồi. Cần phải giúp con trẻ xây dựng được quan niệm: việc nhà đòi hỏi mọi người trong gia đình cùng bắt tay vào làm, ai có việc của người đó. Dù đó là việc thu dọn bát đũa, hay là lau chùi nhà cửa thì cũng đều có ý nghĩa như nhau.

9. Con còn dám nữa hay không?

"Bạn muốn người ta đối xử với mình như thế nào thì bạn hãy đối xử với người ta như thế ấy!"

Tôi còn nhớ hai năm trước rộ lên đợt tranh luận "có nên đánh trẻ con hay không?". Người dẫn đầu cuộc tranh luận này được sinh ra trong một gia đình có nền giáo dục tốt nên cô cho rằng không đánh con trẻ là đúng. Nhưng cũng có rất nhiều người phản đối ý kiến của cô. Họ cho rằng, con cái họ rất hư không đánh không được. Cũng có nhiều người nhắc lại khi còn nhỏ mình thường bị bố mẹ đánh chửi ra sao. Họ còn cho rằng, được tôi luyện từ những trận đòn của bố mẹ thì mới có được thành công như ngày hôm nay.

Bạn cũng thấy rồi đấy, nhiều bậc phụ huynh vừa đánh con vừa hét lên: "Lần sau con có dám như như vậy nữa không?" Để tránh bị đánh đòn, con trẻ sẽ nói "Con không dám ạ!" Như vậy là trận đòn kết thúc.

Bạn có biết rằng, đánh con là một cách giáo dục hết sức cực đoan và sai lầm

hay không. Thế nhưng đến ngày nay biện pháp giáo dục này vẫn chưa chấm dứt khiến cho mọi người phải suy nghĩ. Bố mẹ vừa đánh con vừa hỏi “Lần sau con có dám nữa hay không?” tức là đã nói cho con trẻ biết câu trả lời. Như vậy tất nhiên chúng sẽ nói “Con không dám nữa đâu ạ!” Khi ấy con trẻ chỉ nghĩ làm thế nào đỡ bị đánh, chứ không hề có nhận thức sâu về sai lầm của mình.

Dưới làn roi của bố mẹ thì dù con trẻ có thừa nhận sai lầm thì đó cũng chưa chắc đã là hối hận thực sự. Sau trận roi đó thì con trẻ vẫn đâu vào đấy cả mà thôi. Lâu dần sẽ làm cho con trẻ tăng thêm nhiều kinh nghiệm để qua mắt bố mẹ. Trong lòng con trẻ thì đạo lý chẳng qua chỉ là những trận đòn roi. Chúng chỉ biết nhận sai lầm trước cường quyền, tránh đối đầu, sau đó thì sẽ dùng các thủ thuật để khéo léo cho qua chuyện.

Nói nghiêm túc, đánh con trẻ cũng là một dạng bạo lực gia đình. Có lẽ là con trẻ sai thực sự, nhưng đánh con trẻ để giải quyết vấn đề thì tức là bố mẹ cũng đã hết cách rồi. Bố mẹ đánh con cái tức là sử dụng tư tưởng ỷ mạnh hiếp yếu: con trẻ tự nhiên sẽ là kẻ yếu, vì chúng làm sao có thể đánh nổi bạn. Đến khi sau này bạn già rồi thì lúc ấy con trẻ nói nhiều bạn không nghe thì chúng sẽ vừa đánh bạn vừa nói: “Lần sau bố mẹ có dám như thế nữa không?” Lúc ấy bạn sẽ có cảm tưởng gì nhỉ? Là bố mẹ chúng ta cần phải dạy bảo con cái những gì…?

Chương IV: Bình tĩnh nhìn nhận thất bại

1. Bố mẹ cho con thắng một trận:

"Lúc nào cũng suy nghĩ cho con trẻ đã trở thành cái cớ của rất nhiều các bậc phụ huynh nuông chiều con cái".

Nhiều khi bố mẹ chơi cờ với con trẻ, hoặc chơi trò chơi với con trẻ, thấy con ủ rũ vì thua quá nhiều liền nẩy sinh ý nghĩ nhường nhịn và liền nói với con trẻ: "Bố mẹ cho con thắng một trận!" Chúng tôi hiểu suy nghĩ này, đó là con của mình mà, cần gì phải quyết một trận sống mái với con. Đó cũng chỉ là một ván cờ, một trò chơi mà thôi, có gì ghê gớm đâu, không nên quá để ý. Nhưng cách làm này của bố mẹ là hoàn toàn sai lầm. Như vậy chẳng khác nào khiến cho con trẻ cúi đầu trước thất bại. Trước thắng lợi giả dối con trẻ mất đi cơ hội rèn luyện tính kiên trì và ý chí. Con trẻ được nếm mùi thất bại, như vậy rất cần thiết cho việc rèn luyện tố chất, tâm lý lành mạnh của con trẻ. Nếu như bạn luôn để con trẻ thắng thì đến khi va chạm thực tế thì sợ rằng con chỉ là một kẻ nhu nhược, khó làm nên được việc lớn.

2. Không được thất bại:

"Không có cái gọi là thất bại trừ khi bạn không nếm trải".

Những huấn luyện viên có kinh nghiệm khi thấy vận động viên thực hiện động tác khó khăn thì không bao giờ nói "Không được sai sót", hay "không được thất bại" mà chỉ mỉm cười khuyến khích. Vì họ biết rằng lúc này vận động viên rất sợ thất bại, tâm lý bị áp lực nặng nề, do đó cần phải giải toả áp lực tâm lý cho họ. Cho dù bị thất bại thì huấn luyện viên cũng nên nhẹ nhàng nói: 'Thất bại cũng không sao, lần sau làm lại".

Khả năng tâm lý của con trẻ rất yếu đuối, nhất là chúng rất sợ thất bại, không đủ khả năng để thừa nhận sai lầm. Hễ không trả lời được là chúng liền vội khóc, thi bị trượt là chúng chẳng buồn ăn uống gì cả. Hiện tượng đáng lo lắng này hoàn toàn có liên quan đến cách giáo dục thất bại của bố mẹ. Đó là do họ thường nói với con trẻ rằng: "Không được thất bại".

Sự trưởng thành của người tài giỏi thường có duyên với thất bại, thất bại có giá trị của thất bại. Một vận động viên trước khi đoạt huy chương vàng thế giới thì cũng đã phải rơi bao nhiêu nước mắt thất bại. Nhà khoa học trước

đêm phát minh ra được một sáng kiến khoa học vĩ đại thì cũng đã nếm trải nhiều đau khổ của thất bại. Đúng là thất bại là mẹ thành công, không có thất bại thì không thể thành công được.
Do đó, bố mẹ nên có ý thức về việc thất bại cũng là một cách giáo dục. Sau khi thất bại thì cái con trẻ sẽ được là “kinh nghiệm đau khổ” và sẽ biết ngẩng đầu trước những thách thức, khó khăn.
Chúng sẽ bắt đầu lại từ đầu và đến gần thành công hơn nữa, bản thân chúng cũng tăng cường được tâm lý chấp nhận thất bại. Nếu không cho phép con trẻ được thất bại thì những đứa trẻ như vậy làm gì có cơ hội va chạm, như vậy thì làm sao có thể thành công được.
Về ý nghĩa này, bố mẹ nên khuyến khích con trẻ làm những việc cần phải cố gắng, cần phải mạo hiểm, cần phải trải qua nhiều lần nếm trải. Đôi khi, bố mẹ biết được con trẻ không thể thành công được thì cũng phải để con trẻ làm.
Con trẻ phải được trải qua những sự tôi luyện của thất bại, bố mẹ cần phải cho con có lòng dũng cảm thất bại. Bạn sẽ nhìn nhận thất bại của con trẻ như thế nào, làm thế nào để chúng học được những bài học kinh nghiệm qua thất bại. Đó chính là nghệ thuật giáo dục của các bậc làm cha làm mẹ.

3. Con lại hỏi tại sao rồi, đúng là lắm điều:

“Phát minh ra hàng ngàn thứ thì điểm khởi đầu là một câu hỏi. Súc vật không thể bằng con người là vì chúng không biết hỏi. Người thông minh thì biết cách hỏi, còn người ngốc thì chẳng biết hỏi ra sao. Con người chiến thắng tất cả cũng chỉ vì việc gì cũng hỏi”.
Edison đã từng hỏi mẹ mình hàng ngàn câu “Tại sao?”. Mẹ ông là một người thích lắng nghe con hỏi han, và chăm chỉ trả lời con. Chính vì vậy bà đã nuôi dưỡng được một nhà phát minh đại tài của nhân loại.
Hiện nay, có rất nhiều bậc phụ huynh ngày càng chú ý hơn nữa đến việc trả lời câu hỏi của con trẻ. Nhưng cũng có đôi lúc, do con trẻ hỏi “tại sao” quá nhiều hoặc là khó trả lời, bố mẹ quá mệt mỏi và cũng chẳng còn nhẫn nại trả lời, nên bố mẹ liền mắng con cái: “Lại hỏi tại sao rồi, con lắm điều quá!”
Với những câu hỏi ngây thơ của con trẻ, trả lời đúng thật không đơn giản chút nào. Các chuyên gia giáo dục đã khuyên các bậc phụ huynh rằng: Bố mẹ không nên trách mắng con trẻ khi chúng hỏi tại sao. Con trẻ hỏi tại sao cũng

là một câu hỏi hay, bạn nên khuyến khích con trẻ. Nếu dễ thì có thể trả lời ngay, nếu khó thì có thể thảo luận cùng con cái, hoặc là nói cho chúng biết "để bố mẹ tìm hiểu rõ rồi sẽ trả lời con".
"Tại sao" là đôi cánh tư duy của con trẻ, chúng sẽ có khả năng phát hiện ra vấn đề, phân tích được vấn đề, giải quyết vấn đề cùng với từng câu "tại sao" ấy. Khi con trẻ đã đủ lông đủ cánh rồi thì chúng sẽ bay cao, bay xa hơn.
Trong những câu hỏi của con trẻ thì câu hỏi liên quan đến khoa học là khó trả lời nhất. Dù bạn có thể trả lời một cách khoa học thì khả năng hiểu của con trẻ cũng có hạn, không gì bằng là bạn hãy gìn giữ hứng thú, mơ ước của con trẻ bằng những ngôn ngữ của trẻ con.
Ví dụ như con trẻ hỏi bạn: "Tại sao bầu trời lại mầu xanh?" mà bạn giải thích bằng nguyên lý của ánh sáng và không khí thì trẻ con sẽ không hiểu được. Chi bằng bạn cứ nói với con trẻ rằng: "ánh sáng của mặt trời có 7 màu, do 7 cô tiên nắm giữ. Khi trời trong xanh thì các cô tiên ấy thích ra ngoài trái đất dạo chơi, nhưng chỉ có cô tiên màu xanh là dũng cảm, đi nhanh nhất nên đã khiến cả mầu trời thành màu xanh. Do đó, mà con thấy đó là màu xanh".

4. Con lấy cắp:

"Trạng thái tâm lý tích cực chính là liều dinh dưỡng đối với tâm hồn lành mạnh, tâm hồn như vậy mới có thể thu hút được thành công, giàu có, vui vẻ, sức khoẻ lành mạnh; trạng thái tâm lý tiêu cực lại là rác rưởi và bệnh tật của tâm hồn. Như vậy tâm hồn không chỉ bài trừ giàu có, thành công, vui vẻ, sức khoẻ mà còn khiến cho cuộc sống mất đi tất cả".
Con trẻ lấy trộm đồ của người khác thì tất nhiên bố mẹ không thể coi đó là chuyện nhỏ.
"Con là kẻ ăn cắp…"
"Con đúng là chẳng ra gì, bố mẹ làm sao có mặt mũi nào mà gặp mọi người được…"
Cách làm thường thấy của bố mẹ trong những lúc này là lổi trận lôi đình, trút bỏ tức giận. Nhưng họ không hề nghĩ rằng, làm như vậy sẽ càng làm vấn đề tồi tệ hơn.
Nghe thấy bố mẹ nói mình là "kẻ ăn cắp", con trẻ vô cùng sợ hãi và cho rằng mình đã mắc một tội lỗi không thể có thuốc chữa. Do đó, chúng cũng sẽ mất

đi niềm tin sửa đổi, thậm chí từ chối cơ hội sửa đổi. Do vậy, trách mắng con trẻ chỉ là hạ sách để giải quyết vấn đề. Khi ấy cách làm tốt nhất là bạn hãy giơ đôi tay yêu thương của mình ra nâng con đứng dậy, đồng thời cũng cần phải bỏ thời gian điều tra nguyên nhân để giải quyết.

Kết quả nghiên cứu khoa học cho thấy, ăn cắp là tật con trẻ dưới 8 tuổi hay mắc phải. Bạn phải biết rằng con trẻ khắc phục tật này không khó gì. Con trẻ có sự nhầm lẫn giữa "mượn" và "lấy trộm". Chúng không hề biết rằng lấy đồ của người khác cần phải có được sự đồng ý của người ta. Thực tế cho thấy, rất nhiều con trẻ sau khi lấy trộm đồ thì lại âm thầm trả lại. Cũng nhiều khi do không được mọi người thích, bị mọi người lạnh nhạt hoặc là muốn trả thù nên chúng cũng lấy trộm đồ để bù đắp cho tâm lý của mình

Vì vậy, khi con trẻ có hành vi lấy cắp thì bố mẹ cần phải làm rõ nguyên nhân, giáo dục con khéo léo. Hãy nhớ rằng đừng bao giờ tức giận, cũng không nên mặc kệ con, mà cần phải tạo cho con có tính thành thực, cần phải giành cho con nhiều thời gian và công sức.

5. Mẹ đi xin lỗi thay con rồi đấy, lần sau đừng gây rắc rối thêm cho mẹ nữa:

"Xã hội chúng ta không hề có một cơ cấu chuyên bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cho con trẻ. Nhiệm vụ này được giao cho bà mẹ. Bà mẹ nào không chú ý rèn cho con có đạo đức phẩm chất tốt thì tức là đã không làm tròn trách nhiệm làm mẹ của mình". Con làm sai việc gì đó, bố mẹ chủ động nhận trách nhiệm và xin lỗi với người ta. Tình huống này thường xảy ra ở các bé trai. Các bé trai sinh ra đã thích nghịch ngợm, không ném vỡ kính nhà người ta thì cũng đánh nhau với con nhà người ta. Người ta đến mách thì bố mẹ thấy rất xấu hổ. Trước hết để đỡ xấu hổ thì phải xin lỗi nhà người ta trước, rồi sau đó thì tính sổ với con trai. Nhưng làm như vậy thì sẽ có hậu quả gì? Đó là con trẻ không bao giờ biết chịu trách nhiệm với những gì mình đã gây ra, hơn nữa rất khó có thể nhớ được bài học ấy để lần sau không "gây hoạ" nữa.

Chắc chắc là các bạn thường xuyên gặp các cô bé, cậu bé thường xuyên gây họa cho bố mẹ. Theo kiểu giáo dục cũ thì những đứa trẻ này chắc chắn sẽ bị đánh, mắng một trận tơi bời. Nhưng như vậy lâu dần chúng sẽ lỳ đòn, trở thành đứa trẻ chống đối bố mẹ, chẳng biết sợ ai cả. Hoặc cũng có thể chúng

trả vờ ngoan ngoãn lấy lòng bố mẹ. Lớn lên vẫn cứ ngoan ngoãn như vậy, không chịu học tập, không có chí tiến thủ. Như vậy thì lâu dần chúng sẽ đi đến cực đoan, và đó là những vật hy sinh cho nền giáo dục sai lầm.
Hễ con trẻ làm sai điều gì, thì cần phải để cho chúng biết hối hận, kiểm điểm, xin lỗi người ta. Như vậy rất có ích trong việc rèn cho con sống có trách nhiệm. Đó là một cơ hội rất tốt để dạy con thành người tốt. Hãy để cho con trẻ trực tiếp xin lỗi, như vậy sẽ giúp cho con trẻ hiểu được sâu sắc sai lầm của mình, rèn thành thói quen "mình làm mình chịu".
Là bố là mẹ thì chúng ta lúc nào cũng phải nhớ rằng con trẻ là một con người độc lập, đồng thời, là người rất đặc biệt. Chúng ta không nên xem con là "sĩ diện" của mình, con cái mắc lỗi thì mình mất hết sĩ diện, con cái ngoan thì ta lại tươi cười sung sướng. Con cái cũng cần phải trưởng thành qua những sai lầm, cần phải có sự giúp đỡ của chúng ta, chứ không phải là cần đến sự ôm đồm của bố mẹ.

6. Con là đứa con hư vì dám nói dối:

"Nếu như giáo dục gia đình tồi thì dù có nhà giáo dục tuyệt vời nhất chăm chỉ giáo dục thì cũng không có hiệu quả tốt đẹp".
Việc con trẻ nói dối là thường xuyên xẩy ra. Đối với con trẻ, câu nói "Con là đứa con hư vì dám nói dối" thật đáng sợ. Từ đó, chúng sẽ có suy nghĩ rằng: "Mình đã nói dối, vậy mình có phải là đứa con hư không, bố mẹ không thích mình nữa rồi". Như vậy, chúng sẽ mất đi niềm tin thay đổi những gì đã mắc phải.
Tất nhiên, việc con trẻ nói dối không phải là việc hay ho gì, nhưng cũng không nên cho rằng như vậy là chúng đã hư. Các bạn đã hiểu thực sự được nguyên nhân nói dối của con trẻ chưa? Đa số con trẻ nói dối là vì do sợ bố mẹ trách mắng, dù chúng biết là nói như vậy không đúng. Chẳng hạn như đánh nhau, làm hỏng đồ vật, thi bị trượt… thì chúng đều có suy nghĩ nói dối. Nếu như bố mẹ thường xuyên bực tức với con trẻ, động một tý là đánh chửi, thì con trẻ sẽ tìm cách nói dối để tránh được tất cả.
Đôi khi, con trẻ nói dối là vì muốn khoe tài, hoặc là để thoả mãn thói đam mê hư vinh của mình. Chẳng hạn như chúng nói với bố mẹ mình rằng: "Điểm toán của con cao nhất lớp", hoặc là "Con luôn chạy nhanh hơn bạn ấy…"…

Cũng có lúc con trẻ nói dối là để thể hiện mong ước của mình. Chẳng hạn như chúng nói “Đu quay sợ lắm mẹ ạ, con chẳng dám đu đâu!” Thực ra, có thể là chúng đang muốn đi chơi đu quay đấy. Chúng nói ra như vậy để xem phản ứng của bố mẹ như thế nào. Cũng có khi con trẻ nói dối là vì thấy vui, muốn tìm sự mạnh mẽ. Chẳng hạn như bố hỏi con có nhìn thấy đèn pin đâu không thì cậu bé nói là không thấy. Mặc dù, cậu bé nhìn thấy nhưng cậu vẫn không nói vì muốn bố đoán già đoán non xem để ở đâu. Chỉ cần làm rõ được nguyên nhân nói dối của con trẻ thì chắc chắn sẽ có cách khắc phục được tật nói dối của chúng.

Nói dối là cách né tránh sự trừng phạt, lấy lòng quyền lực. Đó là hành vi yếu đuối để được bước nào hay bước đó. Thực ra, những đứa trẻ nói dối là những đứa trẻ khá thông minh, có trí tưởng tượng, và rất muốn làm bố mẹ hài lòng. Nếu như con bạn nói dối thì bạn phải suy nghĩ cẩn thận xem mình đã quá mạnh tay rồi hay không? Có phải là mình đã yêu cầu quá cao với con?

7. Con không làm được thì để bố mẹ làm:

“Đối với sự trưởng thành của con trẻ thì điều quan trọng nhất là giáo dục chứ không phải là thiên chất. Rốt cuộc con trẻ trở thành thiên tài hay là tầm thường thì không được quyết định bởi thiên chất giỏi hay không mà điều quan trọng được quyết định bởi sự giáo dục của gia đình đối với chúng khi 5, 6 tuổi”.

Thế giới tâm hồn của con trẻ sinh ra đã có ý chí tiếp thu, sáng tạo và biết hài lòng. Chúng luôn xem mình sẽ đi được bao xa trong khi thăm dò hết sức khả năng của mình. Thấy bát nước canh nóng chúng sẽ nói “để con bê cho”. Khi ấy chúng tưởng tượng mình là người lớn. Bố mẹ thấy vậy thì liền nói “không được, để mẹ làm”. Như vậy là để con trẻ ngồi yên hưởng thụ, khoanh tay bàng quan đứng nhìn. Không cho con bê bát canh nóng là do bố mẹ sợ con bê bị đổ và bỏng ra người. Điều này không có gì sai cả. Nhưng vì vậy mà con trẻ lại mất đi một lần rèn luyện khả năng, cách tự lo liệu cuộc sống của mình. Hôm nay, bố mẹ không để cho chúng làm việc này thì ngày mai phải cho chúng bù việc khác. Nếu như lúc nào cũng sợ này sợ nọ thì tức là đã đóng cánh cửa bước đến tương lai của con trẻ.

Để cho con trẻ tự thử làm những việc chúng có thể làm được thì tốt nhất bố

mẹ không nên ngăn cản con bằng câu “để bố mẹ làm”. Giống như là bê bát nước canh, bạn chỉ cần dặn dò con kỹ lưỡng là được rồi. Nếu như thực sự không yên lòng thì bạn có thể đi theo con giám sát, chuẩn bị sẵn sàng giúp chúng. Dù động tác của con trẻ làm bạn sợ hết hồn thì bạn cũng đừng can thiệp vào tự do thực tiễn của con trẻ. Bạn có thể tập cho con bê bát bằng nhựa trước, rồi đến bát sứ và cuối cùng là cho bê bát canh nóng. Làm như vậy không những cho con có cơ hội học được bản lĩnh sinh tồn, hơn nữa còn khiến cho con trong quá trình đó biết sách suy nghĩ, tạo dựng được tự tin. Không phải chúng ta thường xuyên nói là: Chim đủ cánh đủ lông rồi thì phải bay đi chứ.

8. Lại còn dám đòi nợ mẹ à, con đúng là đứa vong ân bội nghĩa:

“Không biết là còn trách nhiệm gì thần thánh hơn việc nuôi dưỡng một đứa trẻ thành người”. Một cậu bé cho mẹ vay tiền tiêu vặt của mình, bà mẹ cũng đã hứa là bao giờ được lĩnh lương thì sẽ trả số tiền ấy cho con trai mình. Cậu bé thấy mẹ đã có tiền liền đòi mẹ trả tiền mình. Ai ngờ, bà mẹ nghe xong nổi giận đùng đùng, mắng mỏ con: “Lại còn dám đòi nợ mẹ à? Con đúng là đứa vong ân bội nghĩa”. Nghe thấy mẹ mắng mình như vậy cậu bé ấm ức quá khóc tức tưởi.

Bà mẹ tức giận là cũng có lý do của mình. Bà mẹ cho rằng, mình vất vả khổ sở như vậy nuôi dạy con lớn ngần ấy mà con lại dám tính nợ với mẹ. Thực ra, con trẻ đâu có biết được những điều đó, con đòi nợ cũng chẳng qua là muốn mẹ mình thực hiện lời hứa.

Con cái đòi tiền bố mẹ, bố mẹ hoàn toàn có thể nắm lấy cơ hội này để giáo dục con trẻ có hiệu quả. Có câu chuyện kể rằng:

Có một cậu bé tên là Peter đã đưa cho mẹ một tờ giấy ghi nợ rất rõ ràng mẹ còn nợ mình những khoản gì:

Mua đồ dùng: 20 xen

Gửi thu: 10 xen

Giúp bố mẹ làm việc nhà: 20 xen

Làm một đứa con ngoan: 10 xen

Tổng cộng là: 60 xen

Bà mẹ nhận được giấy đòi nợ của con chẳng nói câu gì. Sau một hồi suy nghĩ

kỹ càng bà đã cầm bút viết một tờ giấy ghi nợ cho con. Tờ giấy viết rằng:
Peter còn nợ mẹ những khoản sau:
Để con sống hạnh phúc trong gia đình 10 năm liền: 0 xen
Nuôi con ăn uống trong 10 năm liền: 0 xen
Chăm sóc con khi ốm đau: 0 xen
Luôn cho con tình yêu người mẹ: 0 xen
Tổng cộng: 0 xen
Peter vô cùng xấu hổ khi nhận được tờ giấy ghi nợ của mẹ mình. Cuối cùng thì cậu đã đưa hết số tiền mà mẹ vừa trả cho mình.
Đọc xong câu chuyện này chắc bạn cũng hiểu ra nhiều điều, đúng không nào?

9. Con làm việc gì cũng chẳng ra hồn

"Một lời khen bằng vạn lời chê".
Các nhà tâm lý đã tiến hành thí nghiệm: Trước hết, để cho thầy giáo chọn một số học sinh theo ý của thầy. Sau đó, nói với những học sinh ấy rằng, thầy giáo chắc chắn sẽ nâng nhanh thành tích học tập của chúng, hơn nữa thầy giáo cũng tin rằng mình sẽ thực hiện được điều đó. Kết quả thì sao, đó là thành tích học tập của chúng xuất sắc rõ rệt. Nghiên cứu khoa học này cho thấy bạn cho con trẻ niềm tin thì tức là đã khuyến khích chúng rất nhiều, như vậy vô cùng quan trọng đối với chúng. Bạn nói với con trẻ rằng "con chẳng làm việc gì ra hồn" thì tức là đã hắt gáo nước lạnh vào người con trẻ. Gáo nước lạnh này sẽ khiến cho con trẻ tự ty, nhụt lòng thoái chí, chẳng muốn làm gì.
Các chuyên gia giáo dục luôn khuyên các bậc phụ huynh rằng: "Phê bình khuyết điểm của con trẻ luôn không bao giờ tốt bằng khen ngợi một ưu điểm của con trẻ". Bất cứ đứa trẻ nào đều có những khuyết điểm khiến bố mẹ phiền lòng, nhưng cũng có những ưu điểm khiến bố mẹ vui lòng. Tại sao người lớn chúng ta lại cứ chăm chăm để ý vào những khuyết điểm của chúng nhỉ? Một khi thấy con trẻ làm việc gì không xong thì cũng cần phải thấu hiểu cho chúng chứ, sao lại trách mắng chúng.

Chương V: Thuận lòng thì mới thuận tai

1. Bố mẹ nói với con việc này con phải giữ bí mật đấy nhé:

"Một số người hiểu nhầm rằng, dường như giáo dục con trẻ tự nhiên nên thuần tuý là về vấn đề cơ thể; nhưng bản tính của con trẻ cũng có bản chất tinh thần, hơn nữa trạng thái sinh tồn của con người trong các giai đoạn phải là cuộc sống tinh thần".

Đôi khi bố mẹ sẽ cho con trẻ biết vài "bí mật" nào đó để bày tỏ lòng tin cũng như là sự gần gũi đối với con trẻ. San sẻ "bí mật" với con trẻ sẽ làm cho con trẻ thấy có điều gì đó rất thần bí trong cuộc sống hàng ngày. Nhưng cách làm để cho con trẻ "giữ bí mật" lại rất đáng được bàn bạc.

Trong lòng con trẻ có bí mật sẽ khiến cho chúng sống lo lắng hơn và tăng thêm gánh nặng tâm lý. Nhất nhà những đứa trẻ đang ở trong độ tuổi nhi đồng, chúng sẽ cảm thấy áp lực tinh thần và sẽ nói bí mật cho người khác biết. Thực tế thì bố mẹ dặn dò con trẻ phải giữ bí mật, thì chỉ làm cho con càng muốn nói bí mật ấy cho người khác biết mà thôi. Vì với con trẻ "bí mật" có ý nghĩa vô cùng phi thường. Nguyên nhân con trẻ muốn tiết lộ bí mật chính là vì: muốn làm bằng chứng cho tình cảm bạn bè.

Con trẻ coi ai đó là bạn bè thì chúng sẽ nói bí mật với người ấy. Nhưng tiết lộ bí mật lại là làm trái với mong muốn của bố mẹ, vì vậy mà con trẻ sẽ bị mâu thuẫn tâm lý giày vò.

Do đó, bố mẹ tốt nhất không nên nói cho con trẻ biết bất cứ điều gì mà bạn không muốn cho con trẻ biết. Nhỡ nói cho con trẻ biết rồi thì cũng đừng yêu cầu con phải "giữ bí mật."

2. Lại tái phạm tật cũ rồi:

"Thói quen không phải là kẻ nô lệ tốt nhất thì sẽ là người chủ nhân tồi nhất". Bạn có tật cũ hay thói xấu nào không?

Tôi khẳng định rằng chắc chắn là bạn có. Bạn thân bản cũng biết, muốn thay đổi nhưng không thể nào thay đổi được. Nếu có ai đó luôn nói với bạn bằng cái giọng khinh miệt: "Tật cũ lại tái phát rồi!" thì bạn sẽ nghĩ ra sao?

Bạn biết là người ta nói như vậy là đúng, nhưng thực tế thì bạn không thể sửa đổi được tật cũ ấy. Bạn cảm thấy tự hận mình, mình chẳng ra gì cả, luôn để

người khác phải nhắc nhở. Bạn cũng thấy hận người ta, chẳng hiểu cho người khác chút nào, không lẽ tật cũ nói sửa là sửa được ngay sao? Bây giờ thì bạn đã hiểu nỗi lòng của con mình rồi chứ gì. Không phải là bạn thường xuyên nói với con rằng: Tật cũ lại tái phạm rồi hay sao?

Bạn uốn nắn khuyết điểm con trẻ bằng biện pháp cảnh cáo không chỉ mất tác dụng mà còn khiến cho con trẻ cảm thấy tội lỗi, chẳng ra gì. Như vậy thì đâu có đạt được mục đích giáo dục con trẻ. Những tật hay mắc phải như là đọc sách gần quá, ngồi học không thẳng lưng… thì bạn có thể nhắc nhở bằng giọng nói nhẹ nhàng.

Các chuyên gia về giáo dục cho rằng, bản chất của việc giáo dục là nhằm rèn cho con trẻ có được những thói quen tốt đẹp. Chúng ta đều biết rằng, thói quen có sức mạnh vô cùng to lớn, khi đã quen rồi thì nó giống như là mạng nhện rất khó gỡ. Một thói quen tốt có thể có lợi cho bạn trong suốt cuộc đời, nhưng một thói quen xấu sẽ làm cho bạn cả đời cũng khó có thể thay đổi nổi. Do đó, chúng ta cần phải cố gắng giúp con trẻ rèn được những thói quen tốt, xoá bỏ thói quen xấu.

Con trẻ cảm thấy bố mẹ rất quan tâm đến mình thì chúng sẽ cảm thấy tính tự giác và trách nhiệm rất cao. Muốn sửa đổi những thói quen xấu thì bố mẹ cần phải nhẫn nại làm công tác thuyết phục. Khi con trẻ đã tỉnh ngộ được thì bạn có thể cho con trẻ lựa chọn một hình thức trừng phạt nhằm để ghi nhớ và tránh tái phạm. Cách giáo dục nhẹ nhàng và nhẫn nại này có ích hơn rất nhiều những câu tố khổ.

3. Con ngồi yên một chỗ cho bố mẹ nhờ có được không:

"Trò chơi là hành vi chính đáng nhất của con trẻ, đồ chơi là thiên sứ của con trẻ".

Dường như con trẻ luôn có những việc làm không hết, những lời nói bất tận khiến nhiều bố mẹ bực mình và rồi họ nói: "Con ngồi yên một chỗ cho bố mẹ nhờ có được không?"

Thực tế cho thấy con trẻ khó có thể ngồi yên lặng một chỗ. Kết quả nghiên cứu tâm lý nhi đồng cho thấy, kết cấu tâm trí của con trẻ khác với người lớn, nó là một miếng xốp biển, luôn muốn "hút mọi thứ", những thứ mới mẻ của thế giới bên ngoài. Tư duy và cảm giác của con trẻ là một, chúng liên tục hoạt

động tức là chúng luôn luôn suy nghĩ. Qua cảm giác của mình thì từng khái niệm được xây dựng ở trong đầu chúng, tổ hợp những khái niệm này đã hình thành nên ngôn ngữ. Hứng thú của con trẻ bị hấp dẫn bởi các sự vật xung quanh, trái tim luôn muốn bay về hướng các sự vật ấy, cơ thể cũng muốn động đậy nhiều. Tóm lại, con trẻ hiếu động cũng là vì muốn học tập và nhận thức thế giới xa lạ.
Cũng có một số đứa trẻ chẳng buồn để ý đến bất cứ chuyện gì, khó có thể tập trung được sự chú ý. Đó là do tinh thần lo lắng, trống rỗng của chúng. Chẳng hạn như là chúng cãi cọ với anh chị em thì sẽ cảm thấy lo lắng, và làm sao cũng không thể yên tĩnh được.
Trong trường hợp đó, ép con trẻ yên lặng là một biện pháp sai lầm. Thà là cho con trẻ được vận động, chơi những trò chơi lành mạnh còn hơn là bắt chúng ngồi yên một chỗ. Những đứa trẻ có thừa tinh thần và sức lực thì chúng luôn học tập rất khá. Nhưng chúng chỉ nhận thức được những sự vật mới mẻ qua vận động, đó là cũng biện pháp giáo dục thích hợp nhất.

4. Con sẽ không giống:

"Dù là một đứa trẻ bình thường thì chỉ cần có biện pháp giáo dục đúng đắn thì cũng sẽ trở thành người tài giỏi".
Rất nhiều bố mẹ lòng tham vô đáy. Họ luôn có trạng thái tâm lý bù đắp, tìm mọi cách bù đắp những điểm đáng tiếc trong cả cuộc đời mình lên mình con trẻ. Chính vì vậy mà họ luôn có những đòi hỏi không thực tế đối với con mình.
Một số bố mẹ nhìn thấy ưu điểm của con nhà người khác như là biết làm việc nhà, lễ phép, học giỏi. . thì sẽ nói với con mình rằng: "Con không giống…" Nói như vậy là muốn cho con nhìn thấy được sự khác nhau, nhưng câu nói này còn bao hàm cả ý trách móc.
Cách giáo dục tốt nhất đối với con trẻ là không nên so sánh con trẻ với ai đó. Chẳng hạn như là nói: "Cái Hồng nhà bác An giỏi hơn con rất nhiều." … Nói như vậy khó có thể thuyết phục được con trẻ, mà còn làm cho con trẻ có ác cảm với đứa trẻ được đem ra làm so sánh ấy. Như vậy là bạn đã tạo khoảng cách giữa hai đứa trẻ. Con trẻ sẽ nghĩ rằng: Bố mẹ phê bình thường là do cái Hồng. Nếu không có nó thì mình cũng chẳng bị bố mẹ mắng! Do đó, nếu

muốn phê bình con thì bố mẹ cần phải trực tiếp chỉ ra những điểm thiếu sót của con, và nêu những yêu cầu cụ thể của mình, nhấn mạnh con trẻ nên làm như thế nào.
Cũng có một số bố mẹ thích kể lể những khuyết điểm của con mình trước mặt bạn bè của con. Làm như vậy cũng sai. Vì đa số con trẻ đều có sĩ diện với bạn bè, trước mặt bạn bè chúng sẽ không chịu nghe những lời phê bình, và cũng chẳng bao giờ chịu hối hận sửa chữa.
Con cái quý trọng nhất là cơ hội được khen ngợi. Để khuyến khích con trẻ cách tốt nhất là bạn nên dẫn dắt con trẻ tự so sánh với chính bản thân mình. Ví dụ như trong học tập, con trẻ có tiến bộ hơn trước thì bố mẹ nên khẳng định. Được bố mẹ khen ngợi thì đứa trẻ nào cũng vui vẻ nỗ lực cố gắng.

5. Không được nói chuyện với người lạ:

"Dạy dỗ con cái là nền tảng của xã hội".
Con người không thể sống đơn độc mà cần phải có xã hội. Mối quan hệ giao tiếp xã hội tốt đẹp không chỉ đem đến niềm vui cho cuộc sống mà còn giúp bạn đi đến con đường thành công. Do đó, khả năng giao tiếp xã hội cũng là một khả năng quan trọng sinh tồn của con người.
Nhưng, có một số bố mẹ rất sợ con mình bị lừa gạt xảy ra điều gì tồi tệ, nên luôn quy định với con trẻ: "Không được nói chuyện với người lạ!"
Cách làm này không đúng.
Lời nói của bố mẹ sẽ khiến cho con trẻ cảm thấy sợ những người lạ. Lâu dần con trẻ sẽ sống trong trạng thái cảnh giác, sẽ mất đi tính xã hội, bị giảm bớt cơ hội rèn luyện khả năng giao tiếp xã hội. Như vậy, sẽ ảnh hưởng đến cả cuộc đời con trẻ. Do đó, bố mẹ nên khuyến khích con trẻ giao lưu với mọi người và đồng thời cũng nên dạy cho con một số cách làm quen với người lạ.

6. Khôn ngoan đối đáp người ngoài, gà cùng một mẹ chớ hoài đá nhau:

"Hình thức giáo dục mới nhất là cung cấp cho bạn chìa khoá của sự giàu có để có thể thay đổi tương lai của gia đình".
Con trai chơi bị thua nên về nhà chẳng buồn ăn cơm, cứ hậm hà hậm hực với mọi người trong nhà. Mẹ khuyên vài câu cũng chẳng ăn thua nên tức quá nói "Khôn ngoan đối đáp người ngoài, gà cùng một mẹ chớ hoài đá nhau" khiến cho con trai khóc tấm tức.

Con trẻ trơi đùa khó tránh khỏi cảnh kẻ thua người thắng, người lớn còn tính toán thiệt hơn nữa là con trẻ. Bị thua thì con trẻ sẽ cảm thấy hơi suy sụp tinh thần. Đó là chuyện hết sức bình thường.

Bố mẹ nên nhẫn nại chỉ bảo con cái. Nếu bạn nói "Khôn ngoan đối đáp người ngoài, gà cùng một mẹ chớ hoài đá nhau" thì chỉ làm tăng thêm mâu thuẫn nội bộ, khiến cho con trẻ càng tủi thân thêm. Trong xã hội tương lai, tính cạnh tranh ngày càng khốc liệt hơn, vì vậy hiện tại bố mẹ nên rèn luyện cho con có sức mạnh cạnh tranh.

Rèn cho con có sức mạnh cạnh tranh, là phải cho con có thái độ cạnh tranh đúng đắn. Thái độ cạnh tranh đúng đắn là gì? Đó là:

Một là, không thể tránh khỏi cạnh tranh nên cần phải sớm chuẩn bị tâm lý.

Hai là, cạnh tranh cần phải dựa vào chính thực lực của mình, do đó cần phải thường xuyên nâng cao khả năng của mình.

Ba là, cạnh tranh thì khó tránh khỏi thất bại nên cần phải biết đúc rút bài học kinh nghiệm qua thất bại.

Con trẻ thua một lần thì bạn cần phải cho con trẻ tập trung sự chú ý vào lần sao. Khuyến khích con trẻ thể hiện lần sau tốt hơn. Đồng thời, bố mẹ cũng phải dạy con không nên chú trọng, tính toán thắng thua mà nên tập trung vào trò chơi thì tốt hơn. Nếu như bị ép phải cạnh tranh, ép phải làm việc gì đó vì thắng thua thì chỉ là nô lệ của cạnh tranh. Như vậy cuộc sống sẽ mất đi niềm vui và ý nghĩa. Do đó, bố mẹ cần phải rèn cho con có quan niệm cạnh tranh đúng đắn ngay từ khi còn nhỏ. Hãy để cho con trẻ làm một người cạnh tranh hạnh phúc, vui vẻ.

7. Đừng có làm bố mẹ mất mặt:

"Dù là đứa trẻ rất xuất sắc thì con đường phía trước của con trẻ cũng luôn đầy chông gai, cần phải cho phép con trẻ được thất bại. Điều quan trọng là khi con trẻ thất bại, bạn có thể cho con trẻ tự tin chiến thắng thất bại hay không".

Ở các quốc gia phương Tây phát triển thì bố mẹ cũng luôn có suy nghĩ là mong con thành tài. Tuy nhiên, bố mẹ có suy nghĩ thoáng lại luôn nghĩ rằng: Con là là một cá thể độc lập, chúng có quyền lựa chọn con đường của mình. Chỉ cần chúng chăm chỉ làm việc, sống vui vẻ thì dù thành công nhiều hay ít thì cũng đều đáng để bố mẹ tự hào. Còn ở các nước phương Đông thì luôn lẫn

lộn giữa bố mẹ và con cái, cả hai bên đều không có được nhân cách độc lập. Con cái kém cỏi thì bố mẹ cũng bị mất mặt, con cái mà tài giỏi thì bố mẹ cũng được thơm lây, được tự hào. Với quan niệm truyền thống như vậy nên bố mẹ có quá nhiều kỳ vọng vào con trẻ.

Đối với con trẻ thì câu nói "đừng để bố mẹ mất mặt" rất nặng nề. Tuy là có rất nhiều người đi đến thành công là bằng niềm tin này, nhưng câu nói là không thể đúng bằng câu nói "Con phải có trách nhiệm với bản thân". Vì câu nói trên được nói từ chính mồm bố mẹ nên con trẻ sẽ nghĩ rằng bố mẹ chỉ nghĩ đến sỹ diện của mình chứ đâu có nghĩ cho con cái. Bố mẹ không nên trở thành nguồn gây áp lực tâm lý chính đối với con trẻ, mà nên trở thành người luôn luôn ủng hộ, đáng tin cậy đối với con trẻ. Cho dù thành công hay thất bại, cho dù là vinh quang hay không thì bố mẹ cũng nên khoan dung, độ lượng đối với con trẻ. Như vậy, mới là người biết nhìn xa trông rộng.

"Đừng để bố mẹ mất mặt" sẽ làm cho tấm lòng của con trẻ hẹp hòi, tầm nhìn hạn hẹp, hành động do dự, chỉ tìm cách đầu cơ hạnh phúc.

8. Con mà dám làm đập lần nữa:

"Tình yêu của bố mẹ, trình độ văn hoá và cả trình độ giáo dục con cái của bố mẹ không phải là một việc".

Bà mẹ thấy con mình giận dỗi đập đồ thì vô cùng tức giận. Đáng tiếc là bà mẹ này đã không áp dụng biện pháp ngăn chặn đúng mức, mà lại nói đe doạ: "Con mà dám đập lần nữa. .". Kết quả là đứa con lại đập đồ mà chúng vừa đập khiến cho bà mẹ tức điên lên và đánh cho con một trận tơi bời. Bạn thấy đấy cách giáo dục con cái của bà mẹ này không thoả đáng.

Cho dù nguyên nhân của lần tranh cãi này là gì, nhưng bà mẹ không hề hiểu được con trẻ đập đồ là cách chúng trút bỏ tình cảm, không hiểu rằng con trẻ không thể nói lý được với mẹ nên đã làm như vậy. Mẹ nói câu ấy tức là đã không còn gì để nói, nếu con mà vẫn cứ làm như vậy thì bà mẹ chỉ có cách duy nhất là đánh mà thôi.

Con bị đánh bề ngoài có vẻ như là con thua; mẹ đánh con xem chừng có vẻ là người thắng nhưng thực chất thì bà mẹ đã thua hoàn toàn. Vì nếu giáo dục bằng nắm đấm thì không phải là thất bại hay sao? Bạn cần phải tìm cách giải quyết xung đột với con trẻ, hơn nữa có rất nhiều cách giải quyết. Một trong

những cách đó là hoá giải mâu thuẫn, tránh tình trạng rạn vỡ tình cảm. Nếu gặp phải đứa trẻ có tính khiêu khích uy quyền của bố mẹ thì cần phải xử lý nhẹ nhàng, tránh đổ thêm dầu vào lửa. Làm bố làm mẹ lúc nào cũng cần phải giữ cho đầu óc tỉnh táo.

Bạn không thể phủ nhận rằng cũng có một số đứa trẻ có tính tình thô bạo, thường xuyên nổi giận. Vào bất cứ lúc nào thì bố mẹ cũng không được "lấy độc trị độc", mà cần phải làm cho tinh thần của con trẻ nguôi giận mới đúng. Muốn có cách thì bạn hãy tham khảo câu chuyện sau nhé: Goegre là một cậu bé nóng tính. Một hôm, bố cậu đưa cho cậu một túi đinh và nói với cậu rằng mỗi lần tức giận hãy đóng một cái đinh lên hàng rào đằng sau nhà. Hôm đầu tiên cậu đóng tất cả 37 cái đinh.

Vài tuần sau cậu bé đã biết kiềm chế tình cảm tức giận của mình nên số đinh đóng lên hàng rào ngày càng ít đi. Cậu nhận ra rằng kiểm soát được tình cảm của mình còn dễ hơn việc đóng đinh lên hàng rào rất nhiều… Cuối cùng thì cậu trở thành một cậu bé hiền lành, không còn hay tức giận nữa. Cậu kể lại mọi việc với bố. Bố cậu nói: "Nếu như con giữ được một ngày không tức giận thì con hãy nhổ một cái đinh ở trên hàng rào ra". Một thời gian sau thì cậu bé đã nhổ được hết đinh ở trên hàng rào. Bố cậu đã dắt cậu đến bên hàng rào và nói: "Con trai, con làm rất tốt. Nhưng con có thấy được rằng trên hàng rào có biết bao nhiêu là lỗ không. Hàng rào sẽ không bao giờ trở lại được hình dạng vốn có của nó. Khi con tức giận với người khác thì lời nói của con cũng sẽ giống như những lỗ đinh này, để lại những vết sẹo trong tâm hồn người ta. Con làm như vậy cũng giống như là cầm dao chém vào người người ta rồi lại rút dao ra. Cho dù con nói bao nhiêu lời xin lỗi thì vết thương đó cũng mãi mãi còn đó. Thực ra, vết thương do lời nói gây ra cũng chẳng khác gì so với vết thương trên da thịt".

9. Khoai tây phải mọc ở dưới đất:

"Câu hỏi ngu xuẩn nhất chính là câu hỏi bạn không hỏi".

Một hôm đi chợ rau, một cậu bé đi chợ cùng mẹ liền hỏi: "Mẹ ơi tại sao khoai tây không mọc trên cành mà lại mọc ở dưới đất?" Bà mẹ trừng mắt lên nhìn con nói: "khoai tây phải mọc ở dưới đất!"

Câu hỏi của con trẻ đôi khi rất khó trả lời. Nhất là những việc người lớn cho

là đã nhìn quen rồi nhưng đối với con trẻ thì quá là lạ lẫm. Những quả dưa hấu, quả táo mà chúng hay ăn đều mọc ở trên mặt đất thế vậy tại sao khoai tây lại mọc ở dưới đất. Như vậy bảo tại sao con trẻ không lạ lẫm được cơ chứ? Câu hỏi của con trẻ cũng rất hợp với lôgíc. Nếu như bố mẹ trả lời con trẻ với kết luận "đương nhiên là như vậy" không hợp với lôgíc thì như vậy đã giết chết hứng thú của con trẻ, huỷ hoại manh nha suy nghĩ lôgíc của con trẻ.
Đối với câu hỏi của con trẻ không nhất định bạn phải trả lời đúng hoàn toàn. Chẳng hạn như bạn có thể nói với con là có những thứ mọc ở trên cây nhưng cũng có những thứ mọc ở dưới đất, có những thứ bay trên trời như là chim nhưng có những thứ thích sống dưới nước như là loài cá. . Hơn nữa, con trẻ không bị trói buộc bởi những thành kiến nên cách nhìn nhận vấn đề của con trẻ vô cùng mới mẻ, trí tưởng tượng của chúng, trí sáng tạo của chúng nhiều khi khiến chúng ta phải tròn mắt ngạc nhiên. Các bạn cần phải biết rằng những điều đó rất quý báu, đừng bao giờ coi thường để giết chết những thứ đáng trân trọng ấy của con trẻ.

10. Con phải ăn hết món đó:

"Mỗi đứa trẻ đều có một sở thích riêng của mình, khi phát hiện được sở thích của con mình thì bố mẹ đã có một ưu thế vô cùng đặc biệt".

Bố mẹ vô cùng lo lắng thấy con mình lười ăn, khảnh ăn. Do vậy mà nhiều bậc phụ huynh đã cuống cuồng áp dụng biện pháp cưỡng chế vì nói mãi con chẳng chịu nghe lời.

Điều trị tật khảnh ăn, lười ăn của con trẻ đòi hỏi phải có một quá trình. Con trẻ có tật đó đâu phải là việc của một hai ngày, muốn điều chỉnh những tật ấy thì cũng cần phải mất rất nhiều thời gian. Nếu bạn ép con ăn thịt thì con trẻ sẽ có sự chống đối và chúng lại càng sợ thịt hơn. Cho dù hôm nay cháu nó có ăn thịt nhưng còn ngày mai thì sao? Bạn có bảo đảm được rằng ngày nào bạn cũng có thể ép buộc con được hay không?

Rèn cho con ăn được thịt thì bạn có thể kể cho con nghe giá trị dinh dưỡng của thịt. Chú ý là đừng có nói quá sâu, nói quá nhiều. Khi con trẻ đồng ý ăn thử thì bạn hãy nhẫn nại chờ con ăn thử nhé. Bạn cũng có thể đổi cách như sau: Con không ăn được thịt để riêng thì bạn có thể pha chế với các thứ khác như là thịt tẩm bột rán, thịt nấu với canh. . Như vậy con trẻ sẽ được nếm

những mùi vị rất ngon và tất nhiên là sẽ không từ chối ăn thịt nữa rồi.
Ngoài ra, nếu con trẻ thực sự ghét ăn thứ gì đó thì cho dù bạn có nấu nướng cách nào cũng không làm cho con trẻ thích thú được. Vậy thì bạn có thể thay bằng cách là đổi thành phần nhưng vẫn giữ được giá trị dinh dưỡng tương ứng. Bạn cần phải nhớ là không nên ép con trẻ ăn mãi một vị, mà hãy cố gắng đáp ứng khẩu vị của con trẻ.

11. Đừng vội ăn cơm phải nhận lỗi trước đã:

"Các cụ đã dạy trời đánh tránh miếng ăn. Do vậy bạn cần phải để cho hoa được nở vào trời nắng nếu không thì giáo dục sẽ không có hiệu quả".
Con trẻ vừa bê bát cơm lên ăn liền nghe thấy bố mẹ nói: "Đừng vội ăn cơm, con phải nhận lỗi trước đã thì mới được ăn…" Hoá ra là con trẻ mắc lỗi trước đó mà vẫn chưa kịp xin lỗi bố mẹ. Không còn cách nào khác, con trẻ đành phải xin lỗi bố mẹ, nhưng cháu sẽ chẳng còn lòng dạ nào để thưởng thức những món ăn ngon, thịnh soạn nữa.
Khi chơi tinh thần của con trẻ luôn thoải mái, rất ham ăn. Nhưng khi ngồi vào mâm cơm rồi lại phải nghe những lời nói cáu gắt của bố mẹ thì chúng chẳng thấy thèm ăn một chút nào.
Con người luôn ở trong trạng thái ứng phó với kích thích, tinh thần căng thẳng, nước bọt và dịch dạ dầy sẽ ngừng tiết ra nên dù có ăn thì cũng không có cảm giác gì, chỉ như nhai cơm mà thôi. Vì vậy, việc bố mẹ trách mắng con trẻ khi ăn cơm là hành động thiếu sáng suốt.
Từ cổ chí kim, mọi người đều biết đến tính quan trọng của không khí bữa ăn. Khi tinh thần con người ta vui vẻ thì nước bọt và dịch dạ dầy sẽ tiết ra rất nhiều, ăn cơm sẽ cảm thấy ngon và rất dễ tiêu hoá. Nếu lúc ăn cơm lại nghe thấy những lời đôn đốc, giáo dục thì con trẻ sẽ có những phản ứng mạnh, như vậy thì hiệu quả giáo dục và hiệu quả ăn cơm sẽ ngược nhau hoàn toàn. Bố mẹ có thói quen trách mắng con trẻ lúc ăn cơm thì sẽ trực tiếp ảnh hưởng đến cơ năng sinh lý của con trẻ, khiến cho cơ thể của con trẻ yếu đi. Vì vậy, bố mẹ không được trách mắng con trẻ khi ăn cơm.

12. Vội quá rồi mà con cứ lề mà lề mề ra thế:

"Bố mẹ đừng cho rằng con trẻ còn quá non nớt, chẳng biết gì, việc gì cũng phải làm giúp. Như vậy chỉ gò bó mất hành vi của con trẻ mà thôi. Dù làm

việc gì thì tốt nhất cũng phải dựa theo hứng thú của con trẻ, để cho con trẻ được tự do phát triển”. Có cậu bé làm việc gì cũng chậm chạp, từ làm bài tập, mặc quần áo. . Mẹ cậu bé là một người nóng tính nên thấy con chậm chạp nên lúc nào cũng luôn miệng nói: “Vội quá rồi mà con cứ lề mà lề mề ra thế”. Bà mẹ càng trách móc thì cậu con trai càng lề mề. Giữa hai mẹ con cuối cùng xuất hiện một khoảng cách xa lạ và sự đối chọi lẫn nhau. Bà mẹ đi tư vấn thì chuyên gia giáo dục đã khuyên rằng: “Mặc dù con chị làm việc gì cũng chậm, nhưng dù sao thì cháu cũng đã làm được những việc cháu nên làm, không chỉ có vậy mà cháu còn làm rất tốt. Tại sao chị còn mắng cháu? Con trẻ rốt cuộc thì vẫn là con trẻ? Không nên đòi hỏi quá cao, bắt cháu làm nhanh quá hay chậm quá. .”

Lời khuyên của chuyên gia có ý nghĩa vô cùng sâu sắc. Hiệu suất làm việc của con trẻ không cao, tình trạng lại vô cùng phức tạp, điều quan trọng là phải xem con trẻ có cố gắng làm hay không. Nếu như con trẻ cố tình lề mề thì bố mẹ cần phải phân tích rõ ràng nguyên nhân. Thông thường thì con trẻ cố tình làm mình làm mẩy khi phải làm việc chúng không thích. Lúc ấy bạn mắng chúng lề mề thì chúng sẽ “bãi công”, làm càng lề mề hơn. Một nguyên nhân nữa khiến cho con trẻ làm việc lề mề đó là không tập trung được tinh thần và sức lực hoặc là chưa thuần thục.

Nếu là nguyên nhân này thì cách tốt nhất hãy cho con thời gian biểu rõ ràng. Chẳng hạn như quy định 15 phải làm bài tập về nhà xong. Như vậy chắc chắn hiệu suất làm việc của con trẻ sẽ được nâng cao rất nhiều. Vì khi đã được hạn chế thời gian thì con người sẽ tập trung tinh thần và sức lực để làm, nhiệt tình hăng hái hơn. Dù con trẻ làm việc gì thì đôn đốc cũng không bằng cách là cho con một khoảng thời gian nhất định.

13. Bố mẹ hồi ấy:

“Quan hệ bố mẹ và con cái tồn tại một mối quan hệ kỳ diệu, đó là cách nhìn của con cái đối với bố mẹ, cách nhìn này chính là do bố mẹ dạy cho con cái”. Khi thuyết phục con trẻ bố mẹ thường thích nói: “Bố mẹ hồi ấy…” và thường nói như sau: “Bố mẹ hồi đó học hành đến nỗi quên cả ngủ cơ đấy…”

“Bố mẹ hồi đó mặc toàn quần áo vá thôi.. ”

“Bố mẹ hồi đó chỉ cần được ăn no cơm là đủ lắm rồi, làm gì có chuyện kén cá

chọn canh…"
Cho dù bố mẹ nói về hồi đó rất sinh động, đặc sắc thì con trẻ chưa chắc đã vui vẻ chấp nhận. Bố mẹ nói với con cái về chuyện toàn quần áo vá là có ý muốn giáo dục con cái cần phải tiết kiệm, giản dị. Nhưng nói như vậy thì con trẻ sẽ cãi lại rằng: "Bố mẹ hồi đó là năm nảo năm nao", "Hồi đó đâu có giống như bây giờ."… Hiện nay, bố mẹ mặc toàn là quần áo lành lặn đấy thôi. Sự khác nhau giữa lời nói và hành động của bố mẹ sẽ khiến cho con trẻ có ác cảm.
Thời đại bây giờ đã khác xưa rất nhiều, những vấn đề con trẻ phải đối mặt hôm nay khác thời bố mẹ rất nhiều. Bố mẹ hồi xưa đâu có phải vác những chiếc cặp đầy sách nặng nề như bây giờ, đâu phải làm bao nhiêu bài tập như bây giờ, đâu phải làm những bài trắc nhiệm như bây giờ, đâu phải tham gia quá nhiều những lớp học ngoài giờ như bây giờ? Có lẽ trong mắt con trẻ năm tháng tuổi thơ khổ sở của bố mẹ lại là những năm tháng tuổi thơ tuyệt vời nhất!
Bố mẹ kể về quá khứ của mình để nói lên những vất vả, những con đường gập ghềnh để con trẻ xúc động và từ đó sẽ tìm ra được con đường đi đến thành công tốt nhất.
Tuy nhiên, kể lể khổ sở như vậy lại dễ khiến cho tinh thần con trẻ chống đối lại, chúng cho rằng bố mẹ đã lạc hậu rồi, không theo kịp được thời đại, động một tý là giở bài cũ ra doạ.
Ông bố có cậu con trai học cấp ba rất khó bảo ban. Hoàn cảnh gia đình khá tốt, có điều kiện, con được theo học ở trường điểm nhưng trông cậu bé lúc nào cũng buồn bã. Ngoài học hành thì cậu lại ngủ, chẳng bao giờ nói chuyện với người nhà. Một hôm, ông bố tâm sự với cậu con trai : "Sao cả ngày con cứ buồn bã vậy? Có điều gì không hài lòng hay sao? Bố mẹ hồi đó…"
Bố chưa nói hết thì cậu con trai đã cắt ngang: "Bố, con biết bố muốn nói gì rồi, nhưng con cảm thấy điều kiện bố mẹ hồi đó cũng rất tốt đấy thôi. Đi học đều được tổ chức bố trí hết cả, học xong thì được phân việc làm, xã hội rất ổn định, khổ thì tất cả mọi người cùng khổ, nào có cơ hội lựa chọn gì, mà cũng chẳng có áp lực. Bố thấy đấy, bọn con bây giờ thì sao, không thi được vào trường điểm cũng không được, học không đạt thành tích tốt cũng không xong, không tìm được việc làm tốt cũng không được, lại còn phải mua nhà, mua xe,

phải… chẳng còn cách nào khác, cần phải học tập những người thành công thôi. Con thấy từ nhỏ tới lớn, kể cả sau này bước ra xã hội thì cũng chẳng được một giây phút thảnh thơi. Bố thấy có mệt mỏi không, làm sao mà bằng được thời của bố mẹ.”
Nghe con nói vậy ông bố cũng đành há miệng mắc quai.
Đúng là thời đại đang tiến bộ không ngừng, mỗi một thế hệ đều có chủ đề riêng, tuyệt đối không được giáo dục thế hệ mới bằng kiểu “hồi đó bố mẹ…” Bạn muốn hiểu và thuyết phục được con trẻ thì trước hết bạn phải theo kịp với thời đại, cần phải theo kịp với tư tưởng của con trẻ. Chúng tôi nói như vậy có đúng không?
14. Khách đến nhà thì con trẻ phải đi chỗ khác chơi:
“Con trẻ lớn khôn không phải là vì được nuôi ăn no ngủ kỹ, được thở và sống trong môi trường thích hợp. Con trẻ trưởng thành được là vì có thể phát huy được tiềm năng của sự sống, mầm mống phì nhiêu của cuộc sống sẽ phát triển theo tự nhiên”.
Có một số bậc phụ huynh cứ thấy nhà có khách là liền nói với con: “Nhà có khách con đi chỗ khác chơi đi!” hoặc là “nhà có khách con chơi việc của con, cấm không được chen lời lung tung”.
Lúc ấy con trẻ sẽ nghĩ gì nhỉ? Chúng sẽ nghĩ rằng: cứ có khách đến là bố mẹ lại bắt mình đi chơi chỗ khác, dường như mình là đứa đáng ghét lắm ý. Mình rất muốn nghe họ nói chuyện mà, nhất là được nói vài câu với khách thì càng thích nữa. Tâm lý này của con trẻ rất bình thường, chúng ấy muốn thể hiện cái tôi của mình, mong được mọi người để ý. Nếu bị bố mẹ bắt đi chỗ khác thì chúng sẽ thể hiện sự bất mãn ra. Một là chúng sẽ cố tình gây rối hai là chúng tôi cố tình gây sự chú ý của khách. Nếu như chúng ta cho phép con trẻ ngồi tiếp khách cùng thì con trẻ sẽ cảm thấy hài lòng vô cùng vì đã được coi như là người lớn. Bạn có biết rằng qua các cuộc nói chuyện ấy thì con trẻ cũng học được rất nhiều kiến thức giao tiếp hay không.
15. Không được tuỳ tiện nói tên của bố mẹ:
“Mỗi một bậc phụ huynh đều có cách giáo dục tốt nhất trên thế giới: đó là khen ngợi con mình. Bí quyết khen ngợi chính là đánh thức con trẻ. Sức mạnh cuộc sống của con trẻ khi đã bừng tỉnh thì sẽ cuồn cuộn trào dâng, không gì

ngăn chặn nổi”.
Rất nhiều bố mẹ không muốn con trẻ gọi tên của mình. Hành động này thật khó hiểu. Tên chỉ là một từ thay thế mà thôi, bố mẹ có thể gọi tên con thì tại sao con lại không thể gọi tên bố mẹ được. Những gia đình cho phép con cái gọi tên mình là những gia đình có bầu không khí dân chủ. Bầu không khí này chính là cách giáo dục tốt nhất đối với con trẻ.
Những bố mẹ tôn trọng và yêu dân chủ nên cho phép con trẻ được bình đẳng, tự do.
16. Đừng có mà nghĩ gì nói đấy:
“Ranh giới cao nhất của giáo dục là sự hài hoà giữa con trẻ và bản thân cuộc sống của chúng, sự hài hoà giữa con trẻ với cuộc sống của con người và với cả vạn vật tự nhiên”.
Con trẻ nói luôn chẳng bao giờ để ý đến điều gì, đó chính là điểm đáng yêu nhất của con trẻ. Những lời nói dạy bảo theo kiểu: “Con đừng có nghĩ gì nói đấy. .” sẽ làm tổn thương tâm hồn con trẻ.
Một số bậc phụ huynh đã khuyên răn con mình như vậy đấy. Họ làm như vậy cũng có thể là xuất phát từ suy nghĩ muốn rèn cho con thói quen cẩn thận trong ăn nói, để cho con trẻ biết ngoan ngoãn, không được có những lời ác khẩu làm đau lòng người khác.
Nếu là xuất phát từ điều này thì tại sao người lớn chúng ta không thể nói được rõ ràng, cụ thể hơn nhỉ? Cũng không thể phủ nhận rằng, đôi khi lời nói thẳng thắn của con trẻ lại khiến cho người lớn lâm vào cảnh khó xử. Chẳng hạn như nhà có khách, bố mẹ nói: “Cô mặc bộ quần áo này đẹp quá con nhỉ?” Đứa trẻ lại trả lời: “Xấu lắm mẹ ạ, hôm qua không phải là mẹ bảo bộ quần áo ấy vừa quê vừa xấu hay sao?”
Lúc ấy thì ai đúng ai sai?
Chắc chắn bố mẹ sẽ tức giận mắng con: “Nói vớ nói vẩn” còn con trẻ thì ấm ức nghĩ: Rõ ràng là mẹ nói như thế mà, đúng là nói một đằng làm một nẻo. Thế mà còn dạy mình không được nói dối cơ đấy. Không được nói là con trẻ sai, và cũng không thể nói là bố mẹ sai. Trong cuộc sống hiện thực, chúng ta thường xuyên nói những lời nói thiện ý, không làm mất lòng người khác. Đó là phép lịch sự và cũng là điều cần thiết để duy trì quan hệ giao tiếp. Còn

những điều này làm sao có thể để con trẻ hiểu được cơ chứ?
Những mâu thuẫn tương tự như vậy xảy ra rất nhiều, xã hội phức tạp luôn tạo ra những tính cách phức tạp của con người và những lời nói và hành động phức tạp. Con trẻ lớn dần lên thì chúng sẽ thực sự hiểu được xã hội này và sẽ biết cách thích ứng với xã hội. Trong giai đoạn trước mắt, bố mẹ không nên trách mắng con trẻ mà nên cần dành nhiều thời gian suy nghĩ, phân tích vấn đề cụ thể. Như vậy mới có ích cho sự phát triển lành mạnh của con trẻ.

17. Xem con đấy, béo như con ỉn thế mà vẫn còn ham ăn:

"Những đứa trẻ tuyệt vời là do học được sự tuyệt vời của bố mẹ, những đứa trẻ có vấn đề cũng là do học những vấn đề của bố mẹ".

Con trẻ có tướng mạo như thế nào thì bản thân chúng không có trách nhiệm gì.

Một số bố mẹ không hiểu được điều này, thường hay so sánh tướng mạo của con trẻ, thậm chí còn lấy điểm khiếm khuyết trên cơ thể của con trẻ để trêu đùa. Cũng có khi người lớn lúc tức giận thì lạnh lùng với con trẻ… Tất cả những điều ấy đều làm tổn thương đến lòng tự trọng của con trẻ, tổn thương tâm hồn non nớt của con trẻ.

Rất nhiều trẻ em phát phì cũng là do hậu quả xấu của bố mẹ. Khi con còn nhỏ họ luôn lo sợ con ăn ít, thiếu dinh dưỡng nên luôn tìm mọi cách để con ăn nhiều. Đến khi con mắc bệnh béo phì thì mọi việc đều đã muộn, muốn hạn chế khẩu phần ăn, trọng lượng cơ thể cũng không được.

Nếu là người lớn bị tổn thương lòng tự trọng thì sẽ biết phản lại người ta. Họ có thể tức giận hoặc có thể tự an ủi vết thương lòng của mình. Con trẻ thì không, chúng không thể làm được như người lớn. Trước mặt bố mẹ chúng không có quyền cãi lại, nghe những lời nói xấu của bố mẹ chúng sẽ thấy mình vô cùng xấu xa, sẽ cho rằng chẳng ai thích mình. Cảm giác tự ty của con trẻ sẽ khiến cho chúng nghĩ rằng mình là một đứa trẻ chẳng ra gì, luôn nghi ngờ về khả năng và giá trị của mình.

Các bậc phụ huynh cần nhớ rằng: Con trẻ béo phì thì càng cần đến tình yêu và sự quan tâm của bố mẹ, càng cần đến việc bạn tìm kiếm những điểm đáng yêu ở chúng.

18. Đúng là chẳng ra gì:

"Về mức độ nào đó thì con trẻ chính là bản sao của bố mẹ".

Bố mẹ bàn tán đúng sai, nói xấu, nói tục chửi bậy… người khác trước mặt con trẻ sẽ là tấm gương xấu để con trẻ học tập. Dần dần con trẻ cũng sẽ tiêm nhiễm những thói quen xấu đó và sẽ luôn ở trong trạng thái trả thù người khác.

Bố mẹ cần phải có những lời nói tôn trọng nhau, lời nói phải thống nhất với hành động để làm tấm gương sáng cho con học hỏi. Con cái nói bậy thường là học được ở bố mẹ. Thái độ và biện pháp bố mẹ sử dụng khi có mâu thuẫn với mọi người sẽ ảnh hưởng đến con trẻ sau này.

Con người sống trong xã hội phải quan hệ với nhiều loại người. Mà con người thì mỗi người một tính một nết, không phải ai ai cũng hợp với ý bạn được. Điều kiện cơ bản nhất để bạn có cuộc sống lành mạnh là phải khoan dung, độ lượng, lương thiện, chung sống hoà bình với mọi người. Về vấn đề này thì đối tượng chủ yếu để con trẻ học hỏi lại chính là bố mẹ.

Chương VI: Những thông tin hiểu nhầm

1. Nếu không có con thì tốt biết bao nhiêu:

“Khiến cho gia đình đầy chất dinh dưỡng là loại dinh dưỡng tốt nhất, khiến cho khách hàng hài lòng về sản phẩm là loại sản phẩm tốt nhất, cách khiến cho con trẻ vui vẻ chấp nhận chính là biện pháp giáo dục tốt nhất”.

Đa số bố mẹ đều chưa chuẩn bị sẵn sàng về việc có nên có hay không có con. Khi mới cưới, hai vợ chồng đều nghĩ đến việc sinh một đứa con, đó là suy nghĩ hết sức bình thường. Nếu như vợ chồng trẻ mà ở cùng bố mẹ già thì sẽ bị các cụ gây áp lực nhiều: “Không có con sớm đi còn gì nữa!”

Cũng có một số cặp vợ chồng trẻ kiên quyết chưa sinh con vội, họ muốn tận hưởng hết mình quãng thời gian tự do, sung sướng nhất. Tuy nhiên, tự do vui chơi được vài năm thấy vợ chồng nhà người ta bằng tuổi mình mà con cái đâu vào đấy cả rồi thì cũng muốn sinh con.

Nhưng có con cũng đồng nghĩa là nẩy sinh rất nhiều vấn đề phức tạp. Phức tạp, áp lực về vấn đề kinh tế thì khỏi phải nói, nhưng tinh thần, sức lực và thời gian của bố mẹ cũng bị tiêu hao hết sạch vì con. Do đó, bố mẹ thường than thở rằng: “giá như không có con thì hay biết bao nhiêu!”

Bố mẹ nói như vậy cũng chỉ là một câu than vãn mà thôi, nhưng đừng bao giờ để con trẻ nghe thấy mình nói câu này.

Nếu con trẻ nghe thấy câu này thì sẽ cho rằng bố mẹ ghét mình, mình là gánh nặng của bố mẹ. Những đứa trẻ nhạy cảm sẽ thầm trách móc bản thân và chúng sẽ sống những ngày lo lắng khôn nguôi. Con trẻ sống rất thực thà, chúng không thể phân biệt được ý nghĩa thực của câu nói này của bố mẹ. Lẽ nào bố mẹ không cần mình nữa ư? Bố mẹ thực sự đã hối hận vì sinh mình ra đời chăng? Do đó, bố mẹ cần phải hết sức chú ý, không được truyền đạt thông tin để con trẻ hiểu nhầm. Con trẻ khi còn nhỏ chúng thường hay sợ hãi, rất cần có sự giúp đỡ và cổ vũ. Chúng ta không nên doạ dẫm hay làm tổn thương con trẻ hơn nữa.

2. Còn đòi mua nữa là bố mẹ không cần con nữa đâu đấy:

“Không có đứa trẻ nào không được giáo dục, chẳng qua là không có cách giáo dục tốt mà thôi”. Bạn đến các siêu thị, các cửa hàng hay các chợ thì bạn đều

nhìn thấy cảnh con trẻ đòi mua đồ chơi. Đứng trước bạt ngàn đồ chơi nhưng con trẻ sẽ chọn cho mình được một thứ và chúng ao ước có được món đồ chơi ấy. Tại sao con trẻ lại thích đồ chơi đó? Con trẻ cũng không nói rõ được tại sao, và người lớn cũng vậy. Liệu có người lớn nào có thể nói rõ ràng được rằng tại sao mình lại thích đồ vật ấy như vậy không?

Tuy nhiên, có rất nhiều lý do khiến cho người lớn không đồng ý mua đồ chơi ấy cho con trẻ. Đó cũng có thể là quá đắt, không đáng giá, mua về thì để ở đâu, món đồ chơi ấy có ý nghĩa gì… Nhưng con trẻ có thể hiểu được những lý do đó hay không? Tất nhiên là chúng còn quá nhỏ làm sao mà hiểu được. Chúng muốn là chúng đòi, không được bố mẹ mua thì khóc nhè, hoặc ngồi bệt ăn vạ. Thoạt đầu thì bố mẹ còn khuyên bảo nhưng đến khi không chịu được nữa thì nói ngay với con rằng: Con mà còn đòi mua nữa thì bố mẹ không cần con nữa đâu. Họ nghĩ rằng con trẻ rượu mời không uống lại cứ đòi uống rượu phạt. Nói xong câu đó bố mẹ để mặc con ở đó mà đi chỗ khác.

Bố mẹ nên suy nghĩ cẩn thận về đòi hỏi của con trẻ, cần phải đáp ứng thì đáp ứng, không cần phải đáp ứng thì không đáp ứng, chứ đừng có nhân nhượng. Khi đã quyết định không mua thì nên nghĩ cách để thuyết phục con trẻ. Bạn cũng có thể tìm cách hoãn binh bằng cách là đồng ý sau này sẽ mua hoặc là nêu yêu cầu, nếu con trẻ làm đáp ứng được yêu cầu của mình thì sẽ mua. Bạn có thể mua cho con thứ mà rất cần cho con, đáp ứng được đòi hỏi cơ bản của con trẻ chứ không phải là thứ con đòi mua bằng được.

Bạn đừng bao giờ đe doạ tâm lý sợ hãi của con trẻ. Bạn phải biết rằng bố mẹ luôn là nơi yên bình nhất, an toàn nhất cho con trẻ. Do đó, không bao giờ được nói rằng “bố mẹ không cần con nữa”.

3. Có đi không? Không đi là bố mẹ đi đấy nhé?

“Con cái cảm thấy vô cùng đau khổ vì không được bố mẹ yêu thương nhiều. Nhưng chúng sẽ suy sụp vì cảm giác vĩ đại quá phần tự đắc”.

Ngay từ lúc biết đi con trẻ sẽ không cần chúng ta bế đi đâu nữa rồi. Trong trường hợp đó, thì đa số bố mẹ đã nuông chiều con, lúc nào cũng bế con đi khiến cho con thành quen. Trong lòng bố mẹ thì bố mẹ không muốn con trẻ lớn khôn, ôm ấp và bế con đó là nhu cầu tình cảm của bố mẹ.

Khi bạn còn có sức thì bạn vẫn mong được bế con trên tay. Nhưng khi mệt

mỏi thì bạn lại trách móc con quá dựa dẫm, không biết sống độc lập. Như vậy con trẻ không phải là vô tội lắm hay sao? Một lần đi đường tôi nhìn thấy: một bé gái khoảng 3 tuổi đang đòi mẹ bế bằng được. Bà mẹ thì kiên quyết không bế và nói: “Con có đi hay không? Không đi là mẹ đi đấy nhé!” Không đợi con trả lời bà mẹ liền quay người đi luôn. Cô bé ấy im lặng và lát sau thì ngồi bệt xuống đất khóc. Kết quả thì bà mẹ lại quay lại và bế con lên.

Như vậy rõ ràng bà mẹ đã thất bại. Tôi không biết liệu lần sau con trẻ đòi như vậy nữa thì bà mẹ này sẽ xử trí ra sao.

Trước hết bố mẹ cần phải làm rõ ý đồ đòi hỏi của con trẻ. Chúng ta phải xem xét là con trẻ đã mệt thực sự hay chưa hay là chúng đang làm nũng, chúng dựa dẫm. Nếu con trẻ mệt thực sự thì nên nghỉ một chút rồi đi tiếp hoặc là nói “Đi thêm đoạn nữa nhé. Đến chỗ kia mẹ sẽ bế con”. Nếu là nguyên nhân khác thì cũng không nên từ chối cứng nhắc mà nên nhẫn nại khuyên bảo con, để con vui vẻ nghe lời.

Các bạn cần phải nhớ rằng: Đừng bao giờ thường xuyên bế con đi chơi, từ trước đến nay làm gì có đứa trẻ nào lớn khôn được vì mãi được bế.

4. Uống nhiều nước ga quá thì bụng sẽ có sâu đấy:

“Là thầy giáo nói dối một lần bị lộ tẩy thì sẽ huỷ hoại toàn bộ thành quả giáo dục của mình”. Một cậu bé rất thích uống nước có ga, bà mẹ thấy vậy nhưng không ngăn cản được liền nói: “Con mà uống nhiều nước có ga thì bụng sẽ có sâu đấy!”. Chiêu này thật linh nghiệm, cậu bé nghi ngờ không dám uống nước, một lát sau thì cậu thấy lâm râm đau bụng và bắt mẹ phải đưa đi bệnh viện. Bà mẹ không ngờ rằng câu nói của mình lại gây ra hậu quả như vậy.

Trong cuộc sống hiện thực, có rất ít bố mẹ dám nói rằng: “Tôi chưa bao giờ dối con”. Thực tế, để bớt rắc rối thì bố mẹ thường nói dối để gạt con. Bố mẹ đi chơi phố thì nói với con rằng bố mẹ đi làm. Để động viên con làm bài tập thì hứa với con rất nhiều điều. Để ngăn con ăn nhiều thì lại lấy rất nhiều cớ đáng sợ khác.

Bố mẹ luôn cho rằng đó là tính linh hoạt của giáo dục. Nhưng họ không hề biết rằng khi con trẻ biết được sự thật thì sẽ không còn tin tưởng bố mẹ nữa. Khi đã bị lừa dối thì con trẻ sẽ tìm cách trả thù bố mẹ, hoặc là trả đũa bố mẹ như là bố mẹ đã đối xử với mình, tức là nói dối bố mẹ.

Là bố mẹ thì bạn phải làm gương cho con cái mình. Bạn mong muốn con trẻ trở thành người lương thiện, thì cần phải đối xử với con chân thành, lương thiện. Bạn mong muốn con sống có trách nhiệm thì cần phải nói được thì làm được. Bạn mong con có được tương lai thành công thì trước hết bạn phải làm tấm gương chăm chỉ, có chí tiến thủ, không ngừng học hỏi.

5. Để cho bố con về xử lý con:

"Chúng ta muốn con trẻ trở thành người thông minh, hiền lành, lương thiện, quang minh lỗi lạc bằng cách đánh đập, trừng phạt con trẻ thì không thích hợp".

Con trẻ vô tình làm vỡ bình hoa khiến cho bà mẹ tức giận quá trách mắng và còn nói: "Để cho bố về xử lý".

Thực tế thì sau khi nghe lời cảnh cáo của mẹ con trẻ không còn lòng dạ nào mà nghĩ đến hối cải mà chỉ thấy lo sợ mà thôi. Chúng luôn đoán già đoán non xem bố về sẽ phạt mình như thế nào. Sau đó thì chúng cũng sẽ nghĩ cách đối phó với bố và mặt khác thì hận mẹ đã mách bố lỗi của mình. Hơn nữa, mẹ đùn đẩy trách nhiệm giáo dục cho bố không chỉ bỏ mặc trách nhiệm, mà còn hạ thấp quyền uy của mình, gây cho con ấn tượng "mẹ chẳng có gì giỏi cả". Lâu dần chúng sẽ rất là thật thà khi có bố ở nhà nhưng hễ bố ra khỏi nhà thì chúng lại trở thành hư hỏng, cứng đầu.

6. Hòn gạch chết tiệt này, đánh chết mày:

"Hình thành của thế giới quan luôn là hạt nhân của giáo dục trí thông minh".

Bà mẹ dẫn cô con gái 3 tuổi đi chơi. Cô con gái không cẩn thận nên bị vấp hòn gạch và ngã. Bà mẹ thấy vậy liền chạy vội đến đánh vào hòn gạch: "Hòn gạch chết tiệt này, đánh chết mày!"

Con ngã đánh hòn gạch cũng chỉ là với mục đích dỗ dành con. Cách này các bà mẹ rất hay làm. Nhưng dỗ dành con kiểu này không khoa học chút nào.

Con trẻ bị ngã, bị va đầu… rồi khóc lóc chẳng qua là chúng thấy ấm ức quá nên muốn để bố mẹ biết mà thôi. Bố mẹ lo lắng về việc ấy thì càng làm cho con trẻ khóc dữ hơn.

Con bị ngã là chuyện rất bình thường. Bạn đánh hòn gạch lại gây ấn tượng khác đối với con trẻ. Chúng sẽ nhân cách hoá hòn gạch, chúng sẽ cho rằng mình bị ngã rất đau, bố mẹ cần phải trả thù mối hận này cho mình. Tóm lại là

chúng sẽ nhìn cảnh đó thành chuyện bé xé ra to.
Từ đó, mỗi khi bị ngã thì chúng sẽ quan sát sắc mặt của bố mẹ sau đó mới quyết định là có nên khóc hay không. Như vậy là con trẻ sẽ mất đi khả năng cảm giác của mình để phán đoán sự việc xẩy ra trước mắt, luôn cần đến sự giúp đỡ của mọi người. Hơn nữa là chúng sẽ trở thành những đứa trẻ rất hay nhõng nhẽo.
Đứng trước những trường hợp đấy, cách tốt nhất là bạn nên tìm cách "làm vợi bớt" nỗi đau của con trẻ. Ví dụ như có thể nói với con rằng: Đứng dậy đi con, chỉ lát nữa thôi là sẽ hết đau. Mẹ con mình chơi bịp mắt bắt dê nhé". Như vậy con trẻ sẽ chuyển sự chú ý sang vấn đề khác và sẽ quên đi nỗi đau và nhanh chóng vui vẻ trở lại.

7. Đừng có quấy rầy bố mẹ:

"Người lớn cần phải làm cho con trẻ cảm thấy mình là người có tình yêu thương, là người dẫn dắt thông minh".
Bố mẹ đều có những việc mình cần phải làm. Nếu lúc đó con cứ chạy đến đòi bố mẹ chơi cùng thì chắc chắn bố mẹ sẽ nói: "Đừng có quấy rầy bố mẹ".
Bạn làm như vậy sẽ khiến con tròn cả mắt vì bố mẹ hôm nay chẳng vui vẻ chơi với chúng như là hôm qua. Nếu bạn tức giận đuổi con ra chỗ khác thì sẽ khiến con trẻ cảm thấy rất tủi thân vì dường như nó không được mọi người cần đến và chúng sẽ thấy suy sụp.
Tình yêu thương và sự dịu dàng của bố mẹ nên bao bọc lấy con. Nếu thực sự bận thì cũng cần phải giải thích cho con biết rõ, và cũng cần phải xin lỗi con trẻ… như vậy con trẻ sẽ tự động ra chỗ khác chơi để bạn làm việc. Bạn có thể nói là: "Xin lỗi con yêu, bố đang có việc rất gấp phải làm. Con chơi một mình nhé". Nếu con trẻ vẫn không chịu nghe lời thì bạn hãy thử đổi điều kiện, tức là đồng ý sau này sẽ làm một việc gì đó mà con thích. Tất nhiên, bạn nói thì phải giữ lấy lời.
"Những đối tượng mà con trẻ yêu thương thường là người lớn. Chúng có được sự giúp đỡ về vật chất cần thiết từ những người lớn, chúng mong muốn người lớn thực sự dành cho mình những thứ để mình tự phát triển. Đối với con trẻ, người lớn là những người rất đáng tôn trọng. Miệng của người lớn giống như một suối nước không bao giờ cạn để con trẻ có thể học được rất

nhiều từ cần phải họ

Chương VII: Phát triển ưu điểm sẽ giảm bớt khuyết điểm

1. Làm sao con lại có thể thích cái mầu xấu xí ấy nhỉ?

"Vấn đề chính trong thay đổi quan niệm giáo dục hiện đại là chấp nhận sự ảnh hưởng của con trẻ, học tập con trẻ, hai thế hệ cùng phát triển".

Một cô bé học lớp năm được mua một chiếc áo màu cà rốt rất thích. Cô bé sung sướng khoe với mẹ, nhưng bà mẹ vừa nhìn thấy liền nhíu mày nói: "Làm sao con lại có thể thích cái màu xấu xí này nhỉ!" Cô bé nghe mẹ nói vậy vô cùng ấm ức.

Những điểm khác nhau tương tự thường rất hay xảy ra trong gia đình như là xem ti vi, nhận xét diễn viên, kiểu quần áo, chọn kiểu tóc, bồi dưỡng đam mê…

Với điểm khác nhau này thì các chuyên gia giáo dục luôn khuyên rằng: "Nên tôn trọng sự lựa chọn của con cái. Cho phép con trẻ được làm những việc mà bố mẹ không thích mà chúng lại rất thích làm. Đó là cách để cho ý thức độc lập của con trẻ được trưởng thành dần dần, được thử những kiểu dáng khác nhau, được bày tỏ nguyện vọng, sở thích và đam mê của mình. Dù sự lựa chọn của con trẻ có điểm không thoả đáng thì bố mẹ chỉ cần nhắc nhở đôi chút là được rồi. Bố mẹ đừng có lo lắng quá và cũng không nên can thiệp một cách thái quá.

2. Cháu học môn văn tốt nhưng lại học môn toán rất kém:

"Tính toán tương lai của dân tộc chính là tính toán của người mẹ, bàn tay đưa nôi chính là bàn tay thúc đẩy cả thế giới".

Người khách hỏi bà mẹ về tình hình học hành của con gái bà. Bà mẹ thở dài: "Cháu học môn văn tốt nhưng lại học môn toán rất kém.. " Cô con gái nghe thấy mẹ đánh giá về tình hình học hành như vậy vội cúi thấp đầu xuống.

Bà mẹ này nhận xét con học hành như vậy trước mặt con trẻ là không phù hợp.

Học lệch môn là hiện tượng phổ biến trong xã hội chúng ta hiện nay. Đa số học sinh học lệch môn đều nửa tin nửa ngờ về khả năng học tập của mình. Chúng rất tự tin với môn học mình thích, nhưng lại sợ môn mình học kém. Do đó, chúng sẽ có tâm lý "chẳng biết phải làm sao". Nếu mẹ đánh giá con như

vậy thì càng làm cho con trẻ tự ty hơn, vì trong câu mẹ nói có từ "nhưng". Chính từ "nhưng" này lại bao hàm cả sự thất vọng và phê bình.
Bố mẹ nói chuyện học hành của con trước mặt chúng thì nên chú ý chê ít, khen nhiều, cần phải khẳng định thành tích học tập của con trẻ. Con học giỏi môn văn thì nên nói với con rằng môn văn là môn khoa học cơ sở, học tốt được môn văn rất quan trọng, chứng tỏ được rằng con rất thông minh, rất có khả năng. Với nền tảng này thì bạn có thể phân tích nguyên nhân tại sao con lại học chưa tốt môn toán, cần chỉ cho con cách học tốt hơn. Như vậy, bố mẹ không những cho con thêm lòng tự tin, mà còn dậy con biết cách học tập, khiến cho con trẻ càng yêu những môn khoa học hơn chúng đã thích và sẽ không còn sợ những môn chúng ghét nữa.

3. Đừng có khoe tài như vậy, còn khuya con mới làm được:

"Mỗi một đứa trẻ đều có khả năng trở thành người tài giỏi, mỗi một bậc phụ huynh đều có khả năng trở thành nhà giáo dục vĩ đại. Giáo dục là một bộ môn vô cùng đặc biệt, chỉ cần bố mẹ có trái tim yêu thương, chịu học hỏi thì đều có thể nắm được môn nghệ thuật này. Bố mẹ không nên lấy bất cứ lý do nào đó để quên đi việc học tập cách giáo dục của mình".
Con trẻ luôn có tâm lý nghĩ rằng "mình là một người lớn". Sẽ có một ngày nào đó chúng buông tay bố mẹ để đi một mình, điều đó cho thấy chúng là một người lớn. Chúng còn biểu hiện cách làm người lớn của mình bằng cách thấy bố mẹ giặt quần áo, quét dọn nhà cửa, nấu nướng thì chạy đến giúp, hoặc là đề nghị bố mẹ để chúng tự làm. Nếu bố mẹ nói: "Con đừng có khoe tài như vậy, còn lâu con mới làm được!" thì sẽ làm tổn thương mất tính tích cực của con.
Con trẻ rốt cuộc vẫn là trẻ con, chúng luôn muốn được chinh phục tất cả, nhưng rất khó có thể đạt được như ý muốn. Chúng không thể giặt quần áo sạch sẽ được, không thể nấu nướng ngon lành được; hơn nữa lại còn gây ra rất nhiều rắc rối. Chính vì vậy mà bố mẹ đã lấy cớ để tránh cho con trẻ nếm thử cuộc sống mới mẻ này, như vậy là đóng mất cánh cửa đi đến thành công của con trẻ. Các chuyên gia giáo dục khuyên rằng, không nên coi thường những rung động mới mẻ này của con trẻ. Kết quả của việc thử làm này là thất bại hay thành công thì vẫn còn lần sau cơ mà. Lần sau không được thì còn lần sau

nữa… Cứ như vậy thì con trẻ sẽ đi từ thất bại đến thành công.
Do vậy, bố mẹ nên chủ động đề nghị con trẻ làm giúp mình những việc chúng có thể làm được. Bố mẹ nên bật đèn xanh cho con, khuyến khích con trẻ thử mọi thứ trong khả năng của mình. Con trẻ làm tạm được thì bạn cũng nên gật đầu, mỉm cười để bày tỏ sự khuyến khích. Nếu làm không tốt thì bạn hãy chỉ bảo cho con và làm giúp con. Con trẻ vươn đến những mục tiêu mới dù khả năng của mình có hạn. Nhưng chúng đã cố gắng hết sức là đáng quý lắm rồi, điều đó cho thấy con trẻ rất có chí tiến thủ. Hơn nữa, thông qua giải quyết khó khăn thì mới rèn được khả năng toàn diện cho con trẻ, thôi thúc con trẻ động não suy nghĩ và phát triển lành mạnh.

4. Vứt những đồ chơi cũ rách này đi cho bố mẹ nhờ:

"Tôi cho rằng đồ chơi của con trẻ không nên chỉ là những thứ hoàn chỉnh, không khiếm khuyết gì mà nên là những thứ đơn giản, chắc chắn. Lý do là vì: Một là, đồ chơi quá hoàn chỉnh giá sẽ đắt và dễ hỏng, rất không kinh tế; Hai là, không thể phát huy được trí tưởng tượng của con trẻ".
Thời gian trôi qua, một số đồ chơi sẽ bị cũ đi, và con trẻ có đồ chơi mới nên bỏ mặc đồ chơi cũ một xó. Như vậy sẽ có ngày bạn nói với con trẻ rằng: "Con phải vứt những đồ chơi cũ rách này đi cho bố mẹ nhờ!" Thậm chí con trẻ chưa đồng ý thì bạn đã vứt sạch đống đồ chơi cũ ấy ra sọt rác. Cũng có một số bố mẹ phản đối con trẻ chơi đồ chơi cũ vì thấy bẩn, không vệ sinh.
Đồ chơi cũ để lâu thì không thể giữ được vẻ bề ngoài đẹp đẽ, hơn nữa con trẻ cũng thấy đồ chơi cũ không còn hấp dẫn nữa. Ngoài đến cửa hàng đồ chơi thì ít khi con trẻ đòi mua đồ chơi. Chúng rất thích chơi đồ chơi cũ, những thứ đã là của mình, cứ có thời gian lại chơi với chúng. Bạn để ý một chút thì sẽ thấy đồ chơi cũ có giá trị như thế nào đối với con trẻ.
Con trẻ là thiên tài của trò chơi. Cái gì cũng biến được thành trò chơi trong tay con trẻ, đồ chơi có những cách chơi khác nhau. Con trẻ phát hiện được nhiều thứ qua đồ chơi và như vậy có ý nghĩa rất quan trọng trong việc rèn luyện khả năng sáng tạo và phát triển trí thông minh của con trẻ. Có bố mẹ thường xuyên mua đồ chơi mới cho con trẻ, gây ra hiện tượng "tiêu hoá đồ chơi không hết". Như vậy không chỉ phát huy hết tác dụng tốt của đồ chơi mà còn dễ cho con trẻ thấy chán đồ chơi. Các chuyên gia nhận ra rằng, những

đứa trẻ nhiều đồ chơi thì cơ hội nghĩ trò chơi rất ít, tính tình hay nóng giận, dễ thay đổi. Đồ chơi ít lại có ích cho con trẻ rất nhiều.

5. Ai thèm quý mấy đồng tiền cỏn con của con kiếm được:

“Cái gọi là giáo dục tức là quên đi bản lĩnh còn sót lại sau khi đã quên hết những nội dung học được ở nhà trường”.

Học sinh lớp 5 tranh thủ nghỉ hè đi bán báo và kiếm được một ít tiền tiêu vặt. Nhưng kết quả thì bố mẹ chẳng buồn quý mấy đồng tiền vặt ấy làm cho lòng nhiệt tình bán báo của con trẻ tan biến sạch. Công việc bán báo đối với con trẻ mà nói thì đó là cách rèn luyện và cũng rất có ích. Bán báo gì, bán ra sao rồi đi bán ở đâu… đều là những vấn đề đòi hỏi con trẻ phải suy nghĩ cẩn thận. Như vậy sẽ nâng cao được khả năng tư duy của con trẻ, hơn nữa cũng là dịp giúp con trẻ tìm hiểu xã hội, tăng cường được khả năng giao tiếp xã hội.

Tôi dám bảo đảm rằng những đứa trẻ đã từng làm như vậy bao giờ cũng có được khả năng sáng tạo đáng quý. Bố mẹ nên nhìn xa trông rộng, cần phải ủng hộ con trẻ tham gia vào các hoạt động xã hội nhiều hơn.

6. Con không biết vẽ cái gì khác hơn à?

“Điểm khác nhau giữa nước phát triển và nước không phát triển chính là khoảng cách phát triển sức sáng tạo, cần phải bắt tay từ những người có trí sáng tạo để thu hẹp khoảng cách và xoá bỏ khoảng cách”.

Thấy con luôn vẽ một thứ bố mẹ vô cùng lo lắng và nói với con nên vẽ cái khác. Tôi nghĩ rằng làm bố làm mẹ ai cũng trải qua tình cảnh ấy. Bạn chỉ cần chăm chú quan sát cuộc sống của con trẻ thì bạn sẽ thấy cuộc sống của con trẻ thật đơn điệu, không có sự thay đổi, thiếu niềm vui, bạn bè ít, tình cảm thì nhạt nhẽo. Tuy con trẻ say mê vẽ đấy nhưng lại không có đối tượng diễn tả. Lúc ấy bạn không nên trách móc con trẻ mà nên kiểm điểm lại chính bản thân mình. Trong trường hợp đó, bạn hướng dẫn con cách vẽ và nội dung vẽ là không có hiệu quả, trách móc con trẻ thì càng gây phản cảm. Cái con trẻ cần thiết nhất chính là hướng dẫn con trẻ thay đổi những tư tưởng ngốc nghếch của chúng, mở cánh cửa tâm hồn chúng là cuộc sống tình cảm phong phú của con trẻ. Trước hết, cần phải thay đổi cuộc sống hàng ngày đã thành nếp để con trẻ được sống trong môi trường phong phú, rực rỡ sắc mầu. Chẳng hạn bạn nên đưa con đi chơi nhiều nơi…

Thứ hai, dẫn dắt con trẻ quan sát cẩn thận và thể nghiệm cuộc sống. Đưa con trẻ đến với thiên nhiên như đi ngắm cảnh, ngắm hoa, nghe tiếng chim hót. . Quan sát tỷ mỷ sự kỳ diệu phong phú của thiên nhiên sẽ khiến chúng hiểu được rất nhiều điều. Con trẻ có được cuộc sống của mình thì tự nhiên sẽ vẽ đẹp hơn, phong phú hơn và có thần hơn.

7. Ngồi thừ một chỗ ở đó mà lẩm nhẩm như là điên thế con:

"Con trẻ có những thứ rất khác với người lớn, chúng có thể làm được những việc mà chúng ta phải ngạc nhiên".

Con trẻ ngồi ngẩn người và lẩm nhẩm một mình cho thấy chúng đang đắm chìm trong thế giới tưởng tượng. Lúc ấy chúng đang lẩm nhẩm nói chuyện với bạn hoặc là đang mô phỏng, tưởng tượng chuyện gì đó. Nếu lúc đấy bố mẹ mắng con thì đã cắt đứt giấc mơ của chúng, làm vuột mất cơ hội rèn luyện khả năng tư duy và tưởng tượng của con trẻ.

Con trẻ khác với người lớn, chúng có khả năng tâm lý rất đặc biệt, có thể nhanh chóng bước vào thế giới đầy trí tưởng tượng. Trí tưởng tượng thần kỳ của chúng khiến cho người lớn phải thán phục. Do vậy, thấy con trẻ lẩm nhẩm một mình hoặc là đang suy nghĩ gì đó thì bố mẹ không nên lấy làm lo lắng. Thấy con đang ngẩn người thì tốt nhất bố mẹ không nên làm phiền con, để mặc cho chúng được nói chuyện một mình.

Tại sao con trẻ lại hay thừ người, mất hồn như vậy? Đó là do sự xung đột giữa cách suy nghĩ vốn có đối với hoàn cảnh hiện thực của con trẻ, cách suy nghĩ vốn có không thực hiện được nên chúng đành phải cầu cứu trí tưởng tượng.

Bố mẹ có con hay mất hồn thì nên hiểu rằng con mình đã thua trong cuộc đấu tranh với người lớn mà mới thích mơ mộng kiểu ấy. Vì vậy, sau này đừng có hạn chế con trẻ quá ngặt nghèo, cần giúp con trẻ thực hiện những kế hoạch vốn có trong lòng mình.

8. Lại tháo đồ chơi rồi, con cẩn thận đấy đừng để mẹ sờ đến con:

"Một hệ giáo dục lấy tự do làm nền tảng thì nên cố gắng để cho con trẻ được tự do".

Vừa mua đồ chơi về cho con thì đã bị con tháo lung tung hết cả lên. Bố mẹ rất tiếc là điều đương nhiên. Nhưng bố mẹ vẫn nên kiềm chế tức giận là tốt nhất.

Đồ chơi là của con rồi thì tháo dỡ cũng là một cách chơi của con trẻ.
Thấy con tháo đồ chơi thì bố mẹ phải nghĩ xem tại sao con lại tháo đồ chơi.
Các nhà tâm lý học cho biết, con trẻ rất tò mò nên thấy cái gì mới cũng muốn sờ vào, cũng muốn chơi và cũng muốn tìm hiểu. Chúng là như vậy là muốn biết được câu giải đáp cho bí mật.
Con trẻ sinh ra vốn đã gộp hành động và tư duy làm một, nghĩ đến đâu thì làm đến đó, chúng nhận thức thế giới này bằng hành động của mình. Vì vậy, trừ khi hành động của con trẻ gây ra nguy hiểm hoặc là có hại cho người khác thì mới ngăn cản chúng, còn không thì bạn không nên can thiệp vào bất cứ hành động nào của con trẻ. Làm như vậy không phải là đã cho con tự do một cách thái quá hay sao?
Không phải là như vậy, đó chẳng qua là một tự do thích hợp, là ta tôn trọng con trẻ.
Chúng ta sẽ không sử dụng quan điểm của một người lớn cả đời lớn lên trong ép buộc, cả đời không thể làm được việc mình muốn (đa số bố mẹ bây giờ đều là những người như vậy) để nhìn nhận những đứa trẻ bây giờ.
9. Thật xấu hổ, con không giống anh con tý nào:
"Chúng ta có thể biết được gia đình có phát triển lành mạnh hay không qua mặt con trẻ".
Bố mẹ nên suy nghĩ về câu nói này, bạn có giống với anh chị em ruột của mình hay không? chắc chắn là không giống nhau rồi. Trên thế giới này làm gì có hai chiếc lá giống nhau hoàn toàn, huống hồ là tính cách con người. Tính cách sôi nổi thì cũng có lợi của sôi nổi, tính cách nội tâm thì cũng có ưu điểm của nội tâm, cần gì phải ép buộc giống nhau như một chứ?
Nhiều đứa trẻ là con một trong gia đình nên cái gì cũng bị bố mẹ bắt phải nhất nhất. Cứ làm như con trẻ là miếng bột mì, muốn nặn thế nào thì nặn. Bố mẹ luôn mồm nói rằng như vậy là tốt cho con nhưng thực ra chẳng hề tôn trọng con trẻ. Con bạn có những tính xấu thì đó cũng là được quyết định bởi môi trường còn nhỏ do chính bạn tạo ra cho con. Lỗi không phải ở con mà chính là do bạn, cần thay đổi thì cũng phải bắt đầu từ cách giáo dục của bạn.
10. Giọng con nghe như vịt đực mà đòi làm ca sỹ hả?
"Ai thế nào thì hãy là thế ấy đừng có tìm cách thay đổi".

Có một cậu bé giọng ồm ồm nhưng lại có mơ ước được làm ca sỹ. Bố mẹ cậu thấy vậy liền suốt ngày chế giễu con, chế giễu giấc mơ của con và còn nói rằng: "Giọng con nghe như vịt đực mà đòi làm ca sỹ hả?"
Bố mẹ cần phải nhìn thẳng vào điều kiển tài năng bẩm sinh của con trẻ, hướng dẫn cho con trẻ hướng đi của cuộc đời là hoàn toàn đúng đắn. Nhưng với những đứa trẻ không có tài năng bẩm sinh thì không được khoe khoang chúng mà cũng không được chế giễu chúng. Những đứa trẻ hồi bé xấu xí nhưng sau này lớn lên lại làm minh tinh màn bạc, những đứa trẻ hồi bé học dốt nhưng sau này lớn lên lại làm khoa học… "Vịt trời biến thành thiên nga" đó là điều có thể xảy ra.

11. Con muốn lên mặt trời hả, đừng có hoang tưởng:

Một cậu bé có ý định phát minh ra một loại tên lửa có thể phóng lên được mặt trời. Bố mẹ biết vậy liền nói: Con muốn lên mặt trời hả đừng có hoang tưởng". Bố mẹ nói xong rồi ai lại đi làm việc của người ấy, để lại con ngồi đó một mình buồn bã, mất hết cả hứng thú.
Rõ ràng là bố mẹ đã không phân biệt tưởng tượng của con trẻ đối với hiện thực. Bạn biết rồi đó, tư duy của con trẻ luôn có đôi cánh của tưởng tượng, trách nhiệm của bố mẹ không phải là nói cho con biết câu trả lời mà là phải để cho trí tưởng tượng của con trẻ được bay cao hơn. Tôi nghĩ rằng, nếu bố mẹ mà nói với con rằng: Con suy nghĩ rất hay, nhưng mặt trời không lên đó khó lắm, tên lửa của con cần phải kiên cố, không sợ nhiệt độ cao thì có thể đó… Như vậy chắc chắn con trẻ sẽ thấy những lời nói của bạn vô cùng hấp dẫn.
Bố mẹ cần phải có những suy nghĩ giống như trẻ con, quan sát tâm hồn con trẻ bằng trái tim của trẻ con thì mới thấy rằng thế giới này tuyệt vời làm sao.

12. Con vẽ tranh chẳng sinh động, chẳng có ý nghĩa gì cả:

"Tôi thành công trong lần thí nghiệm thứ 201. Nếu không có kinh nghiệm của 200 lần trước thì tôi sẽ không có được thành công của lần 201 này".
Con vẽ tranh xong bao giờ cũng khoe cho bố mẹ xem để bố mẹ thưởng thức và còn đánh giá. Thực ra, tranh con trẻ vẽ thường là chúng nghĩ gì, nhìn thấy gì thì vẽ đó nên bố mẹ nói là không sinh động, không có ý nghĩa là rất đúng nhưng nói thẳng ra như vậy lại không có ích đối với con trẻ. Bạn nói như vậy chỉ làm đứt mất tính tích cực vẽ tranh của con trẻ. Khi bình luận bức tranh của

con thì bạn nên nói những lời khen ngợi, đẹp cũng thế mà xấu cũng thế. Điều quan trọng là bố mẹ phải chỉ ra cho con trẻ biết một cách cụ thể để con trẻ nhìn thấy thành công hoặc là mình còn yếu ở điểm nào.

Một cô bé biết vẽ gà nhưng vẽ rất đơn giản. Lần nào cô bé cũng vẽ gà về một hướng. Bố mẹ cô bé thấy vậy không vội vàng có kết luận gì mà đưa con đi xem trại nuôi gà để con quan sát tỷ mỷ cuộc sống của loài gà. Cô bé nhìn thấy mấy con gà tranh nhau ăn thóc, ăn rau rất nhộn nhịp… Về đến nhà cô bé đã miêu tả rất thực về những gì bé đã nhìn thấy lên bức tranh của mình.

Muốn con vẽ hoặc nhìn nhận điều gì thì cần phải cho con biết được cuộc sống thực của những điều đó là gì.

13. Con ham chơi thì chẳng có thể mở mày mở mặt được:

"Con trẻ bắt đầu lộ ra cuộc sống tinh thần, vì vậy cần phải giáo dục con trẻ với thái độ tự do. Nếu như chúng ta hạn chế con trẻ phát triển thì có thể chúng ta đã bóp chết bản thân cuộc sống".

Quan niệm truyền thống cho rằng, chơi là một thứ vô cùng xa xỉ, lãng phí. Bố mẹ thấy coi mình chơi liền nói: "Ham chơi chẳng có thể mở mày mở mặt được…" và hạn chế cho con chơi. Thực ra trẻ ham chơi chưa chắc đã là những đứa trẻ bất tài.

Ai ai cũng có một tuổi thơ để nhớ, một quá khứ đẹp đẽ. Nếu như không có các trò chơi thì tuổi thơ đó thật buồn tủi. Bạn có biết rằng con trẻ nhận biết thế giới tự nhiên và sự vật trong xã hội loài người cũng như mối liên kết thông qua các trò chơi hay không. Chúng bắt bướm là muốn tìm hiểu về loài bướm thế nào. Chúng xây nhà là để tiến hành quan sát và so sánh. Như vậy là tăng thêm khả năng tưởng tượng và quan sát của con trẻ. Chơi tức là một quá trình tư duy, là quá trình phối hợp nhuần nhuyễn giữa các cơ quan chức năng như não, tay, mắt, mồm, tai…

Ngoài ra, con trẻ chơi đùa cũng là cách phát triển khả năng thích ứng xã hội cũng như là cá tính của con trẻ. Con trẻ chơi đùa cùng bạn bè thì con trẻ sẽ hiểu được, quan sát được tình cảm, nhu cầu của bạn bè. Chúng sẽ rèn cho mình được phẩm chất đồng cảm, quan tâm và hợp tác với mọi người. Con trẻ rất thích mô phỏng như là thích đóng vai bố, mẹ, bác sỹ… Chúng làm như vậy là để hiểu được tư tưởng và tình cảm của các nhân vật khác nhau trong

cuộc sống.

Chơi là bản tính trời sinh của con trẻ, chúng lớn khôn dần qua các trò chơi.

Chương VIII: Nghiêm khắc đúng mực

1. Con đái ở đây đi dù sao cũng không có ai nhìn thấy:

"Tật xấu không bao giờ bỗng nhiên đạt đến đỉnh điểm mà là dần dần được tạo thành từ từng ly từng tý".
"Mẹ ơi con muốn đi đái!"
"Thế thì đái ở đấy đi!"
"Cô giáo con nói không được đái trong công viên!"
"Đái ở đây đi dù sao cũng không có ai nhìn thấy".
Những kiểu giáo dục "không ai nhìn thấy này" chúng ta thường bắt bặp trong cuộc sống.
Đèo con đi bằng xe máy liền nói với con:
"Chỗ này không có công an" rồi nhổ toẹt nước bọt ra đường. Điều đó đồng nghĩa với con trẻ là: "Không có ai nhìn thấy". Lấy trộm của công, làm tổn hại đến lợi ích của người khác cũng không cần phải né tránh ánh mắt của con trẻ. Cứ như vậy thì vô tình đã nói với con trẻ rằng: Chỉ cần không có ai nhìn thấy thì việc gì cũng là được, làm việc gì cũng chẳng sao.
Bạn có thể dễ dàng nhìn thấy điểm nguy hại của cách giáo dục này. Nếu giáo dục như vậy lâu dần thì lời nói và cử chỉ của con trẻ sẽ là "hai bộ mặt hoàn toàn khác nhau" trước và sau mặt mọi người. Khi đứng trước mặt mọi người, chúng sẽ quá chú trọng đến nhận xét của mọi người mà không buồn nghĩ cái đúng sai của mình. Chúng mất đi chừng mực đánh giá khách quan bản thân mình, và khi ở một mình thì chúng lại buông xuôi bản thân.
Vấn đề chính trong giáo dục gia đình là cần phải "giáo dục làm người". Bố mẹ chính là thầy giáo cuộc đời của con trẻ, con trẻ được tận mắt chứng kiến nhất cử nhất động, mọi lời ăn tiếng nói của bố mẹ và coi đó là tấm gương học hỏi của mình. Khi bạn cho rằng không có ai nhìn thấy thì thực ra con trẻ nhìn thấy hết.

2. Đừng khóc nữa, bố mẹ sẽ mua sôcôla cho con:

"Chôn giấu một nửa tình yêu không phải là mất đi một nửa tình yêu mà là để yêu càng sâu đậm hơn, càng khoa học hơn và càng nghệ thuật hơn".
Có rất nhiều nguyên nhân khiến cho con trẻ khóc quấy, nhưng chúng khóc đa

số là để làm vũ khí kìm kẹp bố mẹ. Nếu bạn nói: “Đừng khóc nữa bố mẹ sẽ mua sôcôla cho con” thì đúng là vừa hợp với mong muốn của con trẻ. Nếu mà thành thói quen thì lần sau con trẻ sẽ tìm được cách đối phó với bạn. Đó cũng là nguyên nhân tại sao bố mẹ dỗ dành con trẻ luôn thất bại. Các chuyên gia giáo dục khuyên rằng: Đừng có bị kìm kẹp bởi những giọt nước mắt của con trẻ”.

Con trẻ khóc lóc, quấy một cách vô lý thì cách tốt nhất là hãy để cho chúng khóc xong đã. Khóc cũng là một hoạt động để cơ thể con trẻ khoẻ mạnh, đến khi chúng nhận ra rằng mình khóc cũng chẳng có tác dụng gì thì chúng sẽ tự động hết khóc ngay. Theo quan sát cho thấy, trẻ con đến độ tuổi 2, 3 tuổi thì trí thông minh đã đạt đến mức độ tương đối khá. Chúng sẽ biết tận dụng những ưu thế có từ bản thân để “thương lượng” với bố mẹ, để có được nhiều tự do và tình yêu hơn nữa. Thậm chí, chúng còn trở thành những đứa trẻ biết “trả giá” rất ác, luôn tìm kiếm sự chịu đựng hết mức của bố mẹ và chúng sẽ được đằng chân thì lân đằng đầu và từng bước sẽ bắt nạt bố mẹ.

Tình yêu và tự do, đó là những thứ mà bố mẹ nên cho con trẻ, chỉ cần chúng không cảm thấy thiếu hai thứ đó thì chúng sẽ sống rất bình yên và an lành. Con trẻ quấy rối vô lý thì đa số là do đói tình yêu hoặc là chúng lo lắng sẽ mất đi tình yêu.

3. Mẹ mua đồ ăn sáng cho con:

“Mục đích cuối cùng của mọi biện pháp giáo dục là hình thành nhân cách”. Hàng ngày buổi sáng ở các quán ăn gần trường học, chúng ta luôn thấy rất nhiều các phụ huynh đang đôn đáo mua đồ ăn sáng cho con mình, chăm chút con mình ăn sáng. Có những học sinh lớp 4, lớp 5 ăn sáng cũng là do bố mẹ lo liệu. Bố mẹ chăm sóc cho con cái mình giống như là bảo mẫu chăm sóc những em bé vừa mới lọt lòng.

Bố mẹ đảm nhận hết mọi việc con có thể làm và con nên làm tức là đã tước đoạt mất cơ hội khả năng suy nghĩ cũng như là khả năng rèn luyện trong cuộc sống. Bạn muốn con mình sớm trưởng thành thì nên kết thúc kiểu giáo dục giống như là bảo mẫu này đi. Hãy để cho con được sống độc lập, được làm những việc chúng nên làm và có thể làm được. Chúng tôi cũng đã thấy có một số học sinh do nhà cách trường xa quá nên cần phải tự đi xe bus đi học.

Những học sinh này luôn đeo vé tháng trước ngực, mỗi lần đi và về hết mười mấy cây số. Tuy nhiên, những đứa trẻ này có thể tự mua đồ ăn sáng bên đường cho bản thân mình. Như vậy không phải là chúng đã làm rất tốt hay sao? Bố mẹ nên sớm nhận ra rằng: Yêu con và để cho con sống độc lập không có gì mâu thuẫn với nhau. Yêu con thì càng cần phải cho con sống độc lập. Nếu không, cho dù con bạn có lớn khôn thì cũng không thể thực sự đã "cai sữa".

Một bà mẹ đến trung tâm tư vấn tình cảm nhờ tư vấn vì đứa con đã làm cho mình rất đau lòng. Các chuyên gia đã hỏi rằng: Lần đầu tiên con chị buộc dây giầy đã buộc chết nút rồi chị lại đi mua chiếc dây giầy khác cho con đúng không? Bà mẹ gật đầu.

Các chuyên gia lại hỏi: Lần đầu tiên con chị rửa bát đã làm bẩn quần áo và chị đã không cho cháu rửa bát nữa đúng không? Bà mẹ cũng gật đầu.

Các chuyên gia lại hỏi: Lần đầu tiên con chị dọn giường mất hơn một tiếng đồng hồ, chị chê con chậm chạp đúng không? Bà mẹ gật đầu rồi ngẩn người ra. Các chuyên gia lại nói, con chị tốt nghiệp đại học đi tìm việc làm và chị đã giúp cháu bằng mối quan hệ cũng như quyền lực của mình đúng không? Bà mẹ thật sự ngạc nhiên hỏi: "Tại sao các chị biết điều đó?"

Các chuyên gia nói: Chúng tôi biết được là do chiếc dây giầy đấy. Bà mẹ hỏi rằng sau này mình nên làm như thế nào? Các chuyên gia đã tư vấn rằng: Khi cháu nó bị bệnh thì tốt nhất chị hãy đưa cháu đi bệnh viện. Khi cháu nó đòi lấy vợ thì tốt nhất chị hãy chuẩn bị nhà cho cháu. Khi cháu hết tiền thì tốt nhất chị hãy gửi tiền cho cháu. Đó là những sự lựa chọn tốt nhất của chị sau này, còn những điều khác thì chúng tôi cũng đành chịu, không thể khuyên chị khác được.

Trên con đường trưởng thành của con trẻ vẫn luôn tồn tại những cạm bẫy ngọt ngào. Những cạm bẫy ngọt ngào này lại do chính tay của những ông bố bà mẹ quá ư chiều chuộng, chăm sóc con trẻ đào ra. Con trẻ bị rơi vào những cạm bẫy ấy là đã bị tước mất cơ hội mắc sai lầm và sửa chữa sai lầm, mãi mãi chỉ là những đứa trẻ không bao giờ lớn khôn được.

4. Con tôi chẳng bao giờ làm việc đó:

"Chỉ có yêu con trẻ thôi cũng không đủ, mà cần phải biết yêu thương, che chở

chúng”.
Một phụ huynh đến trường để hỏi vặn thầy giáo vì cho rằng đã làm oan con mình. Thầy giáo đã giải thích sai lầm của con trẻ nhưng bà mẹ này vẫn nói: “Con tôi chẳng bao giờ làm việc đó”.
Cách làm này của bà mẹ đã hoàn toàn sai lầm vì quá chiều chuộng con mình. Bà mẹ nói rằng con tôi chẳng bao giờ làm việc đó là dựa vào cảm giác cái tôi tốt đẹp của mình, thực ra làm như vậy là khiến cho con trẻ bị nhỡ nhàng rất nhiều. Qua việc này, con biết rằng bố mẹ không hề hiểu mình và sẽ có suy nghĩ “hoá ra có những việc mình có thể giấu bố mẹ được”. Từ đó chúng sẽ sống buông thả hơn rất nhiều.

5. Con là đứa con ngoan ngoãn nhất:

“Việc đầu tiên cần phải làm là dành được lòng tin và sự nhiệt tình của con trẻ”.
Trong cửa hàng đồ chơi chúng ta thường thấy con trẻ đòi bố mẹ mua bằng được đồ chơi mình thích. Nhiều bố mẹ không mang đủ tiền liền nói: “Con là đứa con ngoan nhất, bố mẹ nói không mua là con sẽ không cần đúng không…” Đứa bé nghe vậy liền ngồi bệt xuống đất ăn vạ khiến cho mọi người trong cửa hàng nhìn ra nhìn vào.
Lúc ấy bố mẹ sẽ có hai cách để dạy con. Một là nịnh, hai là doạ. Nhưng bạn có biết rằng cả hai cách này đều không phải là cách giáo dục có hiệu quả. Trẻ 5, 6 tuổi đều đã có khả năng phân biệt rõ ràng. Chúng biết rõ rằng bố mẹ nói mình ngoan ngoãn thực ra chỉ là để nịnh mình mà thôi, một khi đã phục tùng bố mẹ thì mình sẽ không được bố mẹ mua đồ chơi cho mình.
Do đó, bố mẹ không nên nịnh nọt hoặc doạ nạt con trẻ chỉ vì muốn đạt được mục đích nào đó. Một là nịnh nhiều con trẻ sẽ khiến cho con trẻ hư hỏng, hai là nịnh cũng không giải quyết được vấn đề.

6. Bố mẹ phần cho con quả táo to nhất đấy:

“Thoạt đầu là do chúng ta tạo thành thói quen, sau đó thì thói quen lại tạo thành chúng ta”. Con một thường được rất cưng chiều như là hoàng tử, công chúa. Chúng thường ở nhà rất nhõng nhẽo, tính tình ương bướng và bắt nạt mọi người. Một số bố mẹ rất khó chịu khi thấy con mình ngang ngược như vậy, nhưng lại không dám đến trách nhiệm của mình, xem xem mình đã giáo

dục con trẻ như thế nào.
Đầu óc trẻ con đâu có thể phân biệt rõ ràng như người lớn. Chúng đói thì chúng ăn, chúng buồn ngủ là chúng ngủ, không hài lòng thì khóc, không hiểu gì về ích kỷ là nhường nhịn.
Nhưng chúng biết quan sát và học tập. Khi biết được khái niệm quả táo to và nhỏ và chúng sẽ nhận ra mình luôn được quả táo to và lâu dần thói quen này sẽ hình thành trong chúng.
Rất nhiều gia đình có con một đều mong làm sao con mình được sống trong môi trường sống tuyệt vời, an nhàn nhất. Mọi thứ, từ ăn ở đi lại, ghế ngồi, chọn kênh. . đều dành cho con một đặc quyền cao nhất. Sống trong môi trường như vậy thì con trẻ không nhiễm thói ích kỷ, ngang bướng mới là lạ.
Bố mẹ nói với con rằng, bố mẹ dành cho con quả táo to nhất thì con trẻ sẽ nghĩ ngay rằng mình cần phải có được sự chăm sóc đó. Do đó, chúng khó có thể nghĩ đến người nào khác. Đó cũng là lý do tại sao mọi người nói, việc nhỏ cũng là giáo dục, cuộc sống cũng là giáo dục.
Hiện nay, các bậc phụ huynh luôn có tâm lý bù trừ cho con. Họ nghĩ rằng, trước kia mình đã sống rất khổ sở rồi nay muốn con mình phải được sống sung sướng hơn. Hồi còn nhỏ mình sinh trong gia đình đông anh chị em nên chẳng có ai chiều chuộng mình, bây giờ con trẻ cần phải được bù đắp điều đó, cần được hưởng những gì mình chưa được hưởng. Con trẻ là người vô tội. Chúng bị nuông chiều hư hỏng mà chẳng biết gì. Rốt cuộc thì cuối cùng con trẻ lại trở thành vật hy sinh cho tâm lý không lành mạnh của bố mẹ.
7. Bố mẹ quan tâm chưa đúng mức với con, nhưng không để con thiệt thòi trong cuộc sống:
“Bố mẹ luôn chiến thắng hàng trăm thầy cô hiệu trưởng”.
Một số bố mẹ do bận làm ăn, kinh doanh nên chẳng có thời gian dạy bảo con cái. Để bù đắp thiếu hụt tình cảm nên họ thường dùng tiền bạc để cân bằng tâm lý. Thực ra, bạn sử dụng tiền bạc để bù đắp tình cảm cho con cái không chỉ không đạt được mục đích mà còn dễ nuôi mầm hoạ nguy hiểm.
Không thể phủ nhận được rằng, hiện nay áp lực trong công việc đối với người lớn là vô cùng nặng nề. Do đó, người lớn không có đủ tinh thần và sức lực quan tâm, chăm sóc con cái. Trong trường hợp đó, đa số mọi người nâng cao

hiệu quả giáo dục, giải quyết mâu thuẫn bằng cách điều hoà thời gian hợp lý. Tôi có quen một anh giám đốc, mặc dù công việc bận ngập đầu nhưng không lúc nào anh quên trách nhiệm làm bố của mình. Một ngày ba bữa anh cố gắng bớt dự tiệc tùng để ăn uống cùng con. Đặc biệt là vào bữa sáng, sáng nào anh cũng ăn với con, trò chuyện những thứ con thích. Anh luôn lắng nghe con mình nói và giải đáp mọi vấn đề khúc mắc của con.
Trong nhà có khách anh cũng luôn cho con trẻ tiếp khách cùng mình nhằm cho con hiểu được về bố nhiều hơn. Điều đáng trân trọng là, anh giám đốc là một phụ huynh thường xuyên gặp gỡ giáo viên nhất.
Nhà trường tổ chức cuộc họp phụ huynh nào anh cũng tham gia hết dù bỏ cả họp ở Công ty. Con anh hiểu được nỗi lòng của bố nên rất chăm học. Nhưng tôi thấy có rất nhiều trường hợp trái ngược hẳn:
Bố làm Giám đốc công ty, mẹ là Giáo sư đại học, điều kiện kinh tế của gia đình rất sung túc, hai vợ chồng đều là thành phần trí thức, nhân cách thì khỏi phải nói nhưng con họ lại phải vào Trung tâm giáo dưỡng.
Gia đình như vậy mà tại sao lại xảy ra tình trạng này nhỉ? Tôi suy nghĩ rất nhiều và cuối cùng đã tìm ra được đáp án. Hoá ra là cả hai vợ chồng đều đam mê sự nghiệp. Bình thường hai người ai bận công việc của người ấy chẳng quan tâm đến điều gì khác. Khi còn nhỏ cậu con trai của hai người rất ngoan ngoãn, học hành cũng rất giỏi. Họ cũng không thấy phải lo lắng gì nhiều về con và chỉ cảm thấy làm sao có thể đáp ứng điều kiện cho con học tập là đủ rồi. Ai ngờ khi học lên cấp II thì cậu bé lại chơi với lũ bạn xấu nên dần dần đã nghiện thuốc lá, uống rượu và thường xuyên đánh nhau. Khi hai vợ chồng phát hiện ra con mình hư hỏng thì cũng đã muộn.
Nếu như chúng ta đánh đổi mọi thứ hiện nay để có được cuộc sống lành mạnh bình thường cho con trẻ thì chắc là chúng ta sẽ làm ngay đúng không. Nhưng lúc chúng ta đeo đuổi sự nghiệp, danh vọng. tiền bạc thì chúng ta đều quên đi nhiệm vụ phải dạy bảo con trẻ. Thật là đáng buồn.

8. Con muốn gì cứ nói ra bố mẹ sẽ cho con:

“Gốc rễ của giáo dục là đắng ngắt nhưng trái quả của giáo dục là ngọt ngào”. Ngày nay, xã hội đều dành cho mọi người nhiều cơ hội phát triển, cho nên giữa con người với con người không thể tránh khỏi khoảng cách giàu và

nghèo. Có một số người thành công đã tiêu xài rất xa xỉ cho cuộc sống của mình, tuy nhiên họ còn tìm mọi cách để đáp ứng cảm giác thoả mãn thành công cho con cái mình. Con cái nhà người ta có gì thì con nhà mình cũng phải có cái đó, mà còn phải tốt hơn nhà người ta. Kiểu sống như thế này sẽ ảnh hưởng như thế nào đối với con trẻ?
Kiểu giáo dục con cần gì bố mẹ sẽ đáp ứng chỉ khiến cho con trẻ suốt đời giơ tay xin bố mẹ. Chỉ cần muốn là được ngay, chứ không buồn nghĩ là đòi hỏi ấy có hợp lý hay không. Chúng chỉ nghĩ đến việc bố mẹ phải cho chứ không hề nghĩ rằng mình có cần báo đáp gì bố mẹ hay không. Như vậy tất nhiên con trẻ sẽ nghĩ rằng, thứ của mình cần phải tốt hơn thứ của bạn khác. Lâu dần chúng sẽ hình thành tật xấu là kiêu ngạo, ham hư vinh.
Vì vậy, khi con trẻ giơ tay xin gì đó thì bố mẹ cũng đừng chỉ nghĩ đến việc cho, mà cần phải nghĩ đến việc dạy con. Cần phải đặt giáo dục lên vị trí hàng đầu. Đối với những đòi hỏi vô lý của con trẻ thì cần phải giải thích cho con rõ ràng và nên từ chối dứt khoát, nói không cho là không cho. Rất nhiều người thành công luôn biết được sự nguy hiểm của việc nuông chiều con trẻ. Họ quyết không để cho con mình phải sống khổ sở như mình trước kia, nhưng cũng quyết không đáp ứng thái quá những đòi hỏi của con. Muốn con trẻ sau này thành công thì cần phải dạy dỗ con trẻ nghiêm khắc, như vậy thì chúng mới có thể tiếp quản được sự nghiệp của bố mẹ.

9. Chúng ta hôm nay sẽ tính toán hết nợ cũ nợ mới:

"Con trẻ sinh ra đã có giá trị, có lòng tự trọng, có quyền được tôn trọng. Hơn nữa những điều này có thể làm được". Con trẻ lại mắc lỗi và nhiều bố mẹ lại nghĩ ngay đến lỗi trước kia của con trẻ và nói: "Hôm nay chúng ta sẽ tính toán hết nợ cũ và nợ mới.. " Ý của bố mẹ có thể là muốn trò chuyện với con, muốn giúp con sửa chữa sai lầm. Nhưng con trẻ nghe thấy lời này xong thì tâm lý cảm thấy vô cùng nặng nề, chúng lo sợ, và có ý trốn tránh. Những năm tháng tuổi thơ, tình cảm chủ yếu của con trẻ là sợ hãi. Trước hết là sợ hãi không biết, không biết giới hạn an toàn ở đâu, không biết sự nguy hiểm đằng sau những thứ mới mẻ là gì. Tiếp đến là sợ bố mẹ, lo lắng mình sẽ không được bố mẹ yêu thương, chăm sóc, lo rằng mình sẽ làm sai điều gì đó khiến bố mẹ tức giận. Với sự doạ dẫm của bố mẹ thì đầu óc con trẻ sẽ nghĩ không

biết phải đối phó với bố mẹ như thế nào, làm thế nào để vượt được qua cửa ải này.

Vì vậy, bố mẹ cần phải dạy bảo ngay khi con mắc sai lầm. Tức là con có mắc sai lầm thì cẩn phải chỉ bảo ngay, giúp đỡ ngay. Đừng có để mắc rồi sau đó gộp lại nói. Vì mỗi một sai lầm nếu tính riêng thì thấy rất nhẹ nhàng và con trẻ sẽ có niềm tin thay đổi, nhưng nếu gộp chúng lại với nhau thì con trẻ sẽ thấy vấn đề nghiêm trọng và nghĩ rằng:

“Chết rồi, mình là đứa hư hỏng, chẳng còn hy vọng gì nữa”. Từ đó chúng sẽ sụp đổ hoàn toàn.

Chương IX: Hãy để con trẻ được tự do hơn

1. Làm sao con có thể ăn mặc được như thế nhỉ?

“Để không đánh mất cảm giác đối với cái đẹp nên ngày nào cũng ta cũng phải nghe nhạc, đọc thơ và xem tranh”.

Một cô bé 12 tuổi được đi chơi cùng mẹ nên đã chui vào trong phòng thay quần áo rất kỹ càng… Sau một hồi chuẩn bị cô bé xuất hiện trước mắt mẹ. Không ngờ bà mẹ nói: “Làm sao con có thể ăn mặc được như thế nhỉ?” Thực ra bà mẹ rất muốn khen cô con gái ai ngờ lại làm cho cô bé đang vui thành buồn bã. Từ đó cô bé không bao giờ tự ăn mặc hay trang điểm nữa, mặc cái gì cũng nghe theo lời mẹ dặn. Đó là tâm lý thất bại của con trẻ mà chúng ta hay gặp phải.

Học sinh cấp II, nhất là các cô bé thường đều muốn trang điểm, ăn mặc cho thật đẹp. Các cô bé chọn màu quần áo, giầy dép đều xuất phát từ con mắt thẩm mỹ của chính mình. Đi giầy gì, chọn váy màu nào đều có sự quan sát và so sánh kỹ càng. Kết quả nghiên cứu khoa học cho thấy những cô bé biết ăn mặc luôn là những cô bé có con mắt thẩm mỹ tốt hơn những bạn cùng trang lứa.

Nếu như bạn biết cách ăn mặc thì bạn hãy nói cho con biết một số nguyên tắc thẩm mỹ cơ bản, có thể thì bạn lôi hết quần áo ra phối màu với nhau cho con ngắm.

Nếu bạn không biết được những điều đó thì có thể mua những cuốn sách như thế này về cho con đọc. Tóm lại là bạn không nên làm tổn thương đến lòng tự trọng của con trẻ.

2. Đồ chơi này phải chơi như thế này:

“Thầy giáo trước khi lên lớp ngoài việc chuẩn bị đồ dùng dạy học và môi trường dạy học thì điều quan trọng hơn là tinh thần của mình. Như vậy thì mới là chuẩn bị thực sự”.

Một số bố mẹ mua đồ chơi cho con xong thì vội vàng đọc sách hướng dẫn sử dụng rồi nói cho con biết nên chơi như thế nào. Tôi đã tận mắt thấy một ông bố mua hộp lắp ghép đồ chơi cho con xong không đưa cho con mà vội vàng lắp chúng theo như sách hướng dẫn đến lúc thành hình mới thôi. Cách làm

của ông bố này đã tước mất cơ hội rèn luyện khả năng suy nghĩ độc lập của con trẻ. Nếu chúng ta quan sát kỹ càng xem con trẻ chơi đồ chơi và làm quen với đồ chơi như thế nào thì sẽ nhận ra con trẻ rất động não suy nghĩ và phát minh ra cách chơi của riêng mình.

Bạn thấy rồi đấy, con trẻ có thể lấy những mảnh lắp ghép ấy để lắp thành ngôi nhà, bánh xe tăng thì bị tháo ra để biến thành phao cứu sinh. Khi chúng thử các cách chơi thì cũng là lúc tư duy sáng tạo của chúng hoạt động mạnh mẽ. Nếu như con trẻ hiểu rõ được cách chơi qua sách hướng dẫn hoặc là chỉ bảo của bố mẹ thì hứng thú tìm tòi sẽ bị giảm đi rất nhiều thậm chí là chẳng còn chút nào. Chơi như vậy thì chẳng có ích gì cho việc phát triển trí tuệ. Bạn mua đồ chơi về thì tốt nhất là hãy cất sách hướng dẫn đi đẻ con trẻ vừa thực hành, vừa suy nghĩ trong khi chơi. Khi cần thiết bố mẹ có thể gợi mở một vài câu là đủ lắm rồi. Như vậy thì con trẻ sẽ không ngừng nẩy sinh ra những phát hiện mới mẻ và hứng thú ngày càng nhiều hơn.

3. Con đi một mình không được, để bố đưa con đi:

"Bố mẹ cần phải có được tự do từ chỗ con trẻ để cho con trẻ có được tự do từ chính bản thân bố mẹ". Một đứa trẻ hào hứng nói với mẹ rằng sẽ đi mua nước mắm cho mẹ. Nghe vậy bà mẹ nói: Con đi một mình không được, để bố đưa con đi. Làm như vậy chẳng có ích gì đối với đứa trẻ.

Với con trẻ thì đi mua đồ cũng là một khả năng, rất có ý nghĩa, có cơ hội được nếm trải nhiều hơn. Bố mẹ chẳng có lý do gì mà không cho con trẻ đi mua đồ giúp mình. Một khi đã nhận nhiệm vụ thì một loạt các hoạt động tư duy của con trẻ sẽ bắt đầu hoạt động. Trên đường đi, chúng sẽ tính toán phải nói câu đầu tiên khi bước chân vào cửa hàng như thế nào? Có nên cười hay không? Nếu cửa hàng đông khách thì sao? Cửa hàng hết hàng thì sao? Mình có nên đi đến cửa hàng khác hay không? Tiền trả lại cần phải cất cẩn thận không được đánh mất… Hàng loạt những câu hỏi như vậy sẽ xuất hiện trong đầu con trẻ. Như vậy không phải là rất có ích cho con trẻ hay sao?

Con trẻ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Đó cũng là một cơ hội bố mẹ dành cho con trẻ để rèn luyện cho chúng có tính tự tin, để chúng hiểu được niềm vui và nảy sinh suy nghĩ "mình đã lớn". Vì vậy, tại sao cứ bắt buộc người lớn đưa con trẻ đi mua đồ nhỉ? Nếu con trẻ có mua nhầm thì lần sau đổi

lại cũng được chứ sao?
Tuy là bản lĩnh tự lo liệu trong cuộc sống sớm muộn thì con trẻ cũng nắm bắt được nhưng bạn muốn con mình 15 tuổi mới học được cách đi mua đồ độc lập hay là muốn 5 tuổi con đã biết đi mua đồ rồi?

4. Con ngồi yên một chỗ đừng có đi lại lung tung:

"Bố mẹ luôn thay con trẻ đảm nhận mọi thứ, khiến cho chúng không có cơ hội hiểu được khó khăn của cuộc sống hiện thực".
Vì lo lắng con trẻ đi lại lung tung rồi xảy ra điều gì đó nên một số bố mẹ khi không có thời gian chăm sóc con đã nói với con rằng: "Con ngồi yên một chỗ đừng có đi lại lung tung. ." Nếu như nghe theo lời bố mẹ thì con trẻ ngồi yên một chỗ một cách nhàm chán, không chỉ thiếu mất tự do mà còn mất đi cơ hội động não, động chân động tay. Các chuyên gia tâm lý học cho rằng, con trẻ luôn gộp lẫn hành động với tư duy làm một nên chúng hành động tức là chúng đang suy nghĩ, chỉ cần chúng suy nghĩ thì chúng sẽ hành động. Những khái niệm trong đầu óc con trẻ xuất phát từ đâu? Khái niệm ấy đến từ cảm giác của chúng. Chúng liên tục lấy tay sờ sờ, mồm thì cắn để thể nghiệm và hình thành được khái niệm. Con trẻ là thiên tài học tập, chỉ cần chúng thức thì chúng sẽ không ngừng chơi một giây phút nào cả. Do đó, tốt nhất bố mẹ không nên để con trẻ ngừng chơi lúc nào cả, vì nếu mà con ngừng chơi thì tức là hoạt động tư duy cũng giảm hẳn.
Nếu bố mẹ không có thời gian chăm sóc, chơi cùng con thì cũng không nên bắt con phải ngồi yên một chỗ. Bạn hoàn toàn có thể đổi biện pháp tốt hơn. Có thể cho con chơi đồ chơi, vẽ tranh hoặc nặn tượng… Như vậy mọi thứ sẽ hấp dẫn chúng mà quên đi cả quấy rầy bạn, không chạy lung tung để bạn khỏi lo lắng. Bây giờ các Trung tâm thương mại đều có các khu vui chơi giải trí dành cho trẻ con để cho người lớn được rảnh tay đi mua sắm. Đây đúng là một biện pháp tốt đối với con trẻ.

5. Con nói cho bố mẹ biết mấy ngày hôm nay con có làm việc gì xấu không đó:

"Một ngôi trường có sức mạnh giáo dục thực sự to lớn khi thấy ưu điểm của học sinh nhiều gấp chục lần, trăm lần khuyết điểm".
Một số bố mẹ thấy rất đau lòng về những hành động, tính cách xấu hoặc

ngang bướng của con mình. Cũng chính vì đó mà họ luôn nhìn con trẻ với ánh mắt thiếu tin tưởng. Họ luôn soi xét mọi hành động và lời nói của con trẻ. Nhưng họ đâu có biết rằng làm như vậy rất nguy hiểm, gây tổn thương nặng nề đến tâm hồn con trẻ.

Những đứa trẻ có hành vi xấu luôn mong nhận được sự quan tâm, yêu thương của bố mẹ và cũng đặc biệt nhạy cảm với việc bố mẹ có tin tưởng mình hay không.

Nếu hỏi con rằng: “Con nói cho bố mẹ biết mấy ngày hôm nay con có làm việc gì xấu không đó?” thì đã nói cho con biết mình không hề tin tưởng con. Làm như vậy không chỉ làm khoảng cách giữa hai thế hệ ngày càng cách xa mà còn khiến cho con trẻ có suy nghĩ: “Bố mẹ không còn yêu mình nữa rồi”. Do đó, con trẻ rất dễ tự ty và tức giận, chúng không còn dũng cảm để thay đổi bản thân mình.

Khi giáo dục những đứa trẻ phạm sai lầm thì cần phải đốt lên ngọn lửa nhiệt tình trong trái tim chúng, đồng thời cũng cần phải cho chúng thêm niềm tin và tinh thần lạc quan. Muốn hiểu được những tình hình có liên quan của con trẻ thì cần phải có những hành động quan sát, lắng nghe và tâm sự. Thấy con trẻ có sự thay đổi rõ rệt, tiến bộ từng ngày thì cần phải nhìn con với ánh mắt khích lệ. Dù chỉ là một chút thay đổi thôi thì mắt bố mẹ cũng phải sáng hơn mọi hôm một chút. Hãy khuyến khích lòng nhiệt tình của con trẻ, nói cho con biết sự thay đổi nhỏ bé ấy cũng có ý nghĩa như thế nào đối với bố mẹ, khiến cho bố mẹ vui mừng đến nhường nào.

6. Con bé thế nuôi gì gà, vứt đi thôi:

“Con trẻ rất quan tâm đến các sinh vật, như vậy là để đáp ứng bản năng của chúng và khiến cho chúng thấy vui vẻ hơn. Khi con trẻ biết động vật cần mình thì chúng sẽ chăm sóc hết mình”.

Một số bậc phụ huynh vì sợ con trễ nải việc học hành nên thường xuyên ngăn cản con như: Con bé thế nuôi gì gà, vứt đi thôi. Nhưng bố mẹ có biết rằng làm như vậy đối với con trẻ là không thoả đáng hay không.

Con trẻ rất muốn nuôi mèo, chó, gà. . Trừ những trường hợp đặc biệt còn bố mẹ nên đáp ứng những yêu cầu này của con trẻ.

Nuôi dưỡng động vật cũng là cách để khơi dậy tình cảm yêu thương của con

trẻ. Tình yêu của con trẻ được thể hiện ở “cho” và “nhận”. Nhận tình yêu không thể thiếu và cho tình yêu cũng rất quan trọng. Qua việc nuôi dưỡng động vật thì có thể rèn cho con được cả hai mặt của tình yêu trên. Bình thường con trẻ luôn là người nhận được tình yêu của bố mẹ, chúng luôn ở trong trạng thái bị động. Nhưng nay thì địa vị ấy đã được thay đổi, chúng đã tích cực chủ động yêu thương, chăm sóc các con vật, dành tình yêu cho các con vật. Nếu bố mẹ không đồng ý cho con làm như vậy thì con trẻ sẽ đánh mất cơ hội được giáo dục tình yêu thương.

7. Con thu thập những thứ rách nát ấy có ý nghĩa gì đâu:

“Chỉ có nhà thơ và trẻ con mới cảm thấy thích thú khi nhìn thấy cảnh nước chảy qua hòn đá nhỏ. Con trẻ sẽ cười rất tươi và còn muốn dừng lại sờ vào hòn đá nhỏ ấy dường như là để yêu thương, vỗ về hòn đá đó vậy”.

Có một cô bé rất thích sưu tập những đồ lung tung, nào là hoạ báo, cánh hoa, các chai thuỷ tinh đã cũ… Cô bé xếp đầy những thứ đó vào góc nhà và suốt ngày quanh quẩn chơi ở đó khiến cho bố mẹ rất khó chịu.

Bố mẹ thấy những đồ con mang về toàn là hàng đồng nát nhưng đối với con trẻ thì đó là những thứ quý báu vô cùng. Bạn cần phải biết rằng con trẻ sưu tập những thứ ấy không hề có mục đích tư lợi gì cả. Mục đích của chúng là sưu tầm nên chúng sưu tầm. Sưu tầm chính là mục đích, những thứ mà chúng thích thì chúng sẽ thấy có giá trị. Nếu như bố mẹ mắng chúng vì điều đó thì sẽ khiến cho tinh thần chúng suy sụp, cảm thấy bố mẹ chẳng hiểu gì mình và thật lạnh lùng. Sưu tầm đồ vật cũng là một trò chơi có ích. Để sưu tầm được đồ vật thì chúng cần phải vận dụng khả năng phân loại. Điều này rất có ích cho việc phát triển trí thông minh của con trẻ. Qua việc sưu tầm con trẻ sẽ học được những kiến thức không có trong sách vở.

8. Đừng có đưa bạn về nhà chơi:

“Con trẻ kết bạn hay không, sống với mọi người như thế nào đa số được quyết định bởi tấm gương của bố mẹ”.

Con trẻ có thế giới của con trẻ, con trẻ có bạn của chúng, con trẻ có những niềm vui của riêng mình. Một trong những trách nhiệm của bố mẹ là cho con một tự do nhất định, để cho con trẻ được vui đùa thoả thích với những người bạn của mình.

Con trẻ đưa bạn về nhà chơi sẽ gây ra một số phiền toái như là chúng cãi cọ nhau, làm cho ngôi nhà bừa bộn, khiến cho người lớn không được thảnh thơi. Đôi khi trẻ con còn vô tình làm vỡ, hỏng hóc đồ dùng gia đình. Nhưng dù có như vậy thì bố mẹ cũng không nên cấm con theo kiểu: "Không được đưa bạn về nhà chơi".

Con trẻ đưa bạn về nhà cũng là một loại năng lực. Chúng đến nhà bạn chơi, đó chính là làm khách, còn hôm nay thì chúng được làm chủ. Tất cả mọi trò chơi do cháu làm chủ, chơi như thế nào thì do cháu nghĩ… Đang chơi mà nảy sinh xung đột thì con thể có thể tỏ vẻ khoan dung, độ lượng và học cách nhường nhịn.

Tóm lại, con trẻ thường xuyên dẫn bạn về nhà chơi sẽ có càng nhiều cơ hội rèn luyện hơn. Vì vậy, khi con trẻ đưa bạn về nhà chơi thì bố mẹ nên mở rộng cánh cửa, chuẩn bị sẵn sàng cơm nước để nhiệt tình đón khách.

9. Ồn quá đi mất:

"Tôi luôn tin tưởng rằng, sức mạnh tính cách và tiềm năng của tính sáng tạo của những đứa trẻ "không nghe lời" luôn hơn hẳn những đứa trẻ cùng trang lứa và những anh chị em hiền lành, ngoan ngoãn khác".

Khi con trẻ mải chơi thì tất nhiên chúng chẳng còn để ý đến bất cứ điều gì khác. Thực tế cho thấy, con trẻ làm ồn, tranh cãi nhau, nhảy nhót lung tung hoàn toàn là do bản tính tự nhiên. Nếu những lúc đó mà bố mẹ nổi trận lôi đình bắt con trẻ im lặng thì chúng cũng sẽ im lặng. Nhưng sợ rằng lâu dần như vậy thì tâm lý của con trẻ sẽ bị suy sụp. Những đứa trẻ hay có tính chống đối sẽ không nghe lời bố mẹ mà còn tìm cách làm ồn hơn nhiều khiến bạn chẳng biết phải xử trí ra sao.

Thông thường khi con trẻ đang mải chơi, và đang chơi rất vui thì bạn không nên có bất cứ sự can thiệp nào. Nếu con trẻ làm ồn quá mức thì bạn có thể khẽ nhắc nhở con. Chẳng hạn như bạn có thể nói: "Con nói nhỏ thôi không thấy bố đang đọc sách à?" hoặc là nói "con nhảy ít thôi, cẩn thận không hàng xóm họ nói đấy". . Bạn cũng có thể ra hiệu cho con biết, chẳng hạn như nháy mắt với con, hoặc làm động tác dừng lại. Những ra hiệu kiểu này sẽ khiến cho con trẻ vui vẻ chấp nhận nhiều hơn.

10. Tan học xong phải về nhà ngay:

“Rất nhiều bố mẹ đều mong rằng con mình lớn lên sẽ thành công, được làm ông này bà nọ. Nhưng nếu không có tinh thần và khả năng sáng tạo thì mãi mãi chỉ đi sau người khác mà thôi”.

Tan học đã lâu mà mãi không thấy con về nhà khiến cho bố mẹ đứng ngồi không yên, suy nghĩ lung tung. Có bố mẹ lập tức đi tìm con ngay, tìm được con rồi thì liền xạc cho một trận và kết thúc bằng câu: “tan học xong phải về nhà ngay đấy”.

Bố mẹ làm như vậy cũng là chỉ nghĩ cho chính mình, không muốn nhiều chuyện, mà họ rất ít nghĩ cho con trẻ. Hiện nay, bạn có biết rằng chương trình học của con trẻ rất nặng, hoạt động thì ít, cuộc sống vô cùng đơn điệu, vì vậy quãng thời gian tan học và về nhà là một quãng thời gian có ý nghĩa đặc biệt đối với con trẻ. Khi ấy chúng có thể trò chuyện với bạn bè, được ngắm cây, hoa bên đường, được xem cá bơi lội dưới hồ, và được thả hồn theo mây, được vui vẻ thoải mái.

Bạn cần phải biết rằng khả năng suy nghĩ và quan sát của con trẻ là thứ để dẫn dắt chúng đam mê những thứ khác. Ở bất cứ góc độ nào thì chúng ta cũng cần phải suy nghĩ kỹ càng mọi vấn đề. Con trẻ từ nhỏ tới lớn cá tính càng ngày càng khó bảo hơn. Tính khó bảo ngày càng nhiều thì hoạt động của chúng càng độc lập với bố mẹ nhiều hơn. Do đó, cho con được tự do với khoảng thời gian và không gian nhất định là một cách làm tốt để con trưởng thành nhanh hơn.

Người lớn hay coi nhẹ sự tổn thương của lời nói đối với con trẻ. Thực ra sự tổn thương này còn ghê gớm hơn cả roi vọt, luôn để lại vết sẹo trong lòng con trẻ. Vết sẹo ấy luôn nhức nhối khiến cho con trẻ dễ rời xa bố mẹ, chống đối lại bố mẹ. Bản thân bạn nhiều khi cũng không biết mình nói với con cái như vậy có được không? Vì vậy, những gì người lớn không nên và nên nói gì sẽ giúp bố mẹ hiểu con cái và dạy dỗ con cái đúng đắn hơn

Chương X: Học tập quan trọng hơn điểm số

1. Hồi đi học bố mẹ bao giờ cũng xếp nhất lớp:

"80% học tập khó khăn có liên quan đến áp lực. Nếu bạn giải toả được áp lực thì bạn có thể giải quyết được những khó khăn ấy".

Con người không thể quên đi được quá khứ tốt đẹp của mình, bố mẹ luôn lấy đó để khuyến khích con trẻ tiến lên. Bố mẹ luôn nói về những năm tháng học hành mình học xuất sắc ra sao, đã dành được những thành tích như thế nào. Những chủ đề tương tự như vậy thường được nhắc đến sau bữa cơm. Nếu như nói những việc đó làm mục đích giáo dục để khuyến khích con trẻ thì hiệu quả không được tốt cho lắm.

Những năm tháng huy hoàng của bố mẹ sẽ khiến cho con trẻ trông xa mà ngắm, rồi đánh mất tự tin của bản thân. Khi còn nhỏ tôi rất hay đọc các chuyện kể về các anh hùng vĩ đại. Những lúc ấy tôi thường đọc xem anh hùng vĩ đại làm gì ở lứa tuổi của mình. Nếu anh hùng không có gì xuất sắc khi bằng tuổi mình thì tôi sẽ hua chân múa tay sung sướng tiến bước và thầm đoán xem tương lai của mình đẹp biết nhường nào. Nếu như bằng tuổi mình mà người anh hùng ấy đã vô cùng xuất sắc thì tôi sẽ xẹp như một quả bóng bị xì hơi, chẳng còn ý chí phấn đấu gì cả. Không hiểu bạn đã bao giờ trải qua những tình huống tương tự như tôi hay chưa?

Do đó, bố mẹ nên kể cho con mình biết những chuyện "đằng sau hậu trường", chẳng hạn như mình đã bị thất bại như thế nào, gặp khó khăn, gian khổ ra sao. Nhưng vậy thì con trẻ sẽ đồng cảm với bố mẹ và cảm thấy thật gần gũi. Chúng sẽ nghĩ rằng "Hoá ra bố mẹ cũng gặp những việc khó khăn như mình và thi cũng không đạt được thành tích cao. Con trẻ nghĩ đến đó thì rất muốn biết xem hồi đó bố mẹ đã khắc phục khó khăn như thế nào. Chỉ khi con trẻ cảm thấy bình đẳng với bạn thì chúng mới trò chuyện, trao đổi chân thành với bạn. Lúc ấy bạn hãy nói cho con biết những kiến thức khắc phục khó khăn, vượt qua thất bại của mình. Hãy nói cho con biết mình đã rèn luyện tính tự tin như thế nào.

Ngoài ra, thời đại ngày nay hoàn toàn khác với những thời đại trước. Làm bố làm mẹ thì cũng cần phải nghĩ rằng: Những môn học trước kia của mình đâu

có khó bằng các môn con trẻ học bây giờ? Hồi đó bạn học mấy môn, bây giờ con trẻ phải học bao nhiêu môn? Hồi đó ngoài học hành ra thì bạn còn được chơi thoả thích chứ đâu phải là bị kìm kẹp như con trẻ ngày nay.
Mong muốn con thành tài là tâm nguyện của bất cứ một bậc phụ huynh nào. Do kỳ vọng vào con quá cao nên bố mẹ cho rằng cái gì mình làm được thì con mình sẽ làm được. Thậm chí một số bố mẹ nghĩ rằng có việc mình không làm được nhưng con cái có thể làm được, phải có nghĩa vụ thực hiện giấc mơ ấy cho mình. Nhưng cần phải nghĩ thật lòng rằng, bạn có thực sự thông minh hơn người, dũng cảm tiến bước như bạn mong muốn hay không? Bạn có làm cho bố mẹ mình hài lòng tức là đã thành tài hay chưa?

2. Tương lai con sẽ chẳng ra gì nếu như con không đứng trong top ten của lớp:

"Đối với giáo dục mà nói thì cái cần thiết thực sự không phải là tiến độ do nhà nước đặt ra mà là tiến độ cho riêng từng đứa trẻ".
Nhiều khi, bố mẹ luôn nói với con những lời nói cũ rích để kích thích con trẻ, mà những câu nói ấy chẳng hề đúng chút nào.
Nhà trường cũng thường xếp thứ tự trình độ của học sinh căn cứ vào điểm thi và bố mẹ cũng rất quan tâm đến thứ tự này của con trẻ.
Nền giáo dục hiện nay của chúng ta còn có nhiều vấn đề, trong đó thi vào cấp III là một con đường duy nhất để thành tài theo như suy nghĩ của mọi người. Cũng chính vì điều đó mà áp lực học tập ngày càng nặng nề hơn đối với học sinh. Không khí cạnh tranh không chỉ lan đến học sinh cấp II mà còn lan đến đối cả học sinh cấp I, thậm chí là cả trẻ đi mẫu giáo. Bố mẹ không có cách nào thay đổi được chế độ hiện hành này, đành phải ép con mình phải thích ứng được với xã hội.
Con trẻ đạt được thành tích học tập như mơ ước thì đã phải cố gắng rất nhiều. Nhưng có khi người lớn lại nghĩ rằng điều đó có thấm tháp vào đâu, như vậy còn quá thấp e chừng tương lai vô cùng mờ mịt. Thấy bạn có suy nghĩ này thì con trẻ sẽ nhụt lòng thoái chí, ghét học hành, và cũng vứt bỏ cả mơ ước. Dù con bạn học rất giỏi mà nghe bạn nói những câu tương tự như bạn nghĩ thì chúng sẽ cảm thấy rất nặng nề, sợ rằng thành tích học tập sẽ kém đi.
Trong thời đại kinh tế tri thức này để trở thành người tài giỏi là vô cùng cần

thiết, con trẻ phải chịu một áp lực nhất định là điều tất nhiên, nhưng cần phải biết chừng mực. Một khi vượt quá ngưỡng chịu đựng của con trẻ thì chúng sẽ bị ảnh hưởng rất xấu, chúng sẽ luôn lo sợ cho tương lai của mình và ảnh hưởng đến sức khoẻ và tâm lý lành mạnh của con trẻ. Bạn làm như vậy thì cái mất nhiều hơn là cái được. Thành tích học tập của con trẻ rất quan trọng nhưng có đóng vai trò quyết định suốt đời được đâu?

Bạn biết nhà bác học vĩ đại Anh-stanh rồi đó. 4 tuổi ông mới biết nói, 7 tuổi mới biết nhận mặt chữ. Ông thường bị thầy cô đánh giá là: "Phản ứng chậm chạp, đầu óc luôn có những hoang tưởng không thực tế, không hợp lý." Ông bị từ chối khi xin vào học tại Học viện kỹ thuật liên bang Thuỵ Sỹ. Nhưng sau khi ông mất đi thì các nhà khoa học vẫn đang nghiên cứu điểm khác nhau giữa đại não của ông với những người bình thường. Đac - uyn người đã nghiên cứu thành công "Thuyết tiến hoá" khi quyết định bỏ nghề y thì đã bị bố mắng rất thậm tệ:

"Nghề chính đáng con không làm lại suốt ngày đi săn bắn, bắt này bắt nọ thì sau này sẽ làm cái gì".

Ngay bản thân ông cũng kể rằng khi còn nhỏ, ông luôn bị thầy cô và những người lớn tuổi cho rằng ông chỉ là một đứa trẻ có tư chất hết sức tầm thường, còn cách thông minh quá xa.

3. Nếu con thi được 10 điểm thì bố mẹ sẽ cho con 100 ngàn:

"Học tập là một trò chơi thú vị và vĩ đại nhất trong cuộc sống. Bất kể đứa trẻ nào cũng đều và luôn nghĩ như vậy đến khi chúng ta ép chúng tin rằng: Học tập là một công việc vô cùng đáng ghét và khó khăn".

Chúng ta nên khuyến khích tinh thần học tập của con trẻ, cho con trẻ có được cảm giác vinh dự, lòng tự tin để cố gắng học tập. Tuy nhiên bạn khuyến khích con học hành bằng tiền bạc lại là một hành động ngu xuẩn, hiệu quả luôn ngược lại với mong muốn của chúng ta.

Một số bố mẹ luôn cảm thấy sung sướng vì con mình dùi mài kinh sử để đạt được học bổng. Nhưng bạn có biết rằng sự mê hoặc của đồng tiền luôn khiến cho con trẻ mất đi hứng thú học tập thực sự hay không. Một khi chúng không dành được học bổng thì sẽ có đứa trẻ tìm mọi cách để lừa dối bố mẹ. Tóm lại, ham muốn có được học bổng luôn ẩn hiện trong đầu con trẻ và chúng sẽ dồn

tinh thần và sức lực cho chuyện đấy nhiều hơn cả việc học hành.
Mục đích của việc khuyến khích là nhấn mạnh hứng thú học tập của con trẻ. Hứng thú cũng giống như là khẩu vị của mỗi người chúng ta, rất dễ bị tổn thương. Bạn thử nghĩ xem chúng ta đã duy trì khẩu vị của con trẻ như thế nào, ăn quá nhiều thì đâm ngán, ăn tạp nham quá thì cũng ngán, ăn thanh đạm quá thì chẳng thấy mùi vị gì, ép chúng ăn những món chúng ghét thì chúng cũng thấy ngán.
Các bậc phụ huynh chỉ cần luôn luôn gìn giữ "khẩu vị" học tập của con trẻ là được rồi. Bạn chỉ cần xoay quanh chủ đề này thì cách giáo dục của bạn đã đạt được hiệu quả. Lịch sử cho thấy, các nhà khoa học, các nhà nghệ thuật, có ai lại không bước đến con đường thành công bằng niềm đam mê của mình? Liệu có ai dày công học tập chỉ học bổng hay không?
Bố mẹ khuyến khích con đạt được 10 điểm là đã coi thường cố gắng của con trẻ. Bạn cần phải biết rằng, con trẻ thi được 10 điểm là điều rất đáng mừng, nhưng nếu được 8 hoặc 9 điểm thì cũng đã tuyệt rồi. Chỉ cần con trẻ cố gắng hết sức thì bố mẹ cũng nên khuyến khích con trẻ.
4. Đợt thi này con phải làm thật tốt vào đấy nhé:
"Từ khi học mẫu giáo đến khi học tiểu học, cấp II, rồi cấp III chúng ta có đến bao nhiêu là thầy cô giáo, nhưng cô giáo thực sự của tôi, người đã truyền đạt tính cách cho tôi chính là mẹ tôi. Mẹ tôi dù không biết nhiều nhưng mẹ đã cho tôi được sự giáo dục của cuộc đời".
Có hai câu chuyện như sau:
Trong một cuộc thi hết sức quan trọng, một vận động viên nhảy cao chuẩn bị bước vào cuộc thi chung kết. Huấn viện luyên nói với cô rằng, chỉ cần cô nhảy qua được hơn 2cm nữa thì ngôi nhà sẽ thuộc về cô. Nhưng kết quả thì cô chẳng vượt qua nổi 2cm đó.
Một vận động viên nhảy cầu chuẩn bị bước vào trận chung kết thì huấn luyện viên đã nói với anh rằng: Mẹ anh đang đợi anh ở nhà. Nhảy xong lần này thì anh có thể về nhà ăn bánh mẹ làm. Kết quả là vận động viên này đã hoàn thành xuất sắc bài thi của mình.
Cùng là khuyến khích, dẫn dắt là ngôi nhà và chiếc bánh của mẹ làm nhưng lại khiến cho vận động viên có những phản ứng tâm lý khác nhau nhỉ?

Các chuyên gia chuyên nghiên cứu về tâm lý của vận động viên cho biết: Trong giây phút quan trọng ấy nếu như cứ tăng thêm gánh nặng tâm lý cho vận động viên thì sẽ ảnh hưởng đến sự phát huy của vận động viên. Nếu như bạn đơn giản hoá, cuộc sống hoá mục tiêu quan trọng thì sẽ khiến cho vận động viên cảm thấy nhẹ nhõm, thanh thản, rất có ích để vận động viên phát huy hết tiềm năng của mình, thậm chí còn phát huy vượt bậc.
Cũng như vậy khi con trẻ bước vào mùa thi thì bố mẹ thường hay nói nhất là: "Đợt thi này con phải làm bài thật tốt vào đấy… "Người nói thì vô tình nhưng người nghe thì cố tình. Bố mẹ đâu có biết rằng câu nói của mình đã gây áp lực lớn lao như thế nào đối với con trẻ.
Trước mùa thi, rất nhiều bố mẹ đã có những hành động không đúng làm tăng thêm gánh nặng đối với tâm lý của con trẻ. Có người không cho con được xem ti vi hoặc là chơi đùa, suốt ngày thúc giục con học hành. Có bố mẹ thì không quản ngại vất vả, suốt ngày dạy con học hành, lại còn mời thầy giỏi đến nhà giảng dạy. . Tất cả chỉ vì mục đích nâng cao thành tích học tập của con trẻ. Con trẻ mệt nhoài người, áp lực nặng nề đến nỗi thở không ra hơi thì làm sao có thể có được thành tích tốt?
Bạn muốn con mình phát huy được tốt nhất trong mùa thi thì nên giúp con giảm bớt áp lực mùa thi. Nếu như có thể được thì cần phải cho con tiếp xúc nhiều với tự nhiên, hít thở không khí trong lành, vận động chân tay và hãy dẹp tất cả những áp lực học hành sang một bên. Bạn có thể giúp con lên một kế hoạch học tập thật tốt, dạy cho chúng biết sử dụng thời gian, cân bằng vừa học bài vừa nghỉ ngơi và vận động.
5. Đợt này con đã thi chưa? Được bao nhiêu điểm?
"Cách rèn luyện tính tự tin của con trẻ tốt nhất chính là cho con trẻ niềm tin lớn nhất, hướng dẫn cần thiết nhất và giúp đỡ sát sao nhất".
Con vừa về đi học về đến nhà bố mẹ đã hỏi dồn dập: "Đợt này con đã thi chưa? Được bao nhiêu điểm?" Có bố mẹ cho rằng hỏi như vậy tức là mình rất quan tâm đến việc học hành của con trẻ. Nhưng thực tế thì không phải như vậy. Bạn cứ mở mồm ra lại hỏi con việc thi cử, điểm chác ra sao thì sẽ khiến cho con trẻ cảm thấy rằng bạn chỉ quan tâm đến thi cử và điểm số chứ chẳng quan tâm đến việc gì khác. Các chuyên gia giáo dục khuyên các bậc phụ

huynh rằng, con trẻ đang học cấp I, II thì cần phải chú ý đến hai vấn đề sau:
Một là, rèn luyện cho con có hứng thú học tập kiến thức;
Hai là, nắm chắc được phương pháp học tập thật tốt.
Bạn làm được hai điểm này thì sẽ chẳng lo gì con trẻ học không tốt.
Con trẻ đi học về đến nhà thì bố mẹ nên tìm hiểu xem con đã học được những kiến thức gì mới, đã giải quyết được vấn đề gì, có gặp khó khăn gì trong học tập hay không, còn những vấn đề gì chưa giải quyết được và cùng thảo luận với con về những vấn đề đó. Như vậy, không chỉ giúp con học tập có hiệu quả mà còn có được những thông tin cần thiết liên quan đến tình hình học tập của con trẻ.
Có người đã hình dung ra rằng: Các bậc phụ huynh phương Đông thường thích hỏi điểm số của con cái, các bậc phụ huynh nước Anh lại thích hỏi con trẻ đã gặp những vấn đề gì trong học tập, còn các bậc phụ huynh nước Mỹ thì thích để con trẻ hỏi thầy cô. So ra thì cách làm của các bậc phụ huynh nước Mỹ là tốt nhất.

6. Nghe thầy cô nói thì con biểu hiện kém lắm:

"Bạn đừng có đả kích con trẻ để tránh khiến chúng tức giận".
Con trẻ nghe thấy bố mẹ nói như vậy thì sẽ có cảm nhận như thế nào?
Chắc chắn con trẻ sẽ nghĩ rằng: Bố mẹ và thầy cô đang thông đồng với nhau để đối phó với mình! Trong cách giáo dục truyền thống thì khi thầy cô phát hiện con trẻ có lỗi lớn thì sẽ mời phụ huynh đến giải quyết. Bố mẹ thì cho rằng con mắc lỗi làm cho mình mất hết cả thể diện nên về nhà mắng cho con một trận nên thân. Cuối cùng thì sao? Con trẻ khuất phục trước thầy cô và bố mẹ. Trong lòng con trẻ luôn nghĩ rằng, thầy cô và bố mẹ đại diện cho cường quyền, sự cường quyền sẽ xoay quanh toàn bộ cuộc sống của con trẻ. Nghe thì sống mà chống thì chết. Chúng sẽ tận dụng bố mẹ để đạt được mục đích của thầy cô là tự quản lý mình và luôn nghĩ rằng đó là một kẻ thù vô cùng tàn ác.
Do đó, bố mẹ nên hết sức để ý đừng để cho con trẻ có ý nghĩ này.
Bạn thường xuyên liên lạc với thầy cô để tìm hiểu tình hình của con trẻ cũng rất có ích cho việc giáo dục tại gia đình. Nhưng khi phê bình con trẻ bạn đừng có tiết lộ cho con trẻ biết nguồn tin tức ở đâu ra. Vì như vậy con trẻ không

những không thực sự hối hận mà còn có ý ghét thầy cô và khiến cho chúng càng rời xa thầy cô.

Biết được những biểu hiện xấu của con trẻ rồi thì bố mẹ nên tìm cách dẫn dắt con đi được đúng hướng. Trong khi nói chuyện con trẻ sẽ biết tự kiểm điểm mình, tự giáo dục mình. Trong các tình huống như vậy hầu như con trẻ không biết nói dối. Một khi nói dối thì bố mẹ cũng có thể nhận biết được ngay. Bố mẹ nên cho con có cơ hội biết lỗi và sửa chữa lỗi lầm.

8. Đừng có bao giờ đắc tội với thầy cô:

"Chúng ta cưỡi ngựa còn thuê một người chuyên dạy cưỡi ngựa, nhưng có một số bà mẹ lại giao con mình cho những cô bảo mẫu không hề có chút học thức nào".

Bạn biết câu nói "Muốn con học tốt thì phải yêu lấy thầy" rồi đúng không? Ý tứ của câu này vô cùng rõ ràng, không cần phải giải thích nhiều. Thế nào là "không được đắc tội với thầy cô?" Con trẻ còn non nớt lắm, không thể hiểu nổi khái niệm "đắc tội" là gì. Nếu như có ý kiến trái ngược với thầy cô thì chắc chắn làm sao con trẻ có thể cãi được với thầy cô và bố mẹ, lại thêm câu dặn dò "không được đắc tội với thầy cô" càng làm cho con trẻ cảm thấy mình bị gò bó hơn. Từ đó chúng sẽ hiểu sai đi về uy quyền, một là cả đời chúng sẽ đeo đuổi sự độc đoán, hai là chúng sẽ cúi đầu cam chịu làm nô lệ cả đời.

"Không được đắc tội với thầy cô" mà bố mẹ nói cũng có ý là mong con trẻ tôn trọng thầy cô, bố mẹ luôn lo sợ con trẻ không lễ phép với thầy cô. Nhưng con trẻ đâu có hiểu được ý nghĩa thực sự của câu nói này. Con trẻ sẽ luôn nghĩ rằng việc mình tranh luận với thầy cô chính là đã đắc tội với thầy cô. Thực ra con trẻ vô cùng kính trọng thầy cô, nghe được những câu nói này của bố mẹ thì càng không dám có hành động dũng cảm gì. Tuy nhiên, như vậy lại khiến cho con trẻ có nghi ngờ nhưng không dám hỏi, thấy sai lầm không dám nói lại, có lý cũng không dám tranh đấu. Hậu quả là con trẻ luôn mù quáng phục tùng thầy cô, tư duy của con trẻ sẽ bị trói buộc trong một khuôn khổ đến suốt đời.

Tất nhiên, việc rèn cho con có đức tính tôn trọng thầy cô là trách nhiệm của bố mẹ. Nhưng bố mẹ cần phải cho con trẻ biết rõ ràng rằng, cần tôn trọng thầy cô, có gì muốn hỏi thì phải hỏi, có gì cần phải tranh luận thì tranh luận,

phải duy trì được tinh thần và dũng cảm "nêu câu hỏi" của con trẻ.

9. Cô giáo của con quá kém:

"Cách giáo dục không đúng sẽ gây tổn thương Không nên nói với con điều này đến con trẻ. Bố mẹ không biết cách giáo dục, luôn giương cao khẩu hiệu "yêu thương" nhưng thực chất lại là làm tổn thương con trẻ".

Ngày nay, việc bố mẹ cùng học với con là chuyện thường tình. Rất nhiều thầy cô yêu cầu bố mẹ hàng ngày phải kiểm tra bài tập của con, giúp con học thuộc lòng hoặc là ký tên vào vở bài tập của con.

Có một số phụ huynh có trình độ học vấn cao hơn thầy cô, nên họ có những cách nhìn quá khắt khe đối với chế độ giáo dục hiện tại. Do vậy họ luôn nói rằng: "Thầy cô của con quá kém!" Về một sự việc cụ thể nào đó thì câu nói này không hề nói ngoa. Nhưng bạn có bao giờ nghĩ rằng bạn nói như vậy sẽ có ảnh hưởng xấu đối với con trẻ hay không?

Trước mặt con trẻ bố mẹ nên phải làm gương mới phải, cần phải tôn trọng thầy cô, đừng có những đánh giá mang tính phủ nhận đối với thầy cô. Bạn có biết rằng có một số học sinh cá biệt không tôn trọng thầy cô, thậm chí còn phỉ báng thầy cô cũng là vì "tiếp nhận" quan điểm của bố mẹ hay không.

Bố mẹ nói rằng thầy cô của con quá kém thì con trẻ sẽ nhìn thấy cô thấp hơn trước rất nhiều. Con trẻ sẽ nghĩ rằng, thầy cô chẳng ra gì thì mình học được họ những gì đây? Dù những lời bạn nói là thực thì cũng chẳng có ích gì đối với con trẻ. Có khi con trẻ lại lấy đó làm cái cớ để không tôn trọng thầy cô, không tuân theo kỷ luật của nhà trường, thậm chí chúng còn chống đối thầy cô một cách vô lối. Nếu chẳng may gặp phải thầy cô nào lòng dạ hẹp hòi thì họ sẽ nhìn con bạn với đôi mắt khác, như vậy con bạn sẽ gặp rất nhiều khó khăn. Khi bố mẹ cảm thấy hoặc phát hiện ra sai lầm của thầy cô thì nên làm như thế nào?

Anh bạn tôi đã kể lại câu chuyện sau: Một lần anh thấy cậu con học cấp II của mình học rất muộn mà vẫn chưa làm xong bài tập về nhà. Hỏi ra mới biết rằng con mình viết sai một từ nên bị cô giáo phạt bắt chép từ đấy ra 5 trang giấy. Thấy con mình vất vả quá nên bạn tôi rất khó chịu với "bài tập" này của cô giáo. Nhưng bạn tôi đã không nói cô giáo sai hay này nọ trước mặt con mà chỉ nói với con rằng: Con chỉ cần chép đủ 2 trang là được rồi. Ngày mai bố sẽ

đến trường gặp cô giải thích sau. Ngày hôm sau, bạn tôi đã đến trường gặp cô nhưng lại không nói về chuyện bài tập mà chỉ nói với cô rằng: gần đây con mình thiếu ngủ, bác sỹ nói phải nghỉ ngơi nhiều nên có thể giảm bớt lượng bài tập được hay không. Hơn nữa, bạn tôi cũng đảm bảo là con sẽ học hành đâu ra đấy, quyết không làm ảnh hưởng đến thành tích của lớp.
Tôi tin rằng, tuyệt đại đa số các thầy cô đều rất yêu nghề, khoan dung và có tình yêu thương, đôi khi bố mẹ cũng nên nói cho thầy cô biết khi thầy cô có sai lầm. Nhưng cần phải biết nắm bắt chừng mực.

10. Được:

“Rất nhiều bố mẹ hùng hồn tuyên bố rằng mình sẽ trả mọi giá vì con cái. Nhưng thực tế thì họ chẳng dám hy sinh một chút thời gian xem ti vi của mình để đọc những cuốn sách liên quan đến giáo dục”.
Một cậu bé học cấp I đưa bài tập làm văn của mình cho bố xem nhưng bố đang bận làm việc khác chỉ cầm bài tập liếc qua rồi nói: “Được!” Cậu bé nghe xong chán nản nói: “Bố đã đọc đâu mà nói được?” Đề nghị các bậc phụ huynh thử nghĩ xem: mình vất vả chuẩn bị một bản báo cáo để trình lên cấp trên, và cấp trên có thái độ như vậy với mình thì bạn sẽ nghĩ gì? Bạn có cảm thấy rằng lòng nhiệt tình, say mê công việc của mình không được tôn trọng hay không? Nếu bạn nói là có thì bạn đã có những hành động gì với con trẻ. Ông bố này khen ngợi con cũng chỉ là nói với con cho qua chuyện. Nhưng người lớn có biết rằng làm như vậy con trẻ sẽ rất buồn, chúng sẽ nghi ngờ khả năng của chính mình và cho rằng bài văn của mình “không đáng được xem”. Nếu như bạn đang làm một việc rất quan trọng không thể dừng được thì hãy nói với con rằng: “Con thấy đấy, bố đang có việc quan trọng phải làm. Đợi lát nữa bố xem có được không?”

11. Con cần phải kiên trì học liền trong 40 phút:

“Giáo dục gia đình hiện nay nên chuyển từ giáo dục theo kiểu kinh nghiệm sang giáo dục theo kiểu khoa học”.
Học tập vốn là một việc vô cùng vui vẻ, nhưng tại sao lại trở thành một việc khổ sở đối với con trẻ? Vấn đề chắc chắn không phải là do bản thân con trẻ mà là ở thầy cô, bố mẹ hoặc là chế độ giáo dục. Bạn thấy đấy, cứ bắt con vùi đầu vào học hành thì liệu hiệu quả học tập đạt được bao nhiêu? Khi con trẻ

cảm thấy chán ghét học tập thì dù có kéo dài thời gian học thì càng làm cho con trẻ căng thẳng thêm. Trong những lúc như vậy bạn muốn rèn cho con thói quen chuyên tâm vào học tập thì thật vô cùng khó khăn.

Có một biện pháp giáo dục sau các bạn có thể tham khảo. Bạn có thể chuyển đổi thời gian học tập theo chỉ định thành định mức học tập. Như vậy thì bạn có thể chuyển hướng chú ý của con trẻ đến việc nâng cao hiệu suất học tập mà giảm bớt sự chú ý đối với thời gian. Cứ như vậy thì chúng sẽ tăng được tính chủ động trong học tập, hiệu suất học tập cũng được nâng cao.

Thái độ tiêu cực của việc “cần phải nhẫn nại học trong 40 phút” sẽ biến thành thái độ tích cực “cần phải làm nhanh những bài tập này”. Bố mẹ thông minh thì nên biết cách khuyến khích con cải tiến phương pháp học tập, luôn cho con trẻ thấy tò mò đối với những kiến thức mới mẻ, gặp vấn đề gì khó khăn thì biết độc lập suy nghĩ hoặc là hỏi han mọi người, biết biến học tập thành niềm vui.

Các bậc phụ huynh cần nhận thức được rằng, chất lượng học tập tốt hay xấu (hoặc có thể nói là thành tích học tập tồi hay tốt, dù hai khái niệm này không giống nhau) không hoàn toàn tuỳ thuộc vào thời gian học tập dài hay ngắn. Tôi phản đối gay gắt kiểu bắt con trẻ học ngày học đêm. Con trẻ muốn phát triển lành mạnh được thì cần phải có tinh thần vui vẻ, thoải mái, ngủ đủ giấc. Những đứa trẻ biết học tuyệt đối không bao giờ nửa đêm gà gáy vẫn còn học bài và không cảm thấy học hành là vất vả.

Tất nhiên, bố mẹ đôn đốc con trẻ làm xong bài tập là điều cần thiết, nhưng điều quan trọng hơn là phải giúp con trẻ nắm bắt được phương pháp học tập thích hợp, rèn cho con có thói quen học tập tốt. Chẳng hạn như, lên lớp thì phải chăm chú nghe thầy cô giảng bài, cần phải kịp thời “tiêu hoá” bài giảng. Hàng ngày, sau khi làm xong bài tập thì cần phải nhớ lại những bài đã học ngày hôm đó. Mỗi tuần tổng kết một lần xem mình đã học được những gì, cần phải nhấn mạnh thêm ở môn nào. Hiệu suất học tập của con trẻ rất cao, lúc cần học thì sẽ chăm chỉ học, chú ý tập trung được nhiều. Lúc mệt thì chơi, không cần thiết phải ra vẻ chăm chỉ làm gì.

12. Cũng chả trách được con vì đề thi khó quá:

“Ưu thế của một người có từ thái độ, tính cách và sách lược. Bố mẹ chỉ cần

biết áp dụng đúng biện pháp thì có thể khiến cho con mình có được ưu thế này”.

Đây là câu nói mà bố mẹ có tính cách khoan dung hay nói với con khi thấy điểm thi của con không được như mong muốn. Con trẻ đang rất buồn vì không đạt được thành tích xuất sắc như mình mong muốn, bố mẹ thì muốn an ủi con nên liền nói: “Cũng chẳng trách được con vì đề thi khó quá mà!” Với những đứa trẻ yếu đuối thì nói như vậy một hai lần thì được chứ không thể nói mãi được. Nếu không hiệu quả thực tế sẽ luôn luôn trái ngược lại.

Đứa trẻ có trách nhiệm nghe xong câu nói này của bố mẹ sẽ không bao giờ tha thứ cho bản thân mình vì đề thi chưa chắc là khó mà là bản thân mình chưa phát huy được hết sức lực. Đối với những đứa trẻ học hành cho qua chuyện thì nghe được câu nói này của bố mẹ cũng sẽ không bao giờ suy nghĩ lại xem nguyên nhân thực sự mình thi điểm không cao là gì.

Các nhà tâm lý học có một công thức thuyết phục rất thành công là: Khuyến khích - thuyết phục và lại khuyến khích. Ví dụ như con thi không đạt được điểm cao nguyên nhân có thể là do con trẻ học tập chưa chăm chỉ. Nhưng bố mẹ đừng vội nói thẳng điều đó ra mà nên nói rằng “đạt được thành tích như vậy là con cũng đã cố gắng lắm rồi”. Câu này chính là khuyến khích. Sau đó thì bạn hãy nói cho con biết cách nhìn nhận và tìm ra nguyên nhân thực sự tại sao không đạt được điểm cao. Nếu như con trẻ có ý né tránh vấn đề thì bố mẹ hãy ngầm ra hiệu cho con biết để con tự kiểm điểm lại mình, cần phải ra quyết tâm, cố gắng học tập. Như vậy đó là quá trình thuyết phục. Cuối cùng là lại khuyến khích. Hãy nói với con rằng: “Hãy học chăm chỉ hơn, cố gắng nên thì chắc chắn sẽ đạt được thành tích cao”. Hoặc bạn cũng có thể vỗ vào vai con để tăng cho con thêm niềm tin, sự kỳ vọng. Như vậy con trẻ sẽ lấy lại được tinh thần, tràn đầy niềm tin hướng đến tương lai.

13. Lần này thi kém như vậy thì không được chơi nữa:

“Theo kết quả điều tra cho thấy, hàng ngày con trẻ chỉ có khoảng 68 phút là thời gian của riêng mình, còn tất cả quãng thời gian còn lại đều đã được “sắp xếp” kín hết rồi”.

Điểm thi không đạt như mong muốn nên con trẻ bị bố mẹ mắng mỏ rồi trừng phạt. Nào là không được xem ti vi, không được đi ngủ sớm, không được

chơi…
Con trẻ thi điểm không cao thì bố mẹ cần giúp con tìm ra nguyên nhân của vấn đề. Vì đa số con trẻ khi điểm thi không đạt như mong muốn thì chúng đã sớm tự trách mình rồi. Những lúc ấy chúng khao khát có được sự khoan dung, tha thứ và giúp đỡ có hiệu quả của bố mẹ. Bố mẹ nên bình tĩnh ngồi lại cùng con trẻ phân tích vấn đề, tìm ra biện pháp giải quyết.
Thường thì con trẻ thi bị điểm kém là do hai nguyên nhân. Một la, do chúng không cẩn thận khi làm bài, đọc đề bài không kỹ nên bị làm sai. Hai là, chúng chưa nắm bắt được kiến thức của bài đó nên không làm được là điều đương nhiên. Do đó, bố mẹ nên rèn cho con có thói quen cẩn thận. Với những đứa trẻ bị hổng kiến thức thì bố mẹ cần phải kịp thời bổ sung kiến thức cho con. Điều đó tốt hơn nhiều so với việc bạn luôn mồm mắng mỏ con trẻ.
14. Con làm sai câu đó rồi:
"Con trẻ nên học cái gì? Điều quan trọng nhất chính là hai vấn đề: Học học tập như thế nào, học suy nghĩ ra sao?"
Hiện nay, con trẻ làm xong bài tập thường đưa cho bố mẹ kiểm tra lại. Một số bố mẹ thấy con làm sai liền nói luôn: "Con làm sai câu đó rồi. ." Nói thẳng như vậy rất đúng nhưng lại không có hiệu quả. Chắc các bạn cũng đã từng gặp trường hợp: Bạn bị vấp ngã ở chỗ nào thì chắc chắn sẽ vô cùng ghi nhớ chỗ đó để tránh dẫm lên vết xe đổ mà. Con trẻ cũng vậy, một khi làm sai câu gì thì bố mẹ không nên nói thẳng quá mà cần phải ra hiệu cho con biết. Chẳng hạn như: Con nên kiểm tra lại xem sao hoặc là con xem có chỗ nào sai hay không. Hãy để con trẻ tự phát hiện ra chỗ sai của mình, tự sửa sai. Cho dù làm như vậy sẽ mất thêm thời gian nhưng lại luyện cho con trẻ được tính cẩn thận.
15. Tại sao cô giáo lại luôn trách mắng con:
"Bố mẹ cho con nguồn của cải đáng quý nhất chính là sức mạnh tinh thần tích cực tiến lên phía trước lấy mình làm gương. Nguồn của cải này không hề bị trói buộc bởi bất cứ điều kiện khách quan nào, nên bất cứ bố mẹ nào cũng có thể làm được".
Hồi còn dạy học có lần tôi thường xuyên hay trách mắng một cậu học sinh, vì tôi thấy cậu bé ấy bắt đầu có ý kiêu ngạo. Không ngờ rằng mẹ cậu bé nghe

con nói gì liền tức giận xông đến trường tìm tôi. Tôi đã bình tĩnh giải thích cho mẹ cậu bé biết rõ nguồn cơn và nghe xong cô ấy rất hối hận và đã xin lỗi tôi. Sau này nghĩ lại tôi thấy nếu như cô ấy không đến trường tìm tôi trao đổi mà lan truyền tinh thần ấy sang cậu học sinh thì cậu bé ấy không những rất ghét tôi mà còn ghét cả việc học hành nữa.

Thầy cô nhiều khi cũng có nghiêm khắc đối với một số học sinh, nhưng lại thân thiết với một số học sinh, cũng có khi không quan tâm đến học sinh này nhưng lại thường xuyên tiếp xúc với học sinh khác. Nhưng đó chỉ là hiện tượng bề ngoài, đôi khi là ngẫu nhiên, đôi khi là ảo giác của con trẻ, cũng đôi khi là do thầy cô cố ý áp dụng "khổ nhục kế" đối với tính cách của con trẻ. Thầy cô thiên về học sinh nào đó thì bố mẹ cũng không nên trách mắng thầy cô trước mặt con trẻ.

Khi nghe con kể về cách đối xử không công bằng của thầy cô thì bố mẹ cũng nên bình tĩnh, cần phải cố gắng hoá giải hiểu nhầm của con trẻ đối với thầy cô. Như bạn có thể nói với con mình rằng: Thầy cô mắng con tức là rất quan tâm đến con, mong con học tốt hơn. Có con trẻ nói rằng thầy cô chẳng bao giờ hỏi han mình thì bố mẹ nên khuyên bảo với con rằng: Thầy cô không hỏi không có nghĩa là thầy cô không tin tưởng con. Chỉ cần thầy cô hỏi cả lớp mà con giơ tay trả lời thì thầy cô sẽ thấy con là học trò rất cố gắng, chăm chỉ. Con người rất dễ chấp nhận những ám hiệu tâm lý. Một khi có cách nhìn không đúng thì sẽ cảm thấy mọi thứ đều không đúng, ngược lại nếu có cách nhìn đúng thì sẽ nhìn mọi thứ bằng ánh mắt thiện cảm hơn.

Chương XI: Những lời phê bình khó hiểu

1. Chẳng hiểu tý phép tắc nào cả sao con không chào chú ấy:

"Người lớn chúng ta luôn cho rằng mình đã chuẩn bị sẵn cho con, cho học sinh của mình một gia đình, một ngôi trường vui vẻ, hạnh phúc, nhưng chúng ta cũng đã từng trải qua tuổi thơ vậy thì hồi đó chúng ta có cảm thấy dễ chịu, thoải mái và tự do khi đứng trước mặt bố mẹ và thầy cô hay không?"

Bố mẹ sẽ thấy được mở mày mở mặt khi thấy con mình chủ động chào mọi người. Nếu con trẻ không chủ động chào thì bố mẹ sẽ lớn tiếng mắng mỏ: "Con chẳng hiểu tý phép tắc nào cả, sao con không chào chú ấy hả?" Con trẻ bị mắng như vậy thì từ đó chúng chẳng còn hứng thú chào ai đó nữa.

Con trẻ không chủ động chào khách cũng do nhiều nguyên nhân. Một số đứa trẻ nhút nhát rất ngoan ngoãn, lễ phép chào người quen nhưng với người lạ thì hoàn toàn khác, chúng luôn căng thẳng chẳng nói được câu nào. Nếu ở trong tình trạng này thì chúng sẽ cảm thấy vô cùng ấm ức vì bị bố mẹ trách mắng.

Rèn cho con có thói quen chào khác thì cũng cần phải căn cứ vào tình hình cụ thể của từng đứa trẻ.

Mỗi lần có khách đến chơi nhà thì bố mẹ nên giới thiệu khách cho con làm quen, cần phải nói rõ tên, cách xưng hô đối với khách và cho con chủ động được tiếp khách cùng như là rót trà, rửa hoa quả. Như vậy lâu dần con trẻ sẽ dần xoá được tinh thần căng thẳng trước mặt khách và cũng lễ phép rất nhiều đối với người lạ. Đừng có đuổi con đi chỗ khác nếu chúng không chào khách. Như vậy sẽ đánh mất cơ hội rèn luyện con trẻ, sẽ càng làm cho trẻ sợ người lạ và hình thành nỗi sợ hãi, ngại tiếp xúc với xã hội.

2. Gọi hết cả hơi mà con cũng không đáp một tiếng à?

"Mỗi một phản ứng bất thường của con trẻ đều cho cần chúng ta phải xem xét, giải quyết thoả đáng".

Bố mẹ có việc gọi con đến mấy lượt mà con cũng không thèm đáp lời. Khi ấy bố mẹ cứ hét thật to tên con, thậm chí còn nổi giận đùng đùng và mắng cho con một trận nên thân.

Con trẻ rất hay thừ người. Nhiều khi chúng quá tập trung để ý một việc nào đó mà không thể phân tâm được. Chẳng hạn như ăn cơm, con trẻ không thể

vừa ăn cơm vừa xem ti vi được như người lớn chúng ta. Chúng chưa học cách xem lướt được nên làm việc gì cũng tập trung tinh thần hết sức. Đó chính là đặc điểm của con trẻ.

Gọi to chỉ có tác dụng trong một thời gian ngắn ngủi đối với con trẻ. Bố mẹ gọi to khác thường thì làm con trẻ cảm thấy được tinh thần của bố mẹ nên chỉ đáp lại thờ ơ mà thôi. Nhưng chắc là bạn không muốn con mình là một đứa trẻ suốt ngày giật mình sợ hãi đấy chứ?

Gọi lớn tiếng thường là một cách giáo dục thất bại khiến cho con trẻ cảm thấy mình sống trong một gia đình sặc mùi thuốc súng, lúc nào cũng phải đề phòng xem bố mẹ có hỏi vặn hay không. Sống trong gia đình như vậy thì sẽ có ảnh hưởng mặt trái đối với việc hình thành tính cách của con trẻ. Con trẻ nghe thấy lời bố mẹ gọi nhưng không đáp lời là có thể chúng đang suy nghĩ, chứ không phải cố ý không trả lời. Khi ấy tối kỵ nhất là cao giọng hơn nữa, mà hãy nhẹ nhàng đi đến bên con, vỗ vào vai con và nói cho con biết mình vừa nói gì. Bố mẹ đối xử với con như vậy thì con trẻ sẽ để tâm hơn.

3. Đồ nhát gan, con sợ cái gì?

“Người lớn luôn lợi dụng sự không biết của con trẻ để doạ chúng bằng những khái niệm mơ hồ. Đây là biện pháp phòng ngừa tồi tệ nhất của người lớn đối với con trẻ”.

Con trẻ buổi tối không dám ra ngoài cửa một mình, càng không dám ở một mình trong nhà. Chúng sợ ma, sợ người bịt mặt… Thế là bố mẹ liền chế giễu: “Con là đồ nhát gan, sợ cái gì chứ nhỉ?”

Người lớn có thể suy nghĩ xem ma có tồn tại trên thế giới này hay không bằng lý trí của mình còn trẻ con thì dù có lý hay vô lý thì vấn đề hiện thực chính là chúng rất sợ ma. Thấy bố mẹ chế giễu như vậy chúng sẽ nghĩ, mình sợ như vậy mà bố mẹ lại coi thường mình, thật chẳng có tý tình cảm nào cả.

Thông thường, trẻ con luôn sợ cái này cái nọ. Do đó, bố mẹ không nên lo lắng trước tâm lý ấy của con trẻ, có thể coi đó là chuyện hết sức bình thường. Bạn cũng biết rồi đấy, trong đầu óc người lớn cũng có biết bao nhiêu vết tích sợ hãi, nào là sợ rắn, sợ sâu, sợ chuột. . sợ nhìn từ trên cao xuống. . Tại sao lại sợ? Ngay cả người lớn chúng ta cũng không hiểu nổi.

Còn con trẻ do chúng chưa hiểu rõ về môi trường xung quanh nên sợ hãi là

biểu hiện cảnh giác của chúng. Bố mẹ nên chấp nhận và thừa nhận tâm lý sợ hãi này của con trẻ.

Bố mẹ không nên nhìn nhận tình cảm của con trẻ bằng đạo lý này nọ. Chẳng hạn như nói “làm gì có ma trên thế giới này”, “con trai phải dũng cảm hơn chưa”, “năm, sáu tuổi rồi mà còn nhát chết như vậy”… Đó toàn là những đạo lý lớn lao mà tình cảm của con trẻ chưa chấp nhận được. Do đó, khi con trẻ nói “con sợ ma” thì bố mẹ nên nhẹ nhàng an ủi con, và cho con ở bên cạnh mình, cố gắng làm cho con trẻ cảm thấy an toàn.

4. Cho con tiền tiêu vặt để con mua những thứ vớ vẩn này đấy à?

“Chúng ta cần phải cho con trẻ biết rằng, tiền bạc là một thứ quý giá. Kiếm tiền, tiêu tiền, quản lý tiền đều đòi hỏi phải có học vấn”.

Một đứa trẻ dùng tiền tiêu vặt bố mẹ cho để mua một khẩu súng nhựa. Bố cậu bé nói: “Cho con tiền tiêu vặt để con mua những thứ vớ vẩn này đấy à?” Có lẽ bố cho rằng tiền tiêu vặt nên được dùng ở những việc lớn lao hơn, nhưng cách làm này của bố đã làm cho con trẻ cảm thấy vô cùng ức chế và không biết có nên nói hay không.

Nếu bạn đã cho con tiền rồi thì việc con sử dụng tiền ấy như thế nào là do con quyết định. Sử dụng tiền tiêu vặt là một cơ hội rèn cho con có khả năng tự chủ, nếu bố mẹ can thiệp thái quá thì sẽ khiến cho tính chủ động của con trẻ ngày càng kém. Các gia đình chú trọng giáo dục tiền nong thì con trẻ không chỉ tham gia quản lý quỹ tiền với gia đình mà còn được quyền tự chủ quyết định tiêu tiền của mình ra sao. Kết quả là những đứa trẻ này không chỉ không có thói quen tiêu tiền hoang phí mà còn biết tiết kiệm từng đồng ra sao.

Bạn cũng thấy, dường như trẻ từ 2, 3 tuổi đều đã tham gia vào hoạt động kinh tế. Chúng có thể tự đi mua đồ ở cửa hàng cho mình. Con trẻ là một thành viên trong xã hội kinh tế, từ nhỏ đã được giáo dục về tiền bạc, xây dựng được quan niệm tiền bạc đúng đắn là vô cùng quan trọng. Bước đầu tiên của giáo dục tiền bạc là cần phải bắt đầu từ tiền tiêu vặt.

5. Tại sao người khác thì làm được còn con thì không nhỉ?

“Người lớn càng cảm thấy áp lực cuộc sống càng nặng nề thì lại càng quan tâm đến tương lai của con cái. Họ càng quan tâm đến tương lai của con mình thì càng ép con mình phải đáp ứng mọi nhu cầu của xã hội hiện đại với người

trưởng thành, hy sinh cả hạnh phúc trước mắt của con trẻ”.
Kỳ thi cuối cùng đã kết thúc, thành tích học tập của con trẻ không được lý tưởng lắm vì lúc làm bài bị phân tâm. Bố mẹ thấy bảng điểm của con liền trợn mắt lên nói: “Tại sao người khác thì làm được còn con thì không?”
Con trẻ sẽ chẳng có gì để nói, chúng không hiểu tại sao bạn khác thì không phân tâm còn mình lại bị phân tâm. Con trẻ đã cố gắng hết sức rồi nhưng đúng là lực bất tòng tâm.
Cạnh tranh là một trong những nhiều nguồn áp lực. Cạnh tranh sẽ đánh mạnh vào lòng tự tin của con người, khiến cho người đó không thể phát huy được khả năng của mình. Con trẻ không phải là ngoại lệ. Tố chất tâm lý của con trẻ chưa được đầy đủ, động tý bố mẹ lại so sánh con với những đứa trẻ khác thì sẽ khiến cho con không thể vượt qua được thất bại.
Chúng ta cần phải rèn luyện cho con có lòng dũng cảm khắc phục thất bại, để chúng có được thái độ tự tin cạnh tranh với mọi người. Làm bố làm mẹ thì ai ai chẳng quan tâm đến thành tích học tập của con trẻ, nhưng không nên tạo bầu không khí căng thẳng trong gia đình, chẳng hạn như động một tý lại nhắc đến chuyện thi cử của con, như vậy sẽ gây áp lực đối với tư tưởng của con trẻ rất nhiều. Do đó, trước và sau khi thi cử bố mẹ càng cần phải đối xử bình thường với con trẻ, khiến cho con trẻ vui vẻ và thoải mái. Thực chất, thì con người đòi hỏi phải so sánh, vì trước và sau khi so sánh con người mới tìm ra được sự khác nhau của mình, tìm được đúng vị trí của mình. Nhưng phân tích so sánh thì cần phải có được khả năng thích ứng tâm lý mạnh mẽ, đừng nói gì con trẻ chứ nhiều người lớn chưa chắc đã làm đúng. Luôn luôn lấy ưu điểm của người khác để mắng mỏ, gây áp lực với con mình thật là vô lý.
Nếu con bạn hỏi rằng: “Bố ơi, tại sao người ta được ở trong biệt thự, đi xe hơi còn nhà mình thì không được nhỉ?” “Bố ơi, bố bạn ấy làm sếp, còn tại sao bố không làm nhỉ?”… thì bạn sẽ trả lời ra sao? Do đó, bạn đừng có trách mắng con trẻ một cách đơn giản. hãy bình tĩnh giúp con trẻ tìm ra nguyên nhân và cùng tiến bước với con trẻ.

6. Đều tại con:

“Thực chất của việc giáo dục là rèn luyện thói quen tốt cho con trẻ, nhưng với tiền đề là bố mẹ cần phải cố gắng luyện cho mình có thói quen tốt. Nếu

không, bố mẹ sẽ phục chế lên người con những thói hư tật xấu của mình, đó chính là “di truyền sau này”.
Người anh hùng của nhân dân Ấn Độ, Gan đi khi học tiểu học không chịu chăm chỉ học tập, thi bị trượt. Bố của Gan đi hồi đó đang ốm nằm trên giường bệnh đọc được bảng thành tích học tập của con liền buồn quá nói: “Con ơi, cũng tại vì bệnh của bố mẹ không thể giúp được con, nếu không…” Gan đi vô cùng ngạc nhiên vì Gan đi không bao giờ nghĩ rằng bố mình lại nói ra những lời như vậy. Gan đi âm thầm hạ quyết tâm để cho bố không phải lo lắng cho mình nữa. Và chẳng bao lâu sau Gan đi học tập luôn đứng đầu bảng ở trường. Chẳng lẽ câu chuyện này lại không xứng đáng để chúng ta suy nghĩ hay sao? Đối với những đứa trẻ chưa biết nhìn nhận khách quan về hành vi của mình thì trách móc chúng là “tất cả tại con” thì sẽ khiến cho chúng có tâm lý chống đối với bố mẹ. Gia đình cũng là một tập thể nhỏ, bố mẹ là người lãnh đạo của tập thể đó, nên không nên đùn đẩy trách nhiệm khi xẩy ra vấn đề. Điều này cũng giống như là việc điều binh khiển tướng, nếu tướng không xông lên trước thì liệu có lính nào dũng cảm tiến lên không?
Con cái có lỗi gì hoặc làm gì không được thì bố mẹ cần phải bình tĩnh xem xét lại bản thân mình. Khi ấy, nếu như chủ động gánh vác hết trách nhiệm thì có lẽ sẽ có được rất nhiều điều ngoài ý muốn. Chẳng hạn như: “Cũng tại vì bố mẹ không nói cho con biết”, “Cũng tại vì bố mẹ chưa giúp con hết mình”… Nói như vậy con trẻ nghe xong sẽ thấy phải tự xem xét lại bản thân và chủ động thừa nhận sai lầm, đúc rút ra bài học kinh nghiệm.

7. Tại sao lại không nói? Câm à?

“Làm việc gì cũng phải đúng cách, đúng cách thì mới đạt được mục tiêu như dự định”.
Bố mẹ hỏi con nhưng con im lặng không nói liền hỏi: “Tại sao không nói? Câm à. .”
Như vậy bố mẹ đã hoàn toàn hiểu nhầm con trẻ. Con không nói tức là chúng đang suy nghĩ. Nếu như bạn hỏi con “hôm nay là thứ mấy” thì chúng sẽ trả lời ngay. Nhưng nếu bạn hỏi “Hôm nay nhà ta đi công viên hay đi câu cá?” thì chúng sẽ phải lựa chọn một hồi. Hỏi thì tức là cho con một cơ hội được suy nghĩ. Vậy mà bạn bỗng nhiên cắt đứt tư duy của con trẻ thì đó không phải là

việc đáng tiếc hay sao? Các chuyên gia giáo dục khuyên rằng: Bố mẹ nên cho con tình yêu và tự do, tôn trọng tư duy cũng như sự lựa chọn của con trẻ. Khi con trẻ im lặng suy nghĩ thì không nên cắt đứt mạch suy nghĩ của chúng.
Các chuyên gia giáo dục còn suy luận là: Con trẻ sinh ra đã có được bào thai tinh thần không ngừng phát triển. Bản thân chúng tự biết tiếp thu những thông tin từ thế giới bên ngoài và qua suy nghĩ thì sẽ hình thành khái niệm. Khả năng học tập này là bản tính của chúng, người lớn không nên làm phiền và can thiệp. Chỉ cần dành cho con trẻ một môi trường thích hợp thì con trẻ sẽ tự mình lớn lên. Cách giáo dục truyền thống luôn không đồng ý cho con trẻ được yêu và tự do.
Do đó, khi con trẻ suy nghĩ để trả lời thì bố mẹ cũng nên nhẫn nại chờ đợi. Phát triển tư duy của con trẻ đòi hỏi phải có sự nhẫn nại của bố mẹ.

8. Còn chửi người ta nữa là bố mẹ sẽ khâu mồm con đấy:

“Thông thường, những hành động thô lỗ, thiếu lễ phép của con trẻ thường là để lôi cuốn sự chú ý của mọi người hoặc là có ý đồ chi phối người khác”.
Bố mẹ chắc chắn sẽ rất giận vì thấy con mình chửi láo. Họ cho rằng đó là một hành động không thể tha thứ nổi. Nhưng thực tế thì con trẻ chửi nhưng chúng không thể hiểu cũng như không có những cảm nhận giống như của người lớn. Con trẻ chửi bậy cũng là học từ người lớn. Con trẻ thấy rằng có một số câu chửi bậy lại khiến cho người lớn vô cùng nhạy cảm và rất dễ gây được sự chú ý. Với suy nghĩ mơ hồ đó, những câu nói này đã trở thành “vũ khí bí mật” kiểm soát người khác. Con trẻ luôn rất tò mò về những lời nói bậy. Tại sao lại không được nói câu ấy? Tại sao người lớn nghe câu ấy xong thì lại tức giận? Càng bắt chúng không được nói thì chúng càng muốn thử xem sao.
Thấy bố mẹ doạ nạt thì con trẻ sẽ nghĩ rằng: “Xem ra bố mẹ tưởng mình nói bậy thật, bố mẹ sẽ khâu mồm mình lại. . thế thì đau lắm đấy. .? Bố mẹ làm sao lại dễ tức giận như vậy nhỉ? Những câu chửi ấy có ý nghĩa gì thế? Thật sự chẳng hiểu thế nào cả. Do đó, thấy con chửi bậy bố mẹ nên bình tĩnh, nhất là không được mắng chửi con bằng những lời lẽ thô lỗ. Khi đã ngăn cản được con rồi thì hãy tìm cách cho con biết rằng chửi bậy là không ngoan, con ngoan thì không được nói bậy, chửi bậy là sẽ bị phạt. .

9. Bố mẹ không có đứa con như con:

“Vợ chồng quyết định làm bố làm mẹ thì cần phải biết rằng, đẻ và nuôi con cái là một quyết định cần phải có trách nhiệm cao nhất ở trong cuộc đời mình”.
Con trẻ làm sai việc gì đó khiến cho bố mẹ tức giận và nói ra những câu đại loại như: “Bố mẹ không có đứa con như con!”
Con trẻ sẽ không hiểu được ý tứ của câu nói này. Thế nào là không có đứa con như con? Bố mẹ đã có đứa con là mình rồi mà tại sao lại nói là không có? Bố mẹ định giết mình chăng? Bố mẹ sẽ bỏ mình chăng. . Và con trẻ sẽ suy nghĩ vô cùng căng thẳng.
Trong lòng con trẻ luôn sợ hãi vì phải rời xa bố mẹ. Chúng cho rằng bố mẹ nói như thế là thật, và có cảm giác như là trời sắp sập đến nơi. Chúng thật sự sợ hãi khi nghe câu nói này từ đó chúng cứ luôn nghĩ về câu nói ấy và quên cả sai lầm mình mắc phải. Nếu đi theo câu nói này là trận đòn của bố mẹ thì chúng sẽ ghi nhớ suốt đời câu nói này. Bố mẹ sinh ra mình mà đối xử với mình như vậy đấy, hoá ra quan hệ giữa mình và bố mẹ là như vậy. . Như vậy sẽ ảnh hưởng xấu đến sự phát triển tâm lý của con trẻ và ảnh hưởng xấu đến cả quan hệ giữa bố mẹ và con cái.
Có lẽ bao nhiêu năm sau con trẻ mới hiểu được ý của câu nói này, hoá ra lúc ấy mình chỉ toàn suy nghĩ lung tung, hoá ra đó chỉ là những câu nói bố mẹ không nên nói mà thôi.

10. Cô mua hoa quả đến cho lại không ngon à?

“Người lớn luôn có thái độ thống trị đối với con trẻ”
. Hai vợ chồng tôi đến nhà cô bạn chơi có mua ít hoa quả làm quà. Đến nhà bạn vợ tôi đưa túi hoa qua cho cô con gái nhỏ tuổi của cô bạn.
Cô bạn tôi hỏi con gái mình: Con thấy quýt ngon không?” thì đứa trẻ trả lời: “Không ngon”.
Nghe con nói vậy bạn vội mắng con: Cô mua hoa quả đến lại không ngon à?”
Cô bé liền trả lời: “Không ngon là không ngon rồi đi ra chỗ khác. Tôi vội cầm quả quýt lên thử thì thấy quả quýt đã bị hỏng. Hoá ra cô bé đó nói thật.
Chắc chắn bạn đã gặp nhiều tình huống tương tự như vậy? Rất nhiều bố mẹ để giữ sĩ diện trước mặt khách chỉ mong con nói những lời hay khách sáo như “Cô mua bánh ngon quá…” nhưng nếu con nói thật là bị mắng ngay.

Con trẻ nói thật là bằng trực giác của mình. Chúng sẽ có sự đánh giá của mình đối với các thứ quà tặng. Chúng cho rằng ngon, đẹp thì sẽ nói là ngon, đẹp, ngược lại sẽ nói là không ngon, xấu. Vì người lớn hỏi chúng cảm nhận như thế nào chứ có bảo chúng lịch sự đâu, có gì thích hơn những lời nói thật nhỉ? Nếu như bắt con nói dối chỉ vì sĩ diện với khách thì đó là một hành động ngu ngốc.

Chương XII: Con trẻ phát triển toàn diện

1. Toàn ấy thôi thì học giỏi cũng có ích gì?

"Ở đâu có hứng thú thì ở đó có những kỷ niệm đáng nhớ".

Có một số bố mẹ luôn luôn soi xét khuyết điểm của con trẻ mà quên đi những ưu điểm của chúng. Họ luôn nói: "Toàn ấy thôi thì học giỏi cũng có tác dụng gì?"

Con trẻ luôn rất rõ với tình hình học tập của mình, kết quả học tập kém đã khiến cho trẻ vô Không nên nói với con điều này cùng chán nản. Rất nhiều đứa trẻ muốn được làm rõ vấn đề: "Con còn có khả năng không? Con có theo kịp nữa không?"

Các chuyên gia giáo dục cho biết: Tốt nhất là bố mẹ nên giúp con tìm ra những ưu điểm của chúng để giúp con xây dựng lòng tự tin. Chẳng hạn như con trẻ rất giỏi nhạc thì bạn nên nói với chúng rằng: "Con học giỏi môn nhạc như vậy thì các môn khác cũng học sẽ giỏi thôi".

Chúng ta chắc đều có kinh nghiệm tương tự như sau: Nếu bạn là bác sỹ thì được khen là bác sỹ giỏi chưa chắc bạn đã thấy thích, nếu khen bằng cách khác như là đánh cờ rất giỏi thì có lẽ bạn sẽ cám ơn và vô cùng vui sướng. Điều này cho thấy, bạn phát hiện và biểu dương những ưu điểm mà con trẻ không ngờ tới hoặc là không cảm nhận được thì sẽ là nguồn cổ vũ lớn lao đối với con trẻ. Không tin các bạn có thể thử biện pháp này với con của mình xem sao.

Thực ra, muốn có được thành tích tốt trong học tập thì đòi hỏi phải học giỏi đều các môn. Xuất phát từ góc độ phát triển lâu dài thì bạn cũng không nên khuyến khích con trẻ học lệch môn quá sớm, cần phải dạy cho con có được nền tảng kiến thức toàn diện. Nhưng đúng là có một số đứa trẻ rất giỏi trong lĩnh vực nào đó nhưng trong lĩnh vực khác lại rất bình thường hoặc là chẳng có tý hứng thú gì. Lúc đấy bố mẹ đừng vì thành tích một cuộc thi trước mắt mà vót dài bù ngắn, mà cần phải phân tích cụ thể từng vấn đề. Trước hết, cần phải giúp con có được hứng thú và niềm tin với những môn học kém, tìm cho con một phương pháp học có hiệu quả. Thứ hai, là cần phải biết gìn giữ và phát triển ưu điểm của con trẻ. Như vậy thì sẽ dành được thành công lớn hơn.

Nếu bạn gây áp lực, giết chết ưu điểm của con trẻ thì bạn đã tự tay huỷ diệt tương lai của con mình.

2. Đừng có làm cán bộ lớp làm gì, ảnh hưởng đến học tập lắm:

"Giáo dục nên phải chú ý đến toàn bộ cuộc sống của con người, dẫn con người ta đi vào đường cái. Đó chính là điều quan trọng nhất để cơ thể mạnh khoẻ, tâm lý thực thà".

Hiện nay điều mà các bậc phụ huynh lo lắng nhất đối với con trẻ là: Con mình có thi được vào trường điểm không? Có tìm được công việc lý tưởng với thu nhập cao hay không?…

Áp lực thi vào các cấp cũng như tìm việc làm quá nặng nề. Hiện nay dồn lên cả học sinh tiểu học, thậm chí là cả trẻ đi mẫu giáo.

Rất nhiều bậc phụ huynh không muốn con mình làm cán bộ lớp. Họ cho rằng làm như vậy thì sẽ ảnh hưởng đến việc học tập của con. Làm cán bộ lớp hay không không quan trọng, điều quan trọng là khi thi đầu vào các cấp chỉ thiếu một điểm thôi thì chẳng còn tương lai gì cả.

Thực tế đã chứng minh rằng, trẻ được làm cán bộ lớp sẽ có nhiều cơ hội rèn luyện bản thân mình. Nhất là cơ hội được suy nghĩ độc lập nhiều hơn các bạn cùng lớp. Trẻ làm cán bộ lớp bao giờ cũng có đòi hỏi cao với bản thân, luôn suy nghĩ đến các vấn đề quản lý lớp nên khả năng tổ chức khá tốt. Rất nhiều người có khả năng quản lý giỏi cũng đều bắt đầu từ việc làm cán bộ lớp từ hồi đi học. Do đó, bố mẹ cần phải bỏ thành kiến này, không nên ngăn cản con trẻ. Không cho con trẻ làm cán bộ lớp chỉ làm tổn thương đến tính tích cực làm việc lớp của con trẻ mà thôi.

Có thể là trẻ làm cán bộ lớp sẽ bị ảnh hưởng phần nào đó đến tinh thần và sức lực, bố mẹ nên nhắc nhở con: Cần phải chăm học vào. Con đừng quên cán bộ lớp là phải học giỏi đấy. Đồng thời cũng nên dạy con làm thế nào để giải quyết mâu thuẫn giữa việc lớp và học tập.

3. Thành tích học tập của con kém như vậy lớn lên lại theo bố mẹ làm công nhân thôi:

"Bố mẹ có mục tiêu cao xa hay không hoàn toàn có liên quan đến việc tương lai của con trẻ sau này ra sao".

Bố mẹ nói với con câu này có nghĩa là thấy không hài lòng với thân phận

công nhân của mình. Thấy con học kém bố mẹ thường doạ con bằng câu này. Có một số bậc phụ huynh không thoát khỏi sự sai lầm: Nói cho con trẻ biết tương lai của chúng như thế nào chỉ vì điểm số ngày hôm nay của con trẻ. Con trẻ học tốt thì bố mẹ liền quả quyết sau này con sẽ trở thành nhà khoa học, con học kém thì nói là con chỉ có làm công nhân thôi. Điều này cũng có nghĩa là bạn vô tình cho con trẻ biết: điểm số chính là kẻ thống trị số phận chúng. Chỉ cần học giỏi thì sẽ chẳng phải lo lắng gì nữa, nếu không thì sẽ mất hết tất cả.
Sự trách móc này còn chứa những ý tứ như: Bố mẹ đã thất bại, bị người đời coi thường, rất tự ty. Nói theo nghĩa rộng thì là tuyệt đại đa số những người làm công việc bình thường trong xã hội đều bị coi thường… Như vậy thì có ích gì đối với giá trị quan của con trẻ hay không?
Tại sao bạn không nói với con rằng: cần phải chăm chỉ học tập, sau này con làm nghề gì thì bố mẹ cũng mong muốn con học nữa, học mãi. Sống vui vẻ dù là làm công nhân cũng được, chẳng hạn là làm thợ máy như bố cũng được.
4. Đi làm bài tập về nhà :
"Tiền đề của việc giáo dục con trẻ là phải hiểu con trẻ; tiền đề của việc hiểu con trẻ là phải tôn trọng con trẻ".
Bố mẹ nào cũng thích nói với con theo kiểu ra lệnh. Chẳng hạn như là: Con đi làm bài tập về nhà! Con đóng cửa lại!… Có thể các bậc phụ huynh cho rằng nói ra lệnh như vậy, vừa dễ hiểu và lại vừa nhanh, có thể thể hiện được uy quyền của mình. Nhưng không hiểu các bạn có để ý thấy rằng, làm như vậy sẽ khiến cho con trẻ không phục bạn không. Chúng nghe theo lệnh của bạn nhưng sẽ cảm thấy ấm ức, khó chịu. Những gì chúng làm chỉ là phục tùng theo phản xạ có điều kiện mà thôi.
Các chuyên gia tâm lý cho biết, nói theo kiểu ra lệnh chỉ là đường một chiều trong trao đổi, trò chuyện với con trẻ. Con trẻ chưa chắc đã hiểu được hết ý nghĩa của mệnh lệnh của bạn. Do đó, bạn nên nói với con theo kiểu nghi vấn thì sẽ có hiệu quả cao hơn. Chẳng hạn như: Con đã làm bài tập chưa nhỉ? Con mà không làm đi thì chẳng còn thời gian đâu đấy". Con trẻ nghe lời bố mẹ và sẽ tự nhiên vui vẻ ngồi vào bàn học.
Nói theo kiểu nghi vấn này có sức hấp dẫn vô cùng vì nó khiến cho con trẻ

nghĩ rằng quyền quyết định là do mình, bố mẹ chỉ nhắc nhở mình mà thôi, mà mình cũng nên đi làm bài tập chứ nhỉ. Về ý nghĩa sâu xa thì nói theo kiểu ra lệnh còn truyền đạt được thông tin sau:

Một là con trẻ lúc ấy là “tài sản cá nhân” của bố mẹ, không hề có nhân cách độc lập, bình đẳng. Bố mẹ sẽ chẳng buồn để ý đến ý muốn của con trẻ, mà luôn bắt con làm theo ý mình.

Hai là, trong gia đình không hề có dân chủ, thoải mái.

Như vậy đều ảnh hưởng xấu đến sự phát triển tính cách và tâm lý lành mạnh của con trẻ. Không nên nói với con điều này

5. Đến lúc nào thì con mới thích đọc sách nhỉ?

“Bạn cho con trẻ đọc to đó là cũng là cho con trẻ một bí quyết và có ảnh hưởng tích cực đến con trẻ. Với những đứa trẻ mười mấy tuổi thì nó sẽ là sự bắt đầu tốt đẹp để chấp nhận sự giáo dục”.

Con trẻ ngày ngày ở trường đã phải làm bạn với sách vở nên rất khó có thể thích đọc sách được. Cũng như chúng ta ăn mãi một món vậy, chỉ muốn đổi khẩu vị, được ăn món khác cho ngon miệng.

Con trẻ thích xem ti vi không thích đọc sách là một vấn đề khiến bố mẹ phải đau đầu. Một bà mẹ nhân lúc ti vi bị mất sóng đã đánh thức được niềm đam mê đọc sách của con. Hôm đó mất điện nên không xem ti vi được nữa, bà mẹ liền đốt nến và đọc truyện cho con nghe. Con thích lắm và nó tối nào cũng đọc, lúc nào rỗi là đọc. Đọc hết cuốn truyện đó thì cháu cũng hết hứng xem ti vi. Từ đó cháu bắt đầu thích đọc sách.

Rèn cho con có niềm đam mê đọc sách thì bố mẹ cần phải làm gương cho con noi theo. Ngoài việc bố mẹ thường xuyên đọc sách thì cần phải dành thời gian đi mua sách cùng con. Các chuyên gia giáo dục khuyên rằng: Bạn nên cho con có được những cuốn sách chúng thích, cho con có giá sách riêng (nên đặt giá sách ở trong buồng của con), cần phải bố trí đèn bàn, và khen thưởng con kịp thời vì đã thường xuyên đọc sách.

6. Hết giờ học trên lớp phải làm hết bài tập rồi mới được đi chơi:

“Không có được tuổi thơ vui vẻ thì nhất định sẽ có những câu chuyện buồn. Vui tươi là liều thuốc tuyệt vời mà bố mẹ hoàn toàn có thể là những bác sỹ gia đình đủ tư cách nhất”.

Từ trước đến nay các bậc phụ huynh thường áp dục cách giáo dục: Hết giờ học trên lớp phải làm hết bài tập mới được đi chơi. Người lớn cứ cho rằng như vậy sẽ rèn cho con cái được thói quen tốt là học trước chơi sau. Cũng có người cho rằng làm như vậy sẽ giúp cho con trẻ nâng cao hiệu quả học tập. Sự thay đổi khả năng làm việc của cơ năng của con người có quy luật: Khi mới bắt đầu thì khả năng dần được tăng lên, nhưng đến một thời gian nào đó thì sẽ giữ được mức độ cao nhất, nhưng cuối cùng lại bị hạ thấp vì mệt mỏi. Như vậy luôn hình thành một xu thế: tăng lên, ổn định và hạ thấp. Kết quả nghiên cứu cho thấy: với những học sinh tiểu học thì thời gian lao động trí óc hiệu quả nhất trong ngày là 6-7 tiếng sau khi thức giấc; còn với những học sinh học cấp ba thì thời gian đó là 7-8 tiếng sau khi thức giấc. Nếu như lao động trí óc vượt quá cả giới hạn này thì sẽ thấy giảm trí nhớ, cảm giác rõ rệt, chức năng tư duy bị kém đi, ăn uống không thấy ngon miệng, mất ngủ và rất có hại cho sức khoẻ.
Học sinh học tiểu học suốt ngày phải học hành căng thẳng, sáng và chiều đều có giờ học nên đã bước vào giai đoạn mệt mỏi, nếu như lại tiếp tục học thì chúng sẽ thấy ghét học vài, hiệu quả học tập bị hạ thấp. Cách làm đúng đắn nhất của các bậc phụ huynh là nên cho con trẻ được thư giãn, chơi một chút, ăn một chút, hoặc là ăn xong cơm rồi mới làm bài tập. Như vậy sẽ loại bỏ được sự mệt mỏi của cơ thể và tinh thần, đồng thời còn tăng được tính chủ động, trách nhiệm học tập của con trẻ, và còn nâng cao được chất lượng và hiệu quả học tập.
7. Con học bài đi, việc khác con không phải làm:
"Được giáo dục quá nhiều hoặc quá ít đều là sự tổn thương đối với tư tưởng". "Không sợ mệt mỏi mà chỉ mong con trẻ được học hành". Đó là tâm nguyện để bố mẹ trả mọi giá để cho con trẻ được học hành. Chỉ nhìn thấy con cầm cuốn sách thì bố mẹ luôn nói: "Con học bài đi, việc khác không phải làm". Còn có một số bậc phụ huynh luôn đáp ứng mọi yêu cầu của con khi con học bài, chẳng hạn như là gọt bút chì, lấy nước uống, gọt hoa quả…
Bố mẹ cho rằng làm như vậy là tạo cho con có được môi trường học tập tốt. Mọi sự cố gắng của bố mẹ đều là để ủng hộ cho việc học tập của con trẻ. Nhưng họ không hề nghĩ rằng, để con học trong môi trường ấy thì sẽ thiếu

mất cảm giác cấp bách nên dễ nảy sinh tâm lý bão hoà. Các bạn ai cũng đã trải qua những giây phút ấy, càng là thời gian học tập gấp rút thì càng chuyên tâm học hành, hiệu quả càng cao, càng biết quý trọng thời gian và càng thích học hành.

Hơn nữa, con trẻ sẽ nắm bắt được những đặc điểm trên của bố mẹ, chúng sẽ tìm mọi cớ để trốn Không nên nói với con điều này tránh nghĩa vụ của mình hoặc là mượn cớ để đòi bố mẹ đáp ứng đòi hỏi của mình. Chẳng hạn như bạn nói con trẻ làm việc nhà giúp mình thì con trẻ sẽ lấy cớ học bài để trốn việc. Rất nhiều bố mẹ can tâm tình nguyện làm ô sin cho con trẻ, nhưng đứa trẻ được giáo dục bởi những ông bố bà mẹ này thường là những đứa trẻ lười nhác, thiếu tính chủ động và sáng tạo. Do đó, bố mẹ không nên đáp ứng mọi yêu cầu của con trẻ chỉ để chúng học hành. Đối với con trẻ bạn hãy để cho chúng làm những việc chúng có thể làm.

Ngoài ra, xuất phát từ góc độ khoa học thì khả năng của con người là sự phát triển tổng hợp và khả năng học tập cũng được phát triển như vậy. Chỉ động não mà không động chân tay thì não cũng không thể phát huy tốt đến mức độ nào, động chân động tay rất có ích cho việc động não. Để cho con trẻ được làm việc nhà thích hợp thì sẽ cho con được động chân động tay nhiều và giúp cho cơ thể phát triển lành mạnh, tăng cường phát triển trí thông minh và rèn luyện được khả năng học tập. Đặc biệt là, cuộc sống hàng ngày chính là một nhà thí nghiệm thực tiễn kiến thức lý luận, bố mẹ nên dạy con những kiến thức đã học được vận dụng vào trong thực tiễn. Học thì phải dùng được và con trẻ sẽ thấy thích học tập hơn nhiều, học được cách giải quyết thực tế, có trí tưởng tượng, sáng tạo.

Về góc độ gia đình mà nói thì bố mẹ cùng con cái làm việc nhà cũng là cơ hội tăng cường tình cảm gia đình, rất có lợi cho việc tạo ra không khí gia đình tốt đẹp. Như vậy thì tại sao bố mẹ không làm theo nhỉ?

8. Không được chơi cờ:

"Trò chơi là một sự luyện tập chuẩn bị rất có ích cho việc phát triển cơ thể". Một số bậc phụ huynh thấy con trẻ chơi cờ liền cấm chúng chơi, họ lo lắng rằng con chơi cờ sẽ ảnh hưởng đến học tập. Có một cậu bé chơi cờ rất cừ mà học cũng rất giỏi. Nhưng bố mẹ cậu do muốn con học tốt hơn nữa nên đã cấm

cậu không được chơi cờ. Cậu bé đó rất buồn, thành tích học tập sa sút hẳn, mà còn có ý chống đối bố mẹ. Đến lúc đó thì bố mẹ mới tỉnh ngộ và lại cho con được tự do chơi cờ như trước.

Chơi cờ là một trò chơi nhưng lại mang tính đấu trí mạnh mẽ. Mọi sự thay đổi của ván cờ đều khiến cho con trẻ phải tích cực suy nghĩ. Tính toán bước đi từng ly từng tý sẽ khiến con trẻ phải dốc hết tâm sức, tư duy sẽ luôn ở trong trạng thái hoạt động tích cực. Chơi cờ luôn mang tính suy đoán lô gíc cao, sẽ rất có ý nghĩa đối với khả năng suy nghĩ lo gíc, sáng tạo, nhạy bén, ý chí kiên cường. Do đó, bố mẹ không nên cấm con trẻ chơi cờ. Nếu con trẻ mải mê chơi cờ quá quên cả việc học hành thì bố mẹ phải biết bảo ban con. Hãy khống chế thời gian chơi cờ của con trong phạm vi thích hợp. Luyện tập trí thông minh bằng chơi cờ rất có ích cho con trẻ, thật ngu xuẩn nếu bạn cấm con trẻ chơi cờ. Cũng như vậy còn có rất nhiều các trò chơi lý thú, bổ ích khác đối với việc phát triển trí thông minh, sức khoẻ của con trẻ. Huống hồ, con trẻ sinh ra đã thích chơi, chúng tụ tập lại với nhau và chơi rất vui vẻ, đó cũng rất có ích cho việc trưởng thành của con trẻ.

Tất nhiên, con cái còn nhỏ tuổi nên sẽ không có khả năng tự kiềm chế, sẽ rất ham chơi. Do đó, bố mẹ cần phải trao đổi với con trẻ, đặt ra cho con thời gian chơi hợp lý, giúp con trẻ nắm được chừng mực, chứ đừng lúc nào cũng cấm này cấm nọ./.

“Nghệ thuật giáo dục của chúng ta không phải là truyền thụ bản lĩnh mà là cổ vũ, khuyến khích, khơi dậy”.